

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ara 20 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-00, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDÚFÖLD

E-L-O-F-I-Z-E-T-E-S-I-T-A-R-A-K
EGÉSZ ÉVRE 30 PÉNGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PÉNGŐ, HAVONTA 2.50 P

KER. POLITIKAI NAPILAP

(TRIANON 19.) 1938 NOVEMBER 6. VASÁRNAP

Vezérigazgató:

Vitéz Bessenyei Lajos gr.

XLII. ÉVFOLYAM, 251. SZÁM

Munka

Közel két hónapi, rendkívül izgalmas, szinte lázas idő után, amely november 2-án este érte el az idegek pattanásáig történő megfeszítésében a csúspontját, bekövetkezett a boldog Tény: visszakaptuk a Felvidék magyar lakta területeinek a legnagyobb részét. Örömről mámorossá fokozódott és országSZerte tomboló, ujjongó tömegek ünnepezték napokon keresztül ezt a honfoglalás szamba lépő eseményt. A legtermészetesebb lelki megnyilatkozás volt ez a kiáradó, mindent magával ragadó lelkesedés és elmaradhatatlan szükségességnek kell tekintenünk azokat a különféle ünnepeket is, melyekkel határon innen és túl minden magyar kifejezést akart adni a maga boldog örömeinek.

Azonban most már itt az ideje, hogy visszatérjünk ismét a rendszeres élethez s mindennapi munkánkhoz. Tudnunk kell azt először is, hogy csupa parádéból, ünneplésből nem élhetünk meg, hanem csak úgy, ha a tisztviselő újra ouafül íróasztala mellé, a földműves újra megfogja az ekeszarvát, a munkás újra felveszi szerszámaikat és az ifjúság újra nekülát a tanulásnak. Eddig sem volt könnyű az életünk, de ezután még fokozottabb nehézségeket kell vállalnunk. Hiszen egyfelől a részleges mozgósítás igen sok pénzt emészt fel, másfelől kifosztott testvéreink megélhetési viszonyainak rendezése szintén jelentékeny áldozatokat követel tőlünk. Tehát többet kell dolgoznunk, hogy többet bírjunk áldozni a köz javára. De másodszor azzal is tisztában kell lennünk, hogy visszacsatolandó magyar testvéreinknek akkor adunk helyes és kívánatos képet az itteni állapotokról, ha nálunk látkető, serény munkálkodást figyelhetnek meg, bárhova is tekintenek. Csak egy tevékeny, szorgos dolgozás biztosíthatja azt a testvért, sikeres kézfogást, mellyel visszakerülő véreinket fogadjuk, hogy valóban érdemes hozzájuk jönni, idetartozni, velünk megoszthatatlan közösséget alkotni. A tél itt dörömböl az ajtónkon, fel kell készülnünk idejében, hogy senki se maradjon közülünk élelem, ruha és meleg lakás nélkül.

Tehát nem ünneprontás, ha most már mindenkit arra kérünk, hogy haladéktalanul térjen vissza a maga foglalkozásához, hanem szerető gondoskodás és egyetlen helyes tanács a magyar jövőre vonatkozólag. A magyar közélet minden ágában a leghamarabb fel kell venni ismét a rendszer életfolyamatot és akkor valóban megbizonyítjuk, hogy a mostani részleges revízióra még ebből a szempontból is szükség volt, mert míg a csehek céltudatosan visszafejlesztették a megszállt magyarság anyagi boldogulását, addig mi a boldog haladás útjára vezetjük visszakerülő

A Debreczeni Ujság-Hajdúföld eredeti helyszini tudósításokban számol be a visszacsatolás mozzanatairól

Horthy kormányzó a honvéd csapatok élén ma bevonul Komáromba

A felszabaduló területek lakossága mindenütt óriási lelkesedéssel és örömmel fogadja a bevonuló magyar csapatokat - Keddre összehívták a képviselőházat A magyar és cseh katonai szakértők megállapították az új demarkációs vonalat - A Felvidék visszacsatolásának emlékére kétmillió kétpengőst vernek

Az új honfoglalás első napja

Budapest, november 5. A Felvidék visszacsatolandó területein Horthy Miklós kormányzó következő kiáltványát ragasztják ki a házak falára és szórják szét röpiratok formájában magyar, szlovák, ruszin és német nyelven:

MAGYAROK!

Újra szabadok vagytok. A gyötrelmek és megpróbáltatások ideje lejárt.

A TI szenvedetek, törhetetlen akarástok és mindnyájunk küzdelme diadalra juttatta az igazságot. Ismét a Szent Korona fénye sugároz Felétek az ezeréves magyar mult sorsközösségének újból részesei lettetek.

A magyar haza szeretete és gondoskodása vár Benneteket.

A magyar királyi Honvédség lép elsőnek a rabságból felszabadult ősi magyar földre, hogy megvédelmezze és soha többé el ne hagyja.

Szeretettel öleljük magunkhoz e területen élő valamennyi nép fiat, hogy velünk örvendezzenek és részesei legyenek a felszabadulás ünnepeinek.

Legyen mindenütt rend, nyugalom és beusületes magyar munka. Ne feledjétek, hogy a világ szemé rajtunk van.

Isten áldása legyen e hazán!

HORTHY MIKLÓS

Magyarország kormányzója

Budapest, november 5. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó, vasárnap a honvédség csapatainak élén lóháton bevonul a cseh megszállás alól felszabaduló Komáromba, ahol a Klapka-téren vitéz Imrédy Béla miniszterelnök köszönti a kormány tagjait élén. Az ünnepélyen résztvesz a Főméltóságú Asszony is. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, báró Vay László és vitéz bárczilhazi Bárczy István vitéz Kolosváry Borena Mihály miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének kíséretében gépkocsin érkezik Komáromba, ahol Jaross Andor üdvözli. A miniszterelnök üdvözlőbeszéde után Komárom város polgármestere üdvözli a Kormányzót, aki válaszul az üdvözlőbeszédre. Az üdvözlések elhangzása után a Kormányzó fogadja a megszálló csapatok díszmenetét s utána visszatér Budapestre.

testvéreinket. Már pedig jelenleg nines és nem lehet forróbb, őszintébb óhajításunk annál, hogy hátsz évi nehéz megpróbáltatásos rab-

ság, számtalan szenvedés és gyötrellem után végre igazán és teljes mértékben boldogok legyenek felvidéki magyar-testvéreink.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hivatalos helyről közlik, hogy a m. kir. honvédség csapatai ma délelőtt 10 órakor két helyen, mégpedig Győrtől északra Medvénél és Magyaróvártól északkeletre Doborgaznál átlépték a határt és ezzel a felszabaduló területek átvétele megkezdődött.

Csapatunk a mai napon a következő területet veszik birtokba.

1. Medve környékén: Kulod községe keleti szélé, Csilizradvány keleti és északi, Nyárad községe északi és nyugati, valamint a Szap községe nyugati szegélyét összekötő vonal által határolt területet.

2. Doborgaz környékén: Vajka, Keszilocs, Baesfa, Kiszent Antal és Doborgaz községe területét.

E területek birtokbavétele a délutáni órákban fejeződik be.

És elindultak a magyar seregek

Doborgaz, november 5. (MTL) A pontonhíd pallója ütemesen kongott a magyar katonák lépte alatt, amint a Duna közepén álló Doborgazszigetre mentek át. Itt készen álltak a roham-pontonok. Vörös rakétajelzésre megkezdődött az átkelés. Elsőnek a határőrség kelt át mintaszertű rendben. A motorcsónakosok is elfoglalták a térkép szerint kijelölt helyeket, a Duna északi oldalának közel kirakott partját.

A túlsó oldal magyarsága zokogva énekelte a Himnuszt és nagy lelkesedéssel fogadta a

Takarékos, ha az ARANY BIKÁ családi ebédjét hozatja. P 1.50

húsz éve várt magyar katonákat, akiket a szeretet minden jelével elárasztott. Doborgaz község főutcájára elején magyar színekkel díszített diadalkaput várta a magyar honvédeket.

Az utca két oldalán gyermekek álltak, kezükben virágcsokrokkal, amelyeket a honvédek lábai elé szórak.

Mögöttük az egész dunaszerdahelyi járás magyarsága sorakozott, a férfiak fekete ruhában, nemzetiszínű kokárdákkal, a nők közül igen sokan díszes magyar ruhában, bol-

dog mosollyal arcukon, szemükben könny ragyogott. A diadalkapunál Bartha Ilona mondott üdvözlőszavakat és virágcsokrot nyújtott át a parancsnoknak, aki előtt

Ruzsinszky Károly a világhírűs honvéd-rokkantak és harcosok nevében jelentkezett katonásan.

A zászlóaljparancsnok válasza után vezényszavak hangzottak és a csapatok újonnan megérkezett osztagai a Csallóköz belsejében fekvő községek megszállására indultak.

A medvei átkelés

Győr, november 5. (MTI.) A honvédség medvei átkelése a délelőtti és kora délutáni órákban folytatódott. A Duna mindkét partján több ezer főnyi magyarság gyűlt össze és állandóan

lelkesen ünnepelte a honvédcsapatokat és áttette a Kormányzót.

Az első osztagok után átkeltek a gyalogság osztagai és elindultak Medve községbe és azon túl azokba a környező falvakba, amelyek a következő 12 kilométeres sugarú körzetbe esnek.

A gyalogsági csapatok zöme Medve és a többi község lakosainak egyszemélyes ünnepése közepette foglalta el helyét.

Medve község Duna felőli bejáratánál hatalmas diadalkapuvall fogadta a honvédsereget. A község háza is magyar zászlókkal volt díszítve, hirtelen nem is állapítható meg, honnan került elő ez a sok magyar zászló. A község apraja-nagyja a diadalkaput és a főtér között, illetve a főtéren helyezkedett el és mámoros lelkesedéssel köszöntötte a magyar honvédeket.

Ott volt a község öregeitől kezdve az iskolás gyermekig mindenki,

sokan pompázó ruhában. A község főterén szónoki emelvény állott, magyar nemzetiszínekkel díszítve. A lelkes üdvözlések után több beszéd hangzott el.

Hódoló távirat a Kormányzónak

Elsőnek Horváth Ignác községi bíró köszöntötte a bevonuló honvéd sereget, majd Vavrecha József az Egyesült Magyar Párt munkácsoportjának elnöke mondott üdvözlőszavakat. Bohus Rezső a Csilliz-közi helyi magyar nemzeti tanács elnökének javaslatára az egybegyűlték hódoló táviratot küldtek Horthy Miklós kormányzónak, valamint üdvözlőtáviratokat vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek.

Kánya Kálmán külügyminiszternek, Mussolininek és Ciano grófnak.

A hadihíd délután félháromra készült el. Mire átvonultak rajta a tűzéréség, a műszaki csapatok, és az átvonuló csapatok vonata. Az egyes csapatok ezután bevonultak a kijelölt községekbe. Az ünnepelés mindenütt ugyanolyan lelkes volt, mint Medvén. A magyar honvédeket mindenütt vendégül is látta a felszabadult lakosság.

A Kormányzó megújítja a Mária Terézia Rendet

Budapest, november 5. (MTI.) A hivatalos lap vasárnapi, november 6-án megjelenő száma Magyarország Kormányzójának két legfelsőbb kéziratát közli; az első kézirat, amelyet az államfő a miniszterelnökhöz intézett, így hangzik: *Kedves dr. Imrédy! Az ősi magyar katonai erények megbecsülésétől áthatva történelmi hagyományainkhoz való változatlan ragaszkodás mellett elhatároztam, hogy a Mária Terézia apostoli m. királynő által a hadügy fejlesztése érdekében az összességgel párosult rendkívül bátor haditettek jutalmazására az 1757-es ében alapított katonai Mária Terézia Rend jelvényei a jövőben is folytatódólagosan adományoztassanak. Ezért az 1920. évi 1. tc. ben gyökerező jogomnál fogva elrendelem, hogy a katonai Mária Terézia-rend alapszabályaihoz a következő új függelék csatoltassék:*

Mindaddig, amíg Magyarország

Az egyik felszabaduló városban a Városok Országos Szövetsége rendkívüli közgyűlést tart

Budapest, november 5. A Magyar Városok Országos Szövetsége 55 magyar város vezetőségéhez inté-

gon a királyi hatalomban foglalt jogokat a fennálló törvények értelmében kormányzó gyakorolja, a rend nagymesterének a teendőit Magyarországon az ország kormányzója látja el. Egyébként a rend alapszabályait Magyarországon a változott viszonyoknak megfelelően kell alkalmazni. Kelt Budapesten, 1938 november 4. napján. Horthy Miklós s. k., vitéz Imrédy Béla s. k.

A Kormányzó a következő kéziratát a honvédelmi miniszterhez intézte: Kedves vitéz Rátz! Elhatároztam, hogy a Felvidék visszacsatlolásának az emlékére az 1938. évi november hó 2-án felemelt létszámú csapatoknál és parancsnokságnál szolgálatot teljesítő csapatok részére és legénységnek emlékéremet adományozok. Felhívom, hogy a szükséges intézkedéseket mielőbb tegye folyamatba. Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 4. Horthy Miklós s. k., vitéz Rátz Jenő s. k.

zett felhívást, hogy a Felvidéken felszabaduló testvérközültek város-házai számára nemzetizászlót ajánl-

Értesítés!

Műszaki üzletemet az üzememhez kapcsolva Széchenyi-utca 24. szám alá (bent az udvarban) helyeztem át.

Szoboszlai István.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban ma egész nap élénk volt a nyugati szél, sőt néhol viharos esőre is emelkedett. Az esti órákban 70 km-es óránkénti szélhőkésékek is voltak. A felhőzet gyorsan változott s. kisebb záporosó többfelé esett. A hőmérséklet ország-szerte egész nap 15 fok körül volt, sőt a nyugati megyékben 17 fokig emelkedett, az erős felhőzet és élénk szél ellenére is. A 17 fokos hőmérsékleti csúcser-ték 7 fokkal magasabb, mint a normális érték ebben az évszakban.

PROGNÓZIS: Gyengülő, de még élénk nyugati, északnyugati szél, gyorsan átvonuló felhőzet, több helyen kisebb záporosó. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

janak fel. A polgármesterek lelkesen fogadták a Szövetség akcióját, és máris több lobogót ajánlottak fel. Egyes városok egy-egy felszabadult városnak küldik el a magyar trikolor, a többség azonban a szövetség útján juttatja el zászlóját a megfelelő helyre. A Magyar Városok Országos Elnöksége

a felszabaduló városok egyikében rendkívüli közgyűlést fog-nak tartani Magyarországon összes városai polgármestereinek részvételével.

A szövetség elhatározta azt is, hogy hódoló feliratot intéz vitéz nagybá-

nyai Horthy Miklós kormányzóhoz, ugyancsak feliratot küld vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek, Kánya Kálmán külügyminiszternek, gróf Teleki Pál kultuszminiszterhez, hasonlóan távirattal fordul Mussoliné miniszterelnökhöz, Hitler vezér és kancellárhoz, Moszcizscky köztársasági elnökhöz.

A felszabaduló 11 magyar város közönségét is táviratban üdvözi

a Szövetség a hazához való visszatérésük alkalmából és felajánlja részükre valamennyi magyar város segítő-készségét.

Összeül a ruszin nemzeti tanács

Varsó, november 5. A Lengyel TI ungvári jelentése szerint a közeli napokban ül össze a ruszin nemzeti tanács, hogy ünnepélyesen megemlékszen a nemzeti tanács 1918. évben hozott azt a határozatát, melyben a ruszin földnek a csehszlovák köztársaságba való belépéséről döntöttek.

Varsó, november 5. Az Express TI ungvári jelentése szerint a Vo-

losin-kormány

Husztot akarja Ruszinszky 15-városává tenni.

A kormány levéltárát és okmánytárát azonban ennek ellenére Prága felé irányozták. A Huszton uralkodó hangulatra jellemző, hogy a tegnapi napon a várost magyar nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel.

Ungváron ismét megjelenhetnek a magyar lapok

Varsó, november 5. A Lengyel TI ungvári jelentése szerint Ungvárott ma nincs végrehajtó hatalom. Formálisan ugyan még a cseh hatóságok működnek, de

senki sem követi utasításait, pl. az az intézkedés, hogy a nyilvános helyiségek csak esti hat óráig lehetnek nyitva, már régen érvényen kívül van, holott nem is vonták vissza.

A Volosin-kormány csupán fikció, mert Ungváron már a kormány egyetlen minisztere sem tartózkodik.

A magyar nemzeti tanács a

Volosin által betöltött lapokhoz körleveleket intéztek, amelyben közlik velük, hogy újból megjelenhetnek,

egyidejűleg betöltötte a tanács a cseh és ukrán nyelven megjelenő lapokat.

Prága, november 5. Stefani: A szlovák autonóm kormány a belügyminisztériumban ügyosztályt létesített a zsidó lakosság ügyeinek ellenőrzésére, és a minden téren elfoglalt pozíciójuk százalékaránya szerinti megállapítására.

Ujabb cseh atrocitások

Miskolc, november 5. (MTI) Hidasnémetinél átjött kassai magyarok elmondották, hogy a csehek leszerelték a kassai rádióállomásnak Hidasnémetitől 9 km-re fekvő telepén a műszaki berendezést. A rádió stúdióját is leszerelték. Mikor a leszerelt anyagot elakarták szállítani, a polgári lakosság nagy tömege közbelépett, hogy az elszállítás megakadályozza.

Erős karhatalmi készültség vonult ki, amely a polgári lakosságot erőszakkal szétszórta és a karhatalom védelme alatt szállította el azután a berendezést. Az összetűzésnek több sebesültje van.

VIGSZINHAZ

Ma 3-5-7-9 órákor,
holnap 5-7-9 órákor

A legremekebb magyar
huszárvígjáték:

Beszállásolás

SZELECEZKY ZITA, PÁGER,
KABOS, RAJNAY, KISS
MANYI, VIZVÁRY M.

Női és lányka kabátok

ruhák, pongyolák, szvetterek, harisnyák, zoknik, kesztyűk. Divat szövet, düftin, flanel áruk, meleg fehéreneműek.

Divat nyakkendők olcsó árban, nagy választék

Kerecsen
DIVATÁRUK
DEBRECEN
CSAPO-U. 8.
Kenyéripoccal szemben.

Milyen területek szabadulnak fel ma?

Budapest, november 5. (MTI) Hivatalos helyről közlik, hogy november 6-án a felszabaduló területek az alábbiak szerint folytatódik: A Csallóközben nyugatról keletre ismertette a következő vonalat érik el csapataink:

Pusztakörtvélyes, Somorjától 4 kilométerrel délkeletre, kizárólag Kisszentantál, Bácsfa, Tárnok, innen egyenesen a Nagylégre vezető út a vasútig. Innen a dunaszerdahelyi vasút közvetlenül bezárólag Nagyszerdahely északi szegélye. — majd a komáromi vasútvonal Apácaszakállásig, Bekecsfalasturig bezárólag. Zsemlekes-Major, majd az Aszód-csatorna mentén Keszegfalva déli szegélyéig vasútállomással és a községgel bezárólag.

Innen megy a Duna mentén a Nyitra torkolatáig.

Hetény vasútállomása, Hetény és Galacháza községek bezárólag. Innen tovább folytatódik a vonal 140—175 magassági pontokon át Bucs községtől délnyugatra, majd a Muszlár — Pusztaszentgyörgyfal-

ván délen át vezető szekérút bezárólag. Muszla, Ebed, Párkány nyugati szegélye a Garamkövesdi út bezárólag Bajta és Lelléd északi szegélye.

Sátoraljaújhely körletében: Sátoraljaújhelytől délkeletre 4 kilométerre a trianoni határ, s Bodrog folyó metszési pontja,

majd a Bodrog és Latorca folyása Lelectől északkeletre, a 105 magassági pontig. Innen tovább Atyán, Agg. Csernő, Kispárkány községek keleti szegélye mentén Mihályháziig.

A Bereg mentén a Beregsurány-Beregszászi útnak a trianoni határral való kereszteződése, az említett út bezárólag Asztély északkeleti Macsola északi és keleti szegélye mentén, továbbá a Mezőgecsére vezető út bezárólag Mezőgecsé bezárólag Váro északi és keleti szegélye.

Megszűnt a Prágai Magyar Hírlap és a prágai német egyetem

Prága, november 5. (MTI) A csehszlovákiai magyar kisebbség lapja, a „Prágai Magyar Hírlap” megszűnt. Ma megjelent az utolsó száma, amelyben bejelentette, hogy küldetését betöltötte és közölte, hogy szellemi utódja a pozsonyi „Új hírek” c. lap lesz.

Prága, november 5. A Poledni Listy illetékes helyről származó értesítése szerint a német egyetem megszűnt Prágában. A lap szerint ezt az egyetemet más prágai iskolákkal együtt áthelyezték a szudétavidékre.

A minisztertanács elfogadta a Felvidékkel kapcsolatos törvényjavaslatot

Budapest, november 5. (MTI) A kormány tagjai szombat déli 12 órai kezdettel vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács beható vita után egyhangulag elfogadta a felvidéki területek a

Mindig az élen

volt, most is vezet az alarti rádiók bemutatásában
SOLTESZ, Kálvin-tér 2.

Történelmi idöket élünk!

Mindenütt szükség van megfelelő rádióeszközökre! A 88-as Orion rádió sóvárszélesség-szabályozóval működik s így a szelektivitásról tetszőlegesen változtathatjuk. Ez a körülmény külföldvétel szempontjából rendkívül fontos. A 5-ös óriás teljesítményű pentoda alkalmazása folytán igen nagy hangerővel rendelkezik.

Orion-88

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNEL KAPHATÓ.

Bemutatja:

Földes Sándor
Püspöki-palota.

Kedden összeül a Ház

Budapest, november 5. (MTI) A Ház november 8-án, kedden délelőtt 11 órakor formális ülést tart,

s azon a további teendők iránt fog határozni.

A Ház keddi ülésén Korniss Gyula elnöki megnyitóbeszédében emlékezik meg a felvidéki területek visszacsatolásának történelmi jelentőségéről, majd

vitéz Imrédy Béla miniszterelnök rövid beszéd kíséretében törvényjavaslatot nyújt be a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítéséről.

A törvényjavaslatban a törvényhozás örömeinek ad kifejezést afelett, hogy az elszakított Felvidék egyrésze húsz év szenvedése után visszatér a Magyar Szent Korona testébe, majd jóváhagyóan tudomásul veszi, hogy a magyar kormány a német birodalmi kormányt és az

olasz királyi kormányt felkérte döntőbírákúl,

hálával emlékezik meg a barát nemzetek kormányainak fáradozásairól s kimondja a Bécsben hozott döntés elfogadását s a Magyarországnak itélt felvidéki területeknek a magyar államhoz való visszacsatolását.

Kimondja a törvényjavaslat a továbbiakban, hogy a visszacsatolt területek szenátorai, nemzetgyűlési és tartománygyűlési képviselői, — akiket névszerint is felsorolt, a magyar országgyűlés képviselőházának tagjaivá lesznek.

A továbbiakban felhatalmazást kap a kormány arra, hogy a visszacsatolt felvidéki területekre vonatkozóan megtehesse mindazokat a rendelkezéseket, amelyek a visszacsatolt területek közigazgatásának, törvénykezésének, közigazgatásának és általában egész jogrendszerének az ország fennálló jogrendszerébe való beillesztése végett szükségesnek lát.

A minisztérium ezeket a rendelkezéseket megteheti akkor is, ha azok egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartoznának.

Egyelőre a visszacsatolt területeken az 1938 november 2-ii előtti érvényben volt jogszabályok maradnak hatályban.

A javaslat felhatalmazást ad a kormánynak a fenti intézkedések

Régi rádióját
ujjára varázsolja

Földes Sándor cég

Püspöki palota

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA VASÁRNAP: 3, 5, 7, 9 és HÉTFŐN 1s 5, 7, 9 órakor
a meghatározó szépségű óriás film: a

A három bajtárs

ROBERT TAYLOR,
FRANCHOTT TONE
és ROBERT YOUNG
főszereplésével.

HIRADÓ!

HIRADÓ!

AZ APOLLOBAN

MA, VASÁRNAP: rélután 3, 5, 7, 9 órakor UTOLJÁRA
AZ

AZUREXPRESS

remek MAGYAR vígjáték!

HIRADÓ!

HIRADÓ!

KÜLTÜZKÜDÉS ELŐTT TEKINTSE MEG az ERDÉLYI SZÖNYEGHÁZ

(Piac-u. 34. sz.)

függöny, szőnyeg, butorszövet stb. dus készletét. Érdeklődésre szivesen adunk tájékoztatást, vételkényszer nélkül.

Külön PAPAN kirakat. 22 P 20 filléres egységár. Szép, tartós áru, jó minőség.

következtében szükségessé váló díjazások fedezésére is és kimondja, hogy a felhatalmazás alapján kibocsátott — egyébként a törvény-

hozás hatáskörébe utalt rendelkezéseket a kormánynak kibocsátásuk után egy félérvel az országgyűlésnek be kell nyújtania.

Kétmillió kétpengős érmet veret az állam

Kimondja még a javaslat, hogy a kormány a felvidéki területek visszacsatolásának emlékére 2 millió drb. 2 pengős érmet veret,

végül pedig jóváhagyja a miniszteriumnak s az egyes minisztereknek azokat a rendeleteit és intézkedéseit, amelyeket a felvidéki területek visszacsatolása tekintetében a jelen törvény hatálybalépése előtt tettek.

A miniszterelnök ezt a javaslatot, amelyet a minisztertanács egyhangúlag elfogadott, kedden délelőtt

11 órakor nyújtja be a Ház ülésén. Ezt megelőzően hétfőn délután pártközi értekezlet lesz, kedden délelőtt 10 órakor pedig a Nemzeti Egység Pártja tart a Házban párti értekezletet, a javaslat bizottsági tárgyalása kedden délután lesz.

A bizottság a szerdai formális gyűlésen nyújtja be jelentését, amikor is Kánya Kálmán külügyminiszter expozitát mond.

A Ház tekintettel a Felvidék visszacsatolásának eseményeire, valószínűleg pénteken kezdi meg a javaslat tárgyalását.

Az új demarkációs vonal

A végleges határt a határmegállapító bizottságok fogják kijelölni

Pozsony, november 5. A magyar és csehszlovákiai katonai bizottság szombat délelőtt és délután is újabb tanácskozásra ült össze. A két katonai bizottság péntek délután és szombat délelőtt megállapította azt a katonai demarkációs vonalat, ameddig a honvédség megszállja a területeket. A határ végleges kijelölése azonban a határmegállapító bizottságok által fog megtörténni.

A Pozsonyban tárgyaló magyar és csehszlovák katonai bizottság által megállapított katonai demarkációs határ nyugaton Gutortól és Szemettől északnyugatra indul ki, a Duna tulsó partjától északkeleti irányban elkerülve és túlhaladva Torosot, Misedet, Dénesdet, Erzsébetmajort, Nagymajort és Hidegethet.

A Kisdunát az Eberhardtól nyugatra fekvő kanyar észak-déli vonalán szeli át a határ,

amely ezután kis horpadással felfelé megy és Cseklészt nyugatról megkerülve, északkeleti irányban halad Magyarbél, Némethél, Szenc, Pozsonyboldogfalva és Rétek felett, Magyarburab pusztá—Fülednyes alatt elhalad Magyarlód és Némethlód, valamint Kismácséd és Nagymácséd felé, és Vága alatt fut neki a Vág-nak.

Innen lefelé kb. 10 km-en át a Vág a határ, majd Vághosszúfalva, Vághece, és Tornáé felett 2—3 km-re vonul el. Ezután délkelet felé fordulva a Pozsony—budapesti fővonalon túl Alsóajtó és Kisajtó között vonul el a határ, majd a két községén túl 3 km-re derékszigben megfordulva északnak vonul,

egyenes vonalban Nagykér, Kiskér, Menespann és Verebély felett haladva el.

Zsitvaújfalva felett közvetlenül Ismét keletnek megy, Névedet, Újpetendet s Nemessányt alul kerüli el, és valamivel az Anyosmót—léval falu vonalán haladva el a Garamnak.

Innen délkelet felé fordulva a Garam a határ Móstalváig.

Móstalva alatt Ismét keletnek megy a határ, Léva felett 3 km-el, közvetlenül Kelecsény alatt vonulva el. Lévatól keletre lekanyarodik közvetlenül Vasány és Csánk felé, majd Tegzes- és Kálna-Borfa alatt ezekről a községektől 1—2 km-nyire

visszakanyarodik 180 fokos szögben s közvetlenül Boriszanó és Magyarrod alatt vonul el.

Gyádnál enyhén északnak fordulva közvetlenül Egeg felett Mere alatt halad át a Selmecpatakon és Palást felett elvonulva Lötve patakban felfut a 418-as pont övéig, majd kb. 150 fokos fordulattal lefut délre és Magasmajtény alatt vonul Helykéknek, illetőleg Sirák alsó és felső Szelényitől, valamint Dacsókesztől kb. 2 km-re nyugatra, északnak fut fel és hajtó alakban vonul vissza délnek, bezárva Kaladlyeket, Hókispusztát és Csáb községet, kívülhagyva Csallt és Apátfalvát, keleten pedig Felső- és Alsóféhérlát és Bereglakot.

Most délkeletnek, majd keletnek fordulva közvetlenül

Luka és Házasnényre, Mikszáthfalva és Ovér felett Ebek és Kürtösnőfalva alatt vonul el a határ.

Galáboes felett Ismét északnak megy és a szalatnalyi patakig túlhaladva Kis- és Nagyzelőt, majd egyenesen keletnek fordulva, Hámorpuszta felett 1 km-el vágja át a sztragoval patakot. Pallagpusztán innen megint egyenesen északnak kb. 5 km-re halad fel a határ, és túlhaladva Maskófalvát, Gácsfalva és Gács között félkörben kanyarodik délkeletnek és keletnek,

egy—fél—egy km-el haladva el a gácslosonci vasútvonal felett.

Losonc felett a zólyomi vasútvonalat kb. 1 km-re szeli át a határ, amely az Apátfalvánál torkollik a műútba, és ezen túlhalad Pine és Ostyán bezárásával. Os-

tyán felett kb. 2 km-re vágja át a határ a Rimaszombatra futó vasútvonalat, — majd Ahahegypuszta után a műút alá kerül 1 km-el és

a Rima hídjánál Rimaszombat felett 1 km-re metszi át megint a műutat. Innen északkelet, északi irányban haladva közvetlenül Zeherje, Perjése, Felső- és Alsóbalogh felett, Felsőfalu és Iksvisnyó között Kövin, Gömör, Gömörhákoson, Hlsnyón és Baráttelkén és Hámosfalván

Innen kerül be Jolsvát és környékét. Csetnek és Kuntapolca között vágja át a szabad-pelsőci vasutat és a sajóvölgyi vasutat és hajtókanyarban

felfut az 1286 m. magas Ökörhegyig, amely 10 km-re fekszik Rozsnyótól északra.

Visszakanyarodva Rozsnyótól északkeletre 4 km-re a 797 m. magas Magastető a határ. A határ keletnek fordulva, közvetlenül Krasznahorka felett a Pipitkin (1227 m.), a Csükeresen (1187 m.), majd Ajfaluskát, Mecenzéfet és Felsőmecen-zéfet kívülhagyva, szük hajtókanyarban fut fel kb. 8 km-nyire a Trhoneke 952. pontjáig. A hajtó által határolt területen

Magyarországnak jut Lucabánya a vasúti állomással és a Ferenc-telep. Ferenc-teleptől keletre haladva Jászó községig a vasútvonal a határ oly módon, hogy a vasút Magyarországra, a műút viszont átcsúszkál, Jászó községben magában azonban a patak a határ, amely ilyen módon átszeli a községet. A patakon innen eső kisebb részeit tehát

Magyarországnak jut a jászói premontrai prépostság és vasútállomás. Jászón túl délkelet felé a műút és vasút között van megint a határ oly módon, hogy

a műút átcsúszkál, a vasút pedig Magyarországra jut.

Heténypusztánál észak—északkeletre kanyarodik a határ, elég messze Kassa felé. A határvonalig Rudnokon, Rudnokfürdőn, Kassabélán innen fut fel a 771-es m. magas Cscesatovány, és közvetlenül a Hernád—Szokoly, Hernádszentiván, és Tapolesány alatt vonulva el szeli át a Hernádot. Magyar részre esik a határ mentén Regeteruszka, Garbócbogdány, Nagyszalanc, Abaujrákos a Nagyvárhegygyel (730 m.) és a Kőszárhegygyel (836 m.) együtt.

A határ itt Regetétől nyugatra vágja át a Sátoraljaújhegy—kassai vasúti vonalat.

Szalánchutánál délkeletre fordul a határ és 5 km-en át 1.5—2 km-es távolságban csaknem párhuzamban fut a trianoni határral s a 448 m. magas Izratón túl lekanyarodik a trianoni határhoz Pusztafalu felett 1.5 km-el. Innen keletre kb. 2

km-en át a trianoni határ marad a határ a Hársashegyig. Az Ung folyón innen a műút alatt fut kb. 8 km-en át a határ, majd Ördarmától 1.5 km-nyire keletre szeli át északkeleti irányban az Ungot és kissé Ungvár felé kanyarodik kb. 1 km-re. Ungváron túl lefut a határ egyenesen Nagygejőcig. A Bályu—Munkács vasútvonalat az új határ kétszer is átmetszi, még pedig először Barkasszó és Mezőterebes között,

ezután Mezőterebes és Munkács között, amikor visszakanyarodik.

Innen felkanyarodik Izsnyáze és Varkúcs felé Munkácsvárálja felé s Munkács felett kb. 1—2 km-el kanyarodik vissza.

A Borsova völgyében kelet—délkeletnek fordul a határ, úgyhogy Salánk Magyarországhoz, Magyarkomját pedig Ruszinszkóhoz esik, most dél felé a Magyarországnak futó

Feketeptak alatt átmetszi a Nagyszőlős felé tartó vasútvonalat.

Ahatár északkeleti irányban Feketeardó felett átmetszi a Huszton át Mászgra tartó fővonalat, Feketeardót Magyarországnak juttatva. Az új határ, mely Gyula községet Magyarországnak juttatja, itt véget ér.

Követendő példa

Csorvás, november 5. Csorvás község értelmisége írásban kötelezte magát arra, hogy egy évig senki sem tartja meg névnapját, hanem ehelyett minden család húsz pengőt fizet a község pénztárába, ahonnan a befolyó összeg felerészét a felvidékiek megsegítésére, felerészét pedig a Nemzeti Repülő Alapra utalják át.

A csallóközi magyarok kirándulása Győrbe

Győr, november 5. Délelőtt 10 órakor, amikor a motoros pontonok átszállították az első katonákat a medvei partra, az ott összegyűlt magyarok közül igen sokan azt a kívánságot fejezték ki, hogy nagyon szeretnének mihamarabb átjönni Győrbe. A honvédség parancsnoka készséggel eleget tett a kívánságnak, a

több száz csallóközi magyar hatalmas üdvözlő zászlóval közből ült be a pontonokba és jött át az innessó partra.

Felejtethetően volt a viszontlátás a húsz év óta egymástól elszakított magyarok között. Elmondották, hogy odaát mindenki ünnepel és panaszoktól a csehekre, mert azok elvitték kocsijukat és lovaikat.

2 aknás kályhák,
zománcozott tűzhelyek
nagy választékban

Tóth Gyula vasüzletében
olcsón beszerezhetők.

RÁDIO Minden lakásban legyen:
villanylámpa — elem,
eladás — csere — javítás.

KERÉKPÁR — GUMI

BOSCH dinamó, lámpafej P 5⁵⁰

SOLTÉSZ, KÁLVIN-TÉR 2.

Lossonczy István főispán: Imádkozzunk, hogy rövidesen újra a Kárpátok béréncén lobogjon a nemzeti trikolor

A magyar igazság hajnalhasadása a városi közigazgatási bizottság előtt

Vitéz Berényi István vitézi székkapitány keményen megbélyegezte az árdrágitókat

Debreceni város közigazgatási bizottsága szombaton délután 4 órakor tartotta szokásos havi rendes ülését a városháza tanácsstermében. Lossonczy István főispán elnöklésével.

Lossonczy főispán megnyitó beszéde

— Egy olyan eseményről kell most megemlékeznem, — kezdte beszédét a főispán —, mely sorsdöntő jelentőségű a magyarság életében. Nincs magyar szem, ami a ma délelőtti tíz órakor megkonduló hangszóra szárazon maradt volna és nincs magyar szív, amelyben a hazaszeretet tüze, a testvéri egyetértés lángja ne lobogott volna fel, amikor honvédeink ma délelőtti bevonultak a hús évét át cseli martalócok által bitort területre, amelynek

minden röge ezeréven át a magyar Szent Koronához tartozott.

— Kötelességünk volt, hogy a Kormányzó úr Öfömméltóságának és a minisztereinek öngyméltóságának ebből az alkalomból sürgőnyt küldjünk, amelyben az események felett érzett örömről adunk kifejezést, de egyúttal törhetetlen bizalmunkról és ragaszkodásunkról is biztosítottuk. Ugyancsak bejelenteni kívánom, — mondotta a főispán —, hogy

november 10.-én, délelőtt fél 12 órakor rendkívüli közgyűlést tartunk,

amelynek egyetlen tárgya efelelti örömről kifejezése lesz.

— A felvidéki magyarság vezére Jaross Andor mondotta tegnapi rádióbeszédében, hogy a befelét sirt könny és a befelét mondott ima min-

A tárgysorozat előtt Lossonczy István főispán nemesveretű értékes szavakkal emlékezett meg a történelmi nap jelentőségéről. Szavait a gyűlés tagjai felállva feszült figyelemmel hallgatták végig.

dig mélyebb érzéseket vált ki az emberből. En is azt mondom, hogy nemcsak hangos szóval, de befelét elmondott imával kell hálát adni Istennek s imádkozni azért, hogy rövidesen újra a Kárpátok béréncén lobogjon a nemzeti trikolor.

A szakjelentések

A főispán szavai után sor került az előterjesztésekre.

A polgármesteri, árvaszéki és műszaki jelentések után dr. Gaertner István tisztifőorvos ismertette Debrecen város októberi havi egészségi állapotának adatait.

Az előterjesztés szerint október hónapban 122 házasságot kötöttek. Az élveszületések száma 143, a halálozásoké pedig 108, ezek szerint a természetes szaporodás október

hónapban 35 volt.

Hevenyfertőző betegségben meghalt 6 egyén, gümőkórban 11, szív és érbetegségben 21. A hevenyfertőző betegségek közül a vérhas és kanyaró jelentkezett nagyobb számban. Hastífusz megbetegedés 12 esetben észleltetett és kettő halálessel végződött. A tisztifőorvos további jelentésében ismertette az egészségvédő intézetek októberi működését.

NOVEMBER 15.-ÉN LÉP ELETBE A MAXIMÁLIS MUNKAIDŐT SZABÁLYOZÓ RENDELET

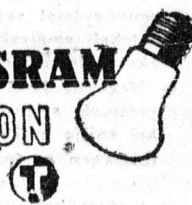
Budapest, november 5. MTI: Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a nyílt árusítási üzletekben és a vendéglátó iparokban foglalkoztatott alkalmazottak maximális munkaidéjét szabályozó rendeletek hatálybalépését, mint ismeretes, a rendkívül viszonyokra való tekintettel rövid idővel ezelőtt elhalasztotta. Az időközben bekövetkezett események folytán megszűntek azok az okok, amelyek a rendelet hatálybalépésének elhalasztását indokolták s így a miniszter akként rendelkezett, hogy az említett alkalmazotti csoportok munkaidéjét szabályozó rendeletek november 15.-ével teljes hatályba lépjenek.

Sötétben
csak a
a denevér.

Világosságban éli életét,
kerest kenyerét az ember.
Szemének egészségét óvja
a fehérén sugárzó, áram-
takarékos

TUNGSRAM
KRYPTON

Lengyel
kabát

remek felsővel 37.80
melegen bélelve szőrme gall.
kiváló felsővel 77.90
melegen b. oposum gall.
végig szőrme 93.10
béllel oposum gallérral

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett

Olcsó csillárt, rádiót
Ne keress a holdban,
Piac-utca 9 alatt
kapsz a Meteorban.

Vitéz Berényi István
az árdrágitók ellen

— A Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban a háború szele csak érintett

SUPERBally (Sveic)
Lichtmann
Dixi
Popper**MÁRKÁS CIPŐK**egyed-
árusítása**MANDEL LIPÓT R. T.**Trapez
Cary h.
cipő

Nem vagyunk hitelszervezeti tag. Kezelési költség nincs. Készítési engedmény 5 százalék. Friss bel- és külföldi hó és sárcipő!!!

Piac-u. 23

bennünket — mondotta Berényi tábornok — és már is megjelentek Debrecenben is az árdragítók, akik a legfontosabb élelmiszeri cikkek árát indokolatlanul felemelték.

Amikor a hazafias magyar társadalom a Felvidék visszacsatolásáért remegett, amikor az egész magyar társadalomnak minden áldozatra készen kellett volna a végzet szemébe nézni, — akkor ezek a lelkiismeretlen emberek a legfontosabb élelmiszeri cikkekkel láncoltak, azok árát indokolatlanul felemelték, ezzel

nyugtalanosságot idéztek elő éppen azokban az órákban, amikor sorsdöntő magyar érdek volt, hogy az országban rend és nyugalom legyen.

A magyar társadalom már jól ismeri ezeket a lelkiismeretlen kúfárokat, mert ezek is azok közé tartoznak, akik a világháborúban posztócsalással és papirtalpú bakkanesszállítással a magyar katona szenvedését és vére hullását pénzre váltották fel.

A hazafias magyar társadalom nagy megnyugvással vette azokat a szigorú ítéleteket, amelyekkel a magyar bíróság ezeket a lelkiismeretlen embereket sújtta. Megnyugvással veszi, hogy nemcsak szigorú büntetéseket kapnak ezek, hanem indokolt esetekben az iparjogszóvitányt is elvonja

és a közszükségleti cikkek árusításától is eltiltja őket.

A keresztény erkölcsi felfogás már az egyszerű és közönséges árdragításokat is hazafiatlan eszelelményeknek tartja. De

ezek az egyszerű és közönséges árdragítások szinte eltörpülnek Auspitz József debreceni festékkereskedő árdragítása mellett,

aki a légtalanul nélkülözhetetlen klórmész árát nemcsak több mint 50 százalékkal drágította, hanem azt idegen anyaggal keverve meghamisította. Légtalmi célokra alkalmatlanná tette. És tette ezt akkor, amikor Debrecen — mint határszél város — a légtámadás veszedelmének volt kitéve, amikor a hatóságok, a közöltek és a város társadalmá is minden lehetőséget elkövetett, hogy mentesítse a város lakosságát azoktól az emberi életvesztésektől, amelyek egy légtámadást nyomon kísérnek.

Meg vagyok győződve, hogy a magyar bíróság elrettentő szigorúsággal fog lesújtani erre a magáról megfélemlített kereskedőre, mert itt nem egyszerű árdragítási esettel állunk szemben, hanem az emberi szolidaritás olyan hiányával, amely teljes mértékben alátemasztja a galiciai zsidósüpredékre vonatkozó kivétel megállapítást: hihetetlen mohósággal gyűjti a pénzt. A pénzszerzés mikéntjéről illetőleg gátlásai nincsenek. Minden eszköz jó neki, ha azzal pénzt lehet szerezni.

Ezzel az esettel kapcsolatban arra kérem a rendőrfőkapitány urat, hogy a legnagyobb szigorúsággal vizsgálta felül ennek a kereskedőnek az állampolgársági okmányait és ha a legkisebb törvényes lehetőség van, hogy az állampolgárságát meg lehet semmisíteni, az erre

vonatkozó lépéseket haladéktalanul tegye meg.

Dr. Mező Sándor ügyészségi elnök hozzászólásában hangsúlyozta, hogy ezekben az árdragítási bűnügyekben a törvényszék a leggyorsabb és legszigorúbb határozatokat hozza, s valamennyi esetben a kihágási bíróság a vétkeseket megérdemelt legszigorúbb büntetéssel

sújtja. Lossonczy István főispán kérte a bizottság tagjait, hogy ha ehhez hasonló esetekről tudomást szereznek, úgy azt jelentsék a Debrecenben működő m. kir. árkor-mánybiztosnak, aki minden árdragítási ügyben a legszigorúbban jár el.

A gyűlés Lossonczy István főispán zárószavaival ért véget.

Takács Jánosarany éremmel kitüntetett divat és orthopéd cipésmester
Debrecen, Batthyányi-utca 4. szám.

Telefonhívó szám: 17-94.

Készítik a legújabb francia és angol divatformák szerint úri és női cipőket, valamint fájós lábakra orthopéd cipőket, pehelykönnyű lúdtalp-betétek gipszmodell után. Takarékosági tag!

A ruszinföld táviratban kérte Magyarországhoz való csatolását

Varsó, november 5. Az Express TI ungvári jelentése szerint tegnap 47 verhovinai község táviratot intézett Ciano külügyminiszterhez és Ribbentrop külügyminiszterhez és kifejezésre juttatták a ruszinföld tarthatatlan helyzetét, azt kérték,

hogy az egész Felvitétet csatolják vissza Magyarországhoz. A verhovinai lakosság elhatározta, hogy a magyar csapatoknak Ungvárra való bevonulása napján tömegesen Ungvárra menetel.

PAPP GEZAnői divatszalonja
az új „Hangya” palotában
Hölgyeim!

Elegáns kosztümjeit utcai, házi és estélyi ruháit készítse szalonomban és így családás nem érheti, árai továbbra is a régiék maradtak. II. emelet. Díjtalan lifthasználat.

Az eltévedt cseh golyó súlyosan megsebesített egy magyar leányt

Esztergom, november 5. (MTI) Esztergom városa zászlódszobában várja a holnapi napot, amelyen a honvéd csapatok bevonulnak. A Dunapart kihalt, réptelen, senki sem merészkedik ki a partra, mert a csehek folytonos vaktába lövöldözésekkel rémisztetik a lakosságot. Az egész város a nap szomorú

szenzációjáról beszél: Letkés községben

Csizmadia Juliska kisleányt egy eltévedt cseh golyó eltalálta.

A csehek úgynevezett állambiztonsági palgári alakulatai egész nap fegyelmeztlenül lövöldöznek és egy ilyen eltévedt golyó áldozata lett a szerencsétlenül járt kisleány.

A REFORMÁTUS KOLLEGIUM TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZETÉNEK ÜNNEPÉLYE A MAGYAR AKCIÓN JAVÁRA

A debreceni református kollégium tanítónőképző intézetének Maróthy Gy. B. E. Veresmarthy Zsuzsanna Domine-törzse a „Magyar a magyarért” mozgalom

javára 6-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a kollégium dísztermében ünnepélyt rendez a következő műsorral: Himnusz. Éneklő a tanítónőképző intézet énekkara, vezényel Bodnár Lajos zenetanár. Ünnepi beszédet mond dr. Illés Endre tanítónőképzőintézet tanár. Hubay: Második csardajelenet. játssza Búza Gábor városi zeneiskolai tanár, zongorán kíséri Szabó Emil városi zeneiskolai tanár. Gyökössy Endre: Volt egy ország. Szavalja Kozma István V. éves növendék. Olasz népdalok. Gitárkísérettel előadja Mikulási Béla MÁV. tisztviselő. Szaval Kozma Tibor I. o. liceumi növendék. Lengyel népdalokat énekel zongorakísérettel Nyíry József III. éves református teológus. Záróbeszédet mond Török Tibor tanítónőképzőintézet igazgató, a B. E. Magistere. Haendel—Hubay: Lorgetto. Előadja a tanítónőképzőintézet zenekara, vezényel Búza Gábor zeneiskolai tanár. Hiszekegy. Éneklő a tanítónőképzőintézet énekkara, vezényel Bodnár Lajos zenetanár. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat a nemes célra köszönettel fogad az egyesület.

Lég- és gázvédelmieszközök és berendezések kaphatók vagy
megrendelhetők**Sesztina Lajos**

vasnagyszerkedésben

Debrecen, Ferenc József-ut 23. Telefon 20-06 és 15-48.

A Felvidék megszállásakor a kassai gazd. akadémiáról elhozott zászló. Dr. Halász Miklós akad. igazgató jobboldalon, Dr. Gulyás Antal gazd. akad. tanár baloldalon. Jelenleg a pallagi gazd. akadémián. (Szalmay Gyula gondnok felvétele)

A mestervizsga iránti kérvényeket idejében kell beadni a Kereskedelmi és Ipar-kamarához

Debrecenben a debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara egész kerületében decemberben lesznek a legközelebbi mestervizsganapok és a kamara figyelmezteti mindazokat, akik decemberben vizsgázni óhajtanak, hogy kellőképpen felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi november hó 20-ig nyújtsák be a kamarához, mert különben csak az 1939. évi márciusi vizsganapra igényelhetik beosztásukat. A kamara tájékoztató körleveleket küldött minden iparhatóságnak, ipartestületnek és községi előjáróságnak, ahol az érdekeltek megtudhatják, miként kell kérvényüket felszerelni. Saját érdekükben érdeklődjék meg a tudnivalókat pontosan, mert gyakori eset, hogy egyesek a szükséges iratokat nem csatolják, ellenben felesleges iratok beszerzésével töltik az időt és emiatt sokszor elkésnek a kérvény beadására előírt időponttól.

**Barabás Gyula
Elvesztett arck**

Kisebbségi sors: ez a regény tárgya és ez ad neki ma időszerűséget. Alakjai döbbenetesen elevenek, lírai mélység árad soraiból.

Ára 2.80 pengő, egész vászonkötésben 4 P.

Megtekinthető minden könyvesboltban.

A lengyel és magyar testvériség ünnepe Debrecenben

Lossonezy István főispán mondja a megnyitó beszédét

Abban a mámorosan lelkes hangulatban, mely a Felvidék hazatérése alkalmából az egész magyar nemzetet eltölti és abban a fegyelmet várakozásban, mellyel a jövőre el tekintünk, roppant jelentősége van Debrecen vasárnapi lengyel-magyar ünnepének. A Magyar Mickiewicz-Társaság díszülésén, — amely november 6-án, vasárnap délután félhat órakor kezdődik a vármegyeháza dísztermében, bizonyára ott lesz mindenki, aki a lengyel-magyar testvériség és a lengyel-magyar közös határ eszméjének áldozni kíván. A meghívó, melyet az ünnepély rendezősége: a debreceni

m. kir. Tisza István-tudományegyetem kisebbségjogi intézete s az egyetemi ifjúság lengyelbarát Pilsudski-köre kibocsájtott Szathmáry István „Báthory üzen” című versének következő sorait választotta mottóul:

„Szabadság harcmezőin vérrózsaként fakadt Magyar-lengyel barátság, te halhatatlan eszme!

Benned lobog Rákóczi és Kosciuszko lelke És Bem apó, Petőfi szíjják a paraszat...”

Valóban a két testvér nemzet hőrsainak szelleme lebeg a debreceni megyeháza fölött és lelkesít bennünket az évezredek magyar-lengyel tradíciók őrzésére és kiteljesítésére.

A díszülést a lengyel Himnusz vezeti be, melyet a kollégiumi Kántus énekel. Lossonezy István főispán mondja a megnyitó beszédét, azután következnek dr. Lukács György ny. miniszter vbtt., a Magyar Mickiewicz Társaság elnöke, báró dr. Nyáry Pál, vitéz dr. Nagy Iván és dr. Kertész János, a társaság tagjainak előadásai a lengyel-magyar sorsközösségről. Tuzer Jolán szavalata után dr. Kováts Andor egyetemi tanár, a kisebbségjogi intézet igazgatója záróbeszédet mond, majd a kollégiumi Kántus elnéklí a Himnuszt és ezzel a díszülés véget ér.

A rendezőség nagyarányú előkészítésetek tett, hogy minél fényesebbé tegye az ünnepet, amelyen a budapesti lengyel követség is képviselteti magát. A díszülés befejeztével az Arany Bikában lengyel-magyar baráti vacsora lesz étlap szerinti étkezéssel.

Zászlók

lobogók,

családi címerek,

oltár és

urasztaltertők

tervezése és készítése Pikó László gobelinfestő, kézimunka üzletében.

Szent Anna-u. 10-12.

A raktáron levő gobelin, kelm és

perzsaalapok

olcsó árusítása.

Debrecen ünnepe

A sajtótudósítók tisztelgése Siegler Géza vegyesdandárparancsnoknál

Szombaton délelőtt Debrecen városa, ünnepi hangulatban emlékezett meg a meginduló magyar csapatok diadalmas bevonulásáról. Az iskolákban délelőtt szünetelt egy órán keresztül a tanítás és a tanári kar az egyes osztályokban megemlékezett a történelmi tényről és lelkes szavakkal méltatta a magyar csapatok bevonulását a cseh megszállott területre. A templomokban istentisztelet keretében emlékeztek meg a nagy eseményről és délelőtt 10 órakor, amikor a honvédség megindult, végigzúgott a debreceni harangok szava a zászlódíszbe öltözött városban. Az utcákon áhítatos csendben egy pillanatra a harangok szava megállította a nyüzsgést és az arcokon könnyes meghatottság hirdette a boldog pillanatot.

Ma, vasárnap reggel indulnak meg a debreceni hadtestparancsnokság csapatai a beregi határon át, hogy megszállják a beregi községeket és visszacsatolják az anyaországhoz. A csapatokkal a sajtó képviselői is elindulnak, hogy részletes helyszíni tudósításokban számoljanak be ezekről a történelmi napokról olvasóinknak.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársa is beosztást nyert a csapatokkal bevonuló sajtókülönítménybe és a visszacsatolás eseményeiről a legrészletesebb helyszíni

tudósításokban számol be a Debreceni Ujság—Hajdúföld olvasóinak. Délben 12 órakor eberswaldi Siegler Géza altábornagy, a VI. vegyesdandár parancsnoka fogadta Ibrányi Mihály vezérkari alezredesnek, a VI. vegyesdandár vezérkari főnökének és Csics György vezérkari őrnagynak, az I. számú sajtókülönítmény vezetőjének társaságában a budapesti és debreceni napilapok képviselőit és a külföldi sajtótudósítókat.

A bemutatkozások után Siegler altábornagy a következő beszédet intézte a megjelentekhez:

— Büszke örömmel üdvözlöm a magyar sajtó itt megjelent képviselőit, akik tanui lesznek annak a történelmi pillanatnak, amidőn húszesztendősi trianoni rabság után lehullanak a bilincsek a ruszinszói magyarság kezéről.

— Felkérem az urakat, nézzenek mindenütt bátran körül és irjanak meg mindent, amit látnak. Nincs kétségem aziránt, hogy az urak híven fogják teljesíteni az események páratlan és tárgyilagos ismertetésére vonatkozó hivatásbeli kötelességüket.

Siegler altábornagy ezután sorra kezét fogott a megjelent újságírókkal és barátságosan elbeszélgetett velük.

Kartelen kívüli

Barátvölgyi szénbánya

elsőrendű termékel legolcsóbb napi áron megrendelhető:

Gombosi Zoltán

Debrecen, Vargakert Délisor.
Telefon: 12-90.

Örömnép a Dócziban

„Isten és Haza nevében előre!” — szölt a legfelsőbb parancs, s az átkos trianoni sorompók porbahullottak diadalmasan bevonuló honvédek előtt.

Végre reánkivirradt ez a szép magyar nap! A református „Dóczy” leánynevelő intézet tanárikara s egész ifjúsága is szíve mélyéből átérezte e történelmi nap jelentőségét és lelkes, bensőséges módon juttatta kifejezésre büszke boldogságát, és hazatérő testvéreink iránt érzett szeretetét.

Az osztályok virágerdőbe borultak. A falakon, a táblán, a katedrán mindenütt ősziróza, nemzetiszínű szullag, és fenyőgally; a felvidéki erdők büszke hírnökei. Minden és mindenki a bevonulókat, s a visszatérőket; az újra találkozást ünnepelte; de a többiekéről, a még elszakítottokról sem feledkeztek meg; itt-ott erdélyi és délvidéki dalok csendülnek fel. De a feltörni készülő fájó érzéseket diadalmasan harsogja túl a harangszó; jelezvén, hogy megkezdődött a várvavárt felszabadulás. A harmadik órában minden osztályban a visszatérő Felvidékről beszélnek a tanárok. Majd egyes osztályok énekszóval körüljárják az udvart; harangzúgás és énekszó most újjongva csendül egybe; mindenki a bevonulókra gondolt.

Majd a VIII-ik osztály a Kollégium elé vonul, s ott megkoszorúzza a világháborúban hősi halált halt

tanárok és diákok emléktábláját. Egyes osztályok a Hősök temetőjébe; s a Hősök emlékoszlopához vonulnak, hogy elvigyék kegyeletük virágait a nagy örömnépre felhalmozott sok szép őszirózsát a világháború hősi halottainak.

Oh adj Uram még sok szép ilyen örömnapot nekünk! (J. K.)

RUHA TESZI AZ EMBERT KERESSE FEL

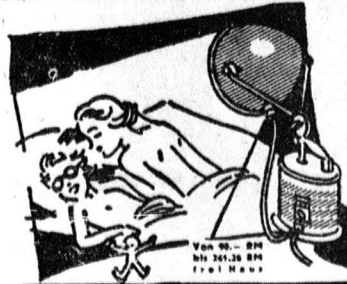
WERNER-T FERENC-JÓZSEF ÚT 70.

Hajduböszörmény ajándéka Kassának

Hajduböszörmény, november 5. Hajduböszörmény megyei város, mint a régi hajdúkerület volt székhelye Kassa város részére címeres Szent Koronás nemzetiszínű zászlót készített.

A képviselőtestület a „Magyar a magyarért” akció javára ezer pengőt adományozott. Ugyanerre a

célra a város tisztviselőkara, a járársbírság, a rendőrség, az adóhivatal és a pénzügyőrség tisztviselői és alkalmazottai a gimnázium tanári kara, valamint a református testület egy havi fizetésük 1 százalékát ajánlották fel. A helyi társadalmi bizottság gyűjtésének eddigi eredménye 7.000 pengő.

A család . . .

megküzd a belegségekkel, ha rendszeresen használja a hanau „mesterséges magaslát nap”-ot. Vigyázzunk, utánozzák.

Kapható a szaküzletekben.

Kérje a színesen illusztrált új ismeretűst.

Vezérképviselet:

SIEMENS, kvarclámpa-osztály,

Budapest, VI., Nagymező-utca 4.

Főlerakat:

AEG-Unio, Budapest, V., Rudó-utca 7.

Eredeti hanau „MAGASLATI NAP”

**Phillips,
Standard,
Orion sfb.** készülékeket legelőnyösebben javít
MAYER MERNÖK Burgondia-utca 15.
Telefon: 15-79.

Szombaton nyitotta meg Tóthfalussy Géza Piac-utcai üzletét a Hangya-bérházban ünnepélyes keretek között

A megnyitáson Lossonczy István főispán is jelen volt

Ünnepélyes keretek között nyitotta meg Tóthfalussy Géza a Piac-utca 40. szám alatti Hangya bérházban díszműáru üzletét. Ezen az ünnepélyes megnyitáson az előkelőség körében ott láttuk Lossonczy István főispánt dr. Benkő Géza főispáni titkár kíséretében, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsost, Engel Lászlót, a „Takarékosság” igazgatóját, Galamb Ferenc ipartestületi elnököt, dr. Torda Balázst kereskedelmi és iparkamarai foglalmazót, Kardos Gyulát, a Kereskedő Társulat elnökét, A MANSZ szakosztály elnökét, Tereminé egy nagyon szép virágcsokrot adott át ennek a kiváló magyar iparosnak.

Tóthfalussy Géza meleg szavakkal köszöntötte üzlete megnyitásával kapcsolatban megjelent előkelőségeket és elfogódott hangon mondtotta, hogy ez a mai nap nemcsak üzlete megnyitásának az ünnepe, hanem ma 20 esztendeje annak, hogy ezt a tisztes magyar ipart felvette és rendszeresen üzi is. Majd Lossonczy István főispán válaszolt Tóthfalussy Géza szavaira és példaként állította oda, ahol törhetetlen kitaró munkával a magyar iparosoknak érdemeket szerezhetünk. Ez a magyar iparos fáradságot nem kímélve, szaktudását mindig igyekezett oda irányítani, hogy ne csak országos, hanem külföldi viszonylatban is megállja a helyét. A főispán beszéde után többen meggratuláltak ennek a kiváló iparosnak előretörő fáradhatatlan munkásságát. Tóthfalussy Géza bőrdíszes mestert 20 éves jubileuma és üzletének megnyitása alkalmából mi is meggratuláljuk, mert páratlan szorgalmához és kiváló szaktudásához hozzájárul az a családi öntudatos összetartás, amelyben gyermekeit is nevelte. Hűséges segítőtársa, felesége, éjt nappalá téve dolgozott vele együtt, hogy 20 év után ilyen szép együtt-

tesben ünnepelhessek meg Magyarországot szent ünnepével együtt ezt a választékosan, szépen berendezett Piac-utcai üzletnyitást. Hogy a fejlődés útját követni tudja, két fiát: Sándort és Gézát minden nyáron külföldi tanulmányútra küldi, hogy ezzel is bebizonyítsa: mindent, ami bődíszműben, emléktárgyakban s ami ezzel a szakmával összefüggésben van, a vásárló közönség mindenben az újat kapja. Minden esztendőben ott láttuk a nemzetközi vásáron és a debreceni TIKÁV kiállításán Tóthfalussy Géza bőrdíszmű és emléktárgyak remekbeöntött kollekcióit. Az érdeklődés soha nem maradt el, mert legutóbb is a TIKÁV-on dr. Lázár Andor ny. miniszter, Debrecen képviselője vásárolt tőle egy pehelykönnyű, díszbőrrel készült repülő-bőröndöt. — Ugyanakkor felesége részére egy modern ridikül különlegességet. — Tóthfalussy Géza gyönyörű példáját adta a hazaszeretetének is akkor, amikor az újonnan megnyitott üzlete egy heti forgalmának 3 százalékát a „Magyar a Magyarért” akcióra és a Repülőalapra ajánlotta fel. Szombaton, a megnyitás napján máris gyönyörű forgalmat bonyolított le és hisszük, hogy a közönség is honorálni fogja ennek a kiváló iparos-családnak törekvéseit.

Meg kell emlékeznünk a berendezés tervező és készítőjéről Kovács István (Szappanos-utca 9.) műasztalos mesterről, ki mint szintén kezdő és fiatal mester nagyszerűen oldotta meg a rábízott feladatot. Ha nézzük a munkáját, látszik rajta a gondosság, biztos vonalvezetése mellett az ízlés és finomság.

Nagyon örülünk, hogy egy fiatal tehetséges mestert ismertünk meg, ki már tanuló korában résztvett kiállításokon, ezüstérmet nyert és aki gyakorlati hírneves műhelyekben szerezte meg.

Tóthfalussy üzlet megnyitása

**Fontos eseményekről leggyorsabban
tájékoztatja a rádió igyekezzen beszerezni
Horváth Sándor**
rádió villamosági szaküzletében. Hunyadi-utca 22. szám. Telefon: 17-57.

A debreceni vitézek novemberi összejövetele

Vitéz Kovách Elemér ismertette a magyar nemzet új korszakának jelentőségét

A debreceni vitézek szombaton este tartották meg szokásos havi összejövetelüket a Vitézi Székház nagytermében. A debreceni vitézek élükön vitéz Nagy Pál ny. altábornaggyal zsúfolásig megtöltötték a székházat. A megjelentek soraiban ott voltak többek között vitéz Toókos Gyula, vitéz Berényi István ny. tábornokok, vitéz Both Gyula ny. ezredes, vitéz Porubszky Andor őrnagy, vitéz Huszár Endre tábori al-esperes, vitéz Szegedi Gyula vállalkozási vállalat igazgató, vitéz Kovách Elemér, vitéz Hetey Zoltán, vitéz Tóth János táblabírák, vitéz Biró Barna törvényszéki bíró, vitéz Kozma György közjegyző, vitéz Kiss József városi tanácsnok s a vitézi rend számos tagja.

Az összejövetel elején vitéz Berényi István székkapitány lendületes beszédben üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte dr. vitéz Kovách Elemért, a vitézi törzsszék társadalmi vezetőjét, hogy méltassa a közelmúlt napok eseményeit.

Vitéz Kovách Elemér dr. hazafiúi lelkesedéstől áthatott és nagy szakértelmet bizonyító előadásában rámutatott arra a tényre, hogy a trianoni bilincsek letörésére két út mutatkozott: vagy a kard becstülete, vagy a békés revízió által megoldani a magyarság nagy problémáit. A továbbiak során nagyszerűen felépített beszédben kimutatta, hogy az isteni gondviselés a vér nélküli megoldást tette lehetővé. Az Ipolyság volt a kezdet és most folytatódik a további honfoglalás. Vitéz honvédeink dühöngő léptekkel nyomulnak be a magyarságot megillető ősi területekre.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után vitéz Szegedy Gyula társadalmi bizottsági elnök a vitézeket érdeklő bejelentéseket tett a debreceni városi vitézi telkekkel és a vitézi üdülőtelep életrehívásával kapcsolatban.

A vendégek ezután még sokáig a legjobb hangulatban együtt maradtak.

Hazafias ünnepély a Dóczi intézetben

Szombaton délután a Dóczi tanítónő-képzőintézet Vörös Keresztjének és Leányegyesületének hazafias lelkesítő tagjai a felvidéki iskolás gyermekek feljegyzésére ünnepélyt rendeztek. Az új Dóczi tornatermet zsúfolásig megtöltötte a közönség.

A felvirágozott és nemzetiszínű zászlócskával szépen feldíszített teremben felcsendült az ifjúsági énekkar előadásában a Magyar Hírszekegy. Ezután mondta el mély átérzéssel megnyitó beszédét az Ifj. Vöröskereszt elnöke, Kiss Mária. A szavalókórus nagy összetanultságról tett bizonyítást, amikor Soós Irén V. é. nőv. vezényletével hazafias verseket adott elő. Nagy sikert és tapsot aratott a két Halász-testvér, Lenke és Edit négykezes zongorajátéka. A Leányegyesület elnöke, Ecsedy Irén mély gondolatokkal telt hazafias beszédet mondott ezután, melyben részleges feltámadásunk fontosságát esetele. Bányay Anna III. é. nőv. nagy rutinnal és előadó készséggel szavalt két verset az ismert fiatal költőnőtől, Sándor Judittól, Tiszolczy Klára V. é. nőv. zongorakíséretére a gyakorlóiskola növendékei lejtek egy magyar láncot. Ezek az apró gyermekek a könnyekig megható ügyességgel és bájjal mozogtak a pódiumon, úgyhogy ked-

ves kis darabjukat meg kellett ismételnök. Reményik Sándor „A legszebb szó” c. versét Lakatos Irén IV. é. nőv. szavalta el nagy felkészültséggel és megkapó előadással. „Kísért a fenyes” c. irreverent színdarabot adták elő ezután a növendékek. Színészekkel vetekező rutinnal alakították az egyes szerepeket és általános tetszést arattak. Különösen kiváltak, F. Kiss Ilona V. és Boldnár Klára III. é. növendékek, de a többi szereplők is mind eredetileg alkottak.

Nagy zenei tudásról és átérzésről tett tanúbizonyságot Kutas Klára IV. é. nőv. művészi zongorajátéka. Az ifjúsági énekkar a tőle megszokott összetanultsággal adta elő „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” c. ismert dalt. Ezután következett az este egyik legmegkapóbb jelenete, az élőkép, melyet a legszebb növendékek alakítottak. Nagy ügyességgel ábrázolták Magyarország feltámadását, s jelképezték az eljövendő szebb napokat.

Az egyes műsorszámok előtt Murányi Jolán IV. é. nőv. konferált, kiváló előadásával és szellemes megjegyzéseivel sokszor készítette tapsra a közönséget.

Az ünnepély után egy kellemesen eltöltött délután emlékével tért haza a közönség.

Dankó
temet
szállít
exhumál

Kérjen árajánlatot.

Sas utca 3.

Kossuth u. 6.

Telefon: 23-22, Telep 30-66.

**SÜLYOS
REPÜLSZERENCSETLENSÉG
ERDÉLYBEN**

Bukarest, november 5. Kolozsvár környékén pénteken súlyos repülőszerecsentlenség történt. A szamosfalvai repülőtérről felszállt az esti órákban egy Potez-rendszerű katonai repülőgép. A gép eddig még ismeretlen okból Mezőszapor közelében lezuhant és pozdorjává zúzódott. Az egyik pilóta ejtőernyővel szerencsésen földet ért, a másik pilótát Rada Florea főhadnagy szörnnyethalt. Rada Florea egyike volt a legismertebb román pilótáknak.

**A debreceni egyetem tanári kara
és ifjúsága házi ünnepélyt rendezett
a bevonulás pillanatában**

Táviratban köszöntötte az egyetem a Kormányzót, a miniszterelnököt, Kánya és Teleki minisztereket

A debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsa és ifjúsága szombaton délben abban a pillanatban, amikor megkondultak az ország harangjai és a magyar hadsereg átlépte a húsz esztendő magyar-eseh határt, a központi egyetem aulájában gyűlt össze és megilletődve áldozott ennek a történelmi pillanatnak. Az ifjúság szokatlanul nagy számban jött össze erre az alkalomra és kitörő lelkesedéssel zúgta a nemzeti Himnuszt. Dr. Baecsó Jenő egyetemi rektor emlékezett meg a nap jelentőségéről és beszédében többek között a következőket mondotta:

— Egyetemi polgárok! Hölgyek és urak!

— Ebben a pillanatban harangok zúgnak az egész országban, de most nem temetésre szólnak, hanem húsz esztendő óta először hirdetik, hogy hazánk egén a feltámadás napja felkelésben van. Dícső honvédek ma délelőtt tíz órakor lépték át a trianoni határt, hogy a magyar nemzet hatalmi birtokába vegyék a tőlünk jog és erkölcs megsemmisítésével elszakított felvidék magyar lakta részét s lehetővé tegyék egymillió magyar testvérünknek visszatérését.

— Nagy ennek a mai napnak a jelentősége, mert ténylegesen is megszűnik a gyűlölet, félrevezetés és tudatlanság felépített trianoni békeparancs s mert most már dícső honvédek fegyveresen állanak ért ezen a visszaszerzett területen is, hogy az igazságot soha többé elveszni, országunkat idegen prédává tenni ne engedjék.

Megnyugtató ez minden igaz magyarra, mert honvédségünk magyar nemzeti hadsereg nyelvén is, szellemében is.

Hősiesége, ereje, magyar nemzeti érzése, fegyelmeltsége s mindenek felett öntudatos hazaszeretete a legnagyobb biztosítéka annak, hogy ez a föld is, melyen annyiszor apáink vére folyt, örökre a magyaré marad. Nagy ennek a mai napnak jelentősége, mert ezzel hazánk ténylegesen is megnagyobbodik, területben és népességben egyaránt, helyet foglal a közép államok sorába s így nemzetközi érintkezéseiben nagyobb tekintéllyel és súllyal léphet fel.

— De nagy a mai nap jelentősége azért is, mert bebizonyul ténylegesen is, hogyha a nemzet valamit egyszívvel-éléekkel akar, az előbb-utóbb meg is valósul.

— Ennek a mai napnak nagy történelmi előzményeit mindannyian ismerjük. Ismerjük ezeknek immáron előttünk fekvő eredményét is s ha ennek láttán szívünk,

lelkünk talán visszasír is a múltba, nem szabad elfelejtenünk, hogy a trianoni békediktátum után bizony csak áldozathozásokkal érthetjük el ezt is

s ha történelmi jogainkat nem érvényesíthetjük, meg kellett elégednünk, sőt örülnünk a néprajzi alapokra fektetett kiegyenlítéssel, hiszen egymillió magyarral többen leszünk.

— Hogy ez megtörtént, rebesgjünk hála imát a magyarok Istenéhez, ki most húsz évi megpróbáltatás után ismét megkönyörült rajtunk.

— De köszönetet kell mondanuk mindazoknak, akik nekünk ezekben a sorsdöntő órákban segítségünkre voltak!

Hála érte vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur Ó Főméltóságának, aki nemzeti hadseregünket megteremtette s bölcs kormányzásával hazánkat a rend és nyugalom országává tette.

— Hála érte Kánya Kálmán külügyminiszterünknek, ki nagyrésztékű, fáradságtalan diplomáciai munkásságával s gróf Teleki Pál kultuszminiszterünknek, ki a külföld előtt is nagyraértékelt történelmi és földrajzi tudásával a magyar ügyet diadalra vitték s

Illesse hála és köszönet Imrédy Béla miniszterelnököt is,

ki e válságos, nehéz, a magyar titelmet próbáratevő időkben a magyar nemzet egységét vas kezekkel tartotta össze.

— De hálás szívvel kell megemlékeznünk a baráti olasz, német és lengyel hatalmakról, kik a magyar ügy diadalra juttatását oly nagy készséggel támogatták s végül azokról a külföldi politikusokról és frókról, kik irásukkal s cselekedetükkel szószólói voltak a magyarok igazságos ügyének.

— Legyen a mai nap az örvendezés napja, ne rontsa azt meg semmi széthúzás, semmi békétlenkedő bírálat, országunk vezetését és irányítását bízzuk azok bölcsességére, kiket a Gondviselés hazánk élére állított s kik megmutatták, hogyha a nemzet egyetért velük, a magyar haza javára nagy eredményeket tudnak kiharcolni véráldozatok nélkül is.

— Hogy pedig a magyar feltámadás felkelő napja továbbra is és még fényesebben világítson,

harci eszközünk az igazság fegyvere, jelszavunk pedig a „Nem! Nem! Soha!” maradjon.

— Abból az alkalomból pedig, hogy magyar csapataink ma délelőtt tehát ez órában átlépik a trianoni

határt, küldjünk hódoló táviratot a Kormányzó Ur Ó Főméltóságának s üdvözlést Kánya Kálmán, gróf Teleki Pál miniszter s Imrédy Béla miniszterelnök uraknak.

A rektor szavait frenetikus tet-szésnyilvánítással fogadta a hallgatóság, majd lelkesen éltette a Kormányzót, a miniszterelnököt, Kánya Kálmán és gróf Teleki Pál

minisztereket, akiket hódoló táviratban köszöntött a rektor az egyetem tanácsa és ifjúsága nevében.

Főméltóságú Kormányzó Ur! Abban a történelmi órában, amikor dícső hadseregünk a hatalmi szóval elszakított felvidéki véreink földjére, dübörgő léptekkel bevonul, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Rector Magnificusa, Tanácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága mély hódolattal és kitörő lelkesedéssel köszönti Főméltóságodat, akinek bölcs kormányzása tette lehetővé, hogy a reánk kényszerített trianoni határt északon felszakítsuk. Isten áldását kérjük Főméltóságod életére és kívánjuk, hogy Főméltóságod vezérlete alatt érje meg nemzetünk a végleges nagy magyar feltámadást.

Dr. Baecsó Jenő Rector.
Nagyméltóságú
dr. vitéz Imrédy Béla
m. kir. miniszterelnök úrnak.
A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Rector Magnificusa, m.

Értesítés!

Van szerencsénk értesíteni a „Takarékosság” rt. mt. vásárlóközönségét, hogy cégünk sorába belépett

Tóthfalussy Géza

bőröndös, bőrdíszmű és utazási cikkek
szaküzlete

FERENC JÓZSEF-U. (Piac-u.) 40. „HANGYA”
PALOTA.

Uj cégünk kiszolgálását már meg is kezdte és dusan felszerelt gyönyörű árukészletét

— melynek jó része saját üzemének elismert elsőrendű készítménye —

a legelőzékenyebb kiszolgálás mellett, szolid szigoruan szabott áron bocsátja a „TAKARÉKOSSÁG” mt. vásárlóközönségének rendelkezésére. Uj cégünket, melynek jóhírneve országosan ismert, mt. vásárlóközönségünk nb. figyelmébe ajánljuk.

Üzem:

CEGLÉD-U. 7. szám alatt, ahol ridikülök, bőröndök, aktatáskák, orvosi műszertáskák, pénztárcák és utazási cikkek készülnek. BEVÁSÁRLÁSOK „TAKARÉKOSSÁG” könyvecskéivel természetesen itt is eszközölhetők.

nácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága mély tisztelettel üdvözljük Nagyméltóságodat abban a történelmi órában, mikor a fölünk elszakított felvidéki magyar földre lép dicső hadseregünk. Nagyméltóságod iránt különös hálaival eltelve, feredhatatlan odandással folytatott munkájáért őszinte hálas köszönetét nyilvánítja

Dr. Baesó Jenő Rector.

Nagyméltóság

Kánya Kálmán m. kir. külügyminiszter úrnak.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudománygyetem Rector Magnificusa, Tanácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága kitörő örömmel köszönti Nagyméltóságodat abban az órában, amikor elszakított felvidéki magyar véreink 20 évi rabság után visszakérülnek a hazába. Nagyméltóságod odaadó kitartással, szívós energiával folytatott munkáját kiérdemelt továbbra is mindenkor a magyarok Istenének áldása.

Dr. Baesó Jenő Rector.

Nagyméltóság

dr. gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak.

A trianoni békeparancs által elszakított felvidéki magyar testvéreinknek anyaországba visszatérése órájában a debreceni m. kir. Tisza István Tudománygyetem Rector Magnificusa, Tanácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága legbálsabb köszönetünket és őszinte szívből jövő hálaikat nyilvánítjuk Nagyméltóságod előtt, aki a magyar igazság érvényre jutásáért folytatott küzdelem sikere érdekében kiváló földrajzi, néprajzi és történelmi tudásával hathatósan közreműködött. Tiszta magyar szívből kívánjuk, hogy nemzetünk Nagyméltóságod közreműködésével érje meg a nagy diadal örömeit és napjait.

Dr. Baesó Jenő Rector.

A táviratokat a rektor lélekzet visszafojtott csendben olvasta fel, majd Szabó László joghallgató adta elő lendületes erővel saját szerzeményű alkalmi költeményét. Végül az egyetemi tanács és az ifjúság elmondotta a Nemzeti Hírszöveget és elénekelt a Himnuszot.

A református gimnázium halanyilvánítsa az olasz nemzet vezérének

Hangulatos és bensőséges ünnepélynek volt tanuja szombaton délután a debreceni Olasz Kulturális Intézet. A református gimnázium nevében Kornya Sándor, Ember Ernő dr. és Végh József dr. vezetésével megjelentek az Arany János-önképzőkör, a kis önképzőkör és a 172. sz. Erő cserkészcsapat képviselői lovag Renato Fleri professzor, az olasz intézet igazgatója előtt.

A megjelentek nevében dr. Végh József intézett mély érzésből fakadó beszédet a baráti olasz nemzet debreceni képviselőjéhez. Hangoztatta, hogy az egész magyar nemzet soha meg nem szűnő halálai gondot az

olasz nemzetre és annak fennkölt lelki vezérére, Mussolinire. Ő szállt először sikra nemzetünk igazságáért, szívügynek tekintvén azt, hogy diadalra juttassa a magyar igazságot. Az ifjúság nevében Szepessy Sándor, Papp László tanulók olasz nyelven tolmácsolták az ifjúság mélyeségei halálját. Az üdvözlésekre Fleri professzor megindult hangon magyarul válaszolt. Kifejezésre juttatta az olasz nemzet őszinte barátságát a magyarság iránt. Ők, olaszok éppúgy örülnek velünk, mikor Horthy Miklós vitéz katonái bevonulnak a húsz évig rabságban sínylődő magyar Felvidékre.

Debreceni találmányú géppel tengeriszárból cellulózét lehet előállítani

A feltaláló Máttyás Emil szombaton mutatta be a tengericséplőgépet Lossonczy István főispánnak és a szakértőknek

A modern iparnak egyik leggyakrabban használt nyersanyaga a cellulóz. Használják a szövő-fonóiparban, papírgyártásra, kötszerek, lőgyapot készítésére, a műselyem anyaga is cellulóze. Egyike a leggyakrabban előforduló szerves vegyületeknek, mely minden növényben megtalálható kisebb-nagyobb mennyiségben. Főleg azonban a gyapotból állítják elő. A magyar éghajlat azonban nem alkalmas a gyapot termesztésére és így cellulózból rendkívül nagy behozatalra szorulunk. Elsőrendű feladat tehát olyan gépeknek konstruálása, amelyek segítségével egyébként alig hasznavehető növényi anyagokból cellulózét lehet előállítani.

Korszakalkotó jelentőségű találmányt mutatott be szombaton Debrecenben Máttyás Emil gazdasági tanácsos. A gép neve: Máttyás-féle tengericséplőgép, mely lehetővé teszi, hogy a kukorica szárából cellulózét állítsanak elő. A cséplőgéphez hasonló találmány bemutatója szombaton reggel volt. A bemutatáson megjelent Lossonczy István főispán Benkő Géza dr. főispáni titkár kíséretében, Balogh István képviselő, Hank Olivér, a debreceni Mezőgazdasági Kamara titkára, Ludány Antal, Karkoványi Ákos magyaróvári gazdasági akadémiai tanár, a m. kir. gazdasági gépkészlet állomás vezetője, a földművelés-

ügyi miniszter kiküldöttje, Kocsis István műszaki főtanácsos, az iparügyi miniszter kiküldöttje, Szarukán Sándor, a debreceni Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatója.

Máttyás Emil szakzerű magyarázatot adott a tengericséplőgépről, mely négyes dobrendszerrel működik. Az első dobrendszer 20—25 centiméteres darabokra vágja a kukoricaszárat és összeroncsolja azt, a második, hármas kosárral ellátott dobrendszer pedig ventilátor segítségével eltávolítja a levélrészeket és az anyagot széthasogatja. A kikerülő levelet a takarmányozás céljára kitűnően lehet használni. A harmadik és negyedik dob az anyagot tovább bontja, megtisztítja a portól és a bélrészekről. A felbontott anyagot egy ventilátor a rostára hajtja, amely fajsúly szerint osztályozza.

Lossonczy István főispán és a megjelent előkelőségek mindannyian legteljesebb elismerésüket fejezték ki az új gép feltalálójának. A tengericséplőgép még néhány kisebb technikai javítás után rövidesen forgalomba kerül és ha bevállik, Magyarország cellulóze-behozatala jelentősen csökkenni fog.

A bemutató után Balogh István, képviselő, mint házigazda, megvendégelte a társaságot. A kitűnő tízórait Bóde Gyula ezüstkoszorús hentesmester szolgálta fel.

Érdemes gyalogolni, csomagot cipelni...

az Eötvös-utcától a Szent Annáig, amikor ezt a hosszú útát 10 fillérért megteheti kiszakaszon?

Az Ungváron végzett magyar tanítók találkozója

Az Ungváron végzett görögkatolikus tanítók 1936 július 14-én, Debrecenben tartott általános találkozásán megjelent tanítók a találkozó ünnepély alkalmával határozatilag kimondták, hogy legközelebbi általános, nagy találkozójukat a felszabaduló Ungvárott, a régi anyaintézetben fogják megtartani. Most, hogy a Magyarok Istene elhozta számunkra az ungpárti ősi kurucváros felszabadulását, Mátyás József, a Magyar Görögkatolikus Tanítók Országos Egyesületének ügyvezető-elnöke, a magyar rádió útján is felhívást intéz a magyarországi görögkatolikus tanítóság-hoz és mindazokhoz —, akár papi, akár polgári állású egyének is azok —, akiknek bármilyen kapcsolataik van is a régi királyi görögkatolikus kántortanítóképző-

intézetrel és Ungvárral, hogy mielőbb Ungváron tartandó általános, nagy találkozó gyors előkészítése céljából csatlakozásukat és lakcímküket sürgősen jelentsék be nála. A találkozóra a résztvevők családtagjait is örömmel várjuk.

Az ünnepélyes találkozóval kapcsolatban a Görögkatolikus Tanítók Országos Egyesülete diszkozygyűlést tart majd Ungvárott.

Egy ugyancsak Ungvárott és a találkozóval azonos időpontban tartandó magyar görögkatolikus kongresszus megrendezésének előkészítése is folyamatban van.

A találkozóra szóló csatlakozások bejelentését az ügyvezető-elnök közzétételére kell küldeni: Mátyás József, Debrecen, Vigkedvői Mihály-utca 4. szám. Aki választást kér, csatoljon levélbélyeget!

Hogyan ünnepelte meg a piarista gimnázium 1938. esztendőjének Szent Imre napját?

Dr. Rassovszky Kálmán tanár gyönyörű beszéde a magyarság bilincsoldó ünnepén

November ötödike az új középkorral rendtartás értelmében is hivatalos szünnap a katolikus fiúiskolákban. Ez idén különös, egészen rendkívül jelentőséget nyert november 5-ike. Ezen a napon lépték át a magyar honvédek 20 év után először a trianoni határokat. Ehhez a nagy, történelmi eseményhez alkalmazkodva rendezte meg a Piarista Gimnázium Szent Imre-ünnepségét. Reggel 9 órakor ünnepi szentmisére vonult az ifjúság, mely alatt a fiúk nagyrésze önként járult a szentsékekhez, hogy ezzel fejezze ki halálját a jó Isten iránt, aki meghallgatta a magyarok imáját, felvirrasztotta ránk szerencsés, holdog marokra a magyar föltámadás napját. Mire után az egész ifjúság visszatért a gimnázium épületébe a hivatalos ünnepély megtartására. A műsoron ének, ifjúsági beszéd, szavatok szerepeltek.

Az ifjúság nevében Nagybakay Péter VIII. o. tanuló mondott hazafias és vallásos érzéstől áthatott szép beszédet. Amikor 10 órát mutatott az óra s megkondult a Szent Anna templom harangja, pár pillanatra félbeszakították a rendes műsort s dr. Rassovszky Kálmán tanár a pódiumra lépett és a következő beszédet intézte a néma csendben várakozó ifjúsághoz:

— Fiúk! Álljatok föl illő tisztelettel s megilletődött lélekkel ebben a történelmi órában és soha, soha el ne felejtétek 1938 esztendőjének Szent Imre napját, november 5-ikét!

— Ezekben a pillanatokban megkondult már a megnagyobbodott Magyarország összes harangja, hirdető érehangjakkal, hogy a magyar honvédek átlépték a trianoni határokat... Szálljon föl szívünkkel a hála fohásza az Eggek Urához, mert megengedte élünk ezt a felejthetetlen pillanatot, ezt a gyönyörű szép napot, amikor hosszú keserves húsz

esztendő kálváriajárása után ellindult a magyar igazság a föltámadás diadalútján!... Viszik, viszik már honvédeink a magyar zászlókat... s velük a mi forró üléseinket, meleg kézszorításunkat, szívből fakadó üdvözlésünket föl szabaduló drága magyar testvéreinknek, akik százszorta jobban várták ezt a napot, ezerszerre jobban örülnek, mint mi, szerencsésebb magyarok, akik nem éreztük, nem is érezhetjük az elnyomás, szolgasság, rabság nehéz, testel-lelkel fojtogató rablincseit!... Ki sejtette volna öt hónappal ezelőtt, hogy akinek áldott Szent Jóbát akkor elvittük a trianoni határokig, vezetői már népét, egymillió magyart vezet vissza jutalmul az ő imperiumába, egymillió magyar testvért, akiknek könnyeit le kell törölnünk, a szív-

Íróképek kölcsönzése HURAY

Iparkamara, T. 17-93.

kön esett rúzódásokat be kell gyógyítanunk.

— Isten hozott vissza benneteket, Isten adott vissza benneteket, drága magyar testvéreink! Isten vezéreljen hozzátok bennünket! Hozzanak áldást rátok azok a lobogók, melyeket most visznek át a trianoni határon magyar honvédeink! Összedobannak szívünk, örömkönnyeik peregnék végig arcunkon, amikor most veletek együtt imádkozunk ünneplően: Isten áldd meg a magyart!

Erre felzúgott a magyar imádság, a Himnusz, talán még sohasem annyira a szívek mélyéről, mint ebben a felejthetetlen órában. — Így ünnepelte meg a piarista gimnázium ifjúsága 1938-ban november 5-ikét, Szent Imre napját!

A katolikus világnézeti kurzus második előadóestje

Előkelő közönség jelenlétében tartották meg a katolikus világnézeti kurzus második előadói estjét. Az előadást dr. Szamek József budapesti piarosta főiskolai tanár tartotta, megkezdett előadásának folytatásaként.

Dr. Szamek József tegnap azt a kapcsolatot fejtegette, amely közöttünk és Krisztus között létrejön a keresztiség szentsége által. Krisztus hűz és vonz, asszimilál magához bennünket, olyan féleképpen, mint ahogy a test asszimilálja az idegen anyagokat. Ha ezt nem tenné, akkor földi és sáremlék maradtunk. A keresztiségben azonban Krisztus beépít bennünket magába, egy igénytelen kis sejtéként ugyan, de nem szétszórva, hanem összetartva.

Nem Szent Pál apostol találta azt ki, hogy az Anyaszentegyház tagjai Krisztushoz tartoznak. Hiszen Krisztus mondotta az utolsó vacsorán, hogy: „Én vagyok a szőlővessző, a hűvek pedig a szőlőszemek s a romlott szemeket levágja és letisztítja.“ Ahogy a szőlővessző és a szőlőtőke összetartozik, úgy tartozunk mi Krisztushoz. Az Anyaszentegyház szervezetéről beszélve, az előadó súlyos érveket felvonultatott fejtegetéseiben kimutatta, hogy az Anyaszentegyház maga Krisztus, mely mint szőlőtőke, egészséges

Gyönyörűek az új Sphinx nyakkendők egyedárusítás LORD urldivánjánál

életével járja át mindazokat, szőlő rövid időkre, hanem szőlő akik a kebelébe tartoznak.

Az Anyaszentegyház Krisztusban áll fenn, benne van Krisztus, de az, ami az életet viszi bele, az nem romlik meg, nem hal el, hanem tiszta, erős marad, mert maga Krisztus az Anyaszentegyház. Ha az Anyaszentegyházat nézzük, látjuk, hogy az nem emberi célokért összeállt társaság, nem egyes nemzetek, századok dívatja, nem

addig, míg az idők tartanak s ha le is szakadnak egyes ágak, nemzetek, jönnek helyükbe mások, más népek, nemzetek asszimilálódnak. Csak Krisztus hozhatja meg az újjászületést minden kor számára.

A szép előadást a közönség lelkesen megtapsolta. Dr. Weninger Antal „A vér mitsza“ című, második hírdetett előadása elmaradt.

Keresztény Munkásmozgalom

Keresztény munkásmozgalom a Felvidéken

A magyar közönség általában nem sokat tud az elszakított magyarság és így a felvidéki magyarok belső életéről. Mi magyar munkások se ismerjük ottani munkástevéreink sorsát. Nem tudjuk, hol sorakozik fel, hol vívja tömött sorokban harcát, emberi életjogiért, kommunista

éte, vagy vállalja a magyarság többi rétegeivel a sorsközösséget?

Sz. K. I. E.: A FELVIDÉKI HIVATÁS- SZERVEZET

Mindenesetre örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Szlovenszkói magyar munkásság és parasztság nem tagadta meg krisztusi magyarságát, nem másolt idegen formákat, hanem rátalált sajátmagára és megalkotta meg nem alkuvó harcias szervezetét: a Sz. K. I. E.-t! Az Sz. K. I. E. ugyanaz, azt jelenti a Felvidéken, mint a Csonka hazában a Hivatásszervezet és testvér szervezetei, az E. M. Sz. O. és a Kalot. Az azonos cél, közös program, egy akarat elválaszthatatlanul egybekapcsol minket a szlovenszkói munkásság és parasztság hatalmas szervezetével, a Sz. K. I. E.-vel (Szlovenszkói Keresztény Ifjúsági Egyesület.) Tehát

mozgalmunk nem most vonul be a Felvidékre.

Mi már együtt dolgozunk évek óta a szlovenszkói munkássággal és parasztsággal!

ÖT EV — 20.000 LEGÉNY!

A Sz. K. I. E. öt évvel ezelőtt alakult s azóta óriási lépesekkel halad a siker felé. Minden megtelt év az előző év eredményeinek kétszeresét jelenti. 1934-ben 2700 tag, 1938-ban pedig 20.000 legény sorakozik a Sz. K. I. E. zászlói alatt.

Hogy teljes egészében értékelni tudjunk azt a hatalmas küzdelmet, amelyet a Sz. K. I. E. a szlovenszkói magyarságért folytat, ismernünk kell azokat az erőket, amelyek tudatosan, hol nyíltan, hol titokban a magyarság ellen dolgoznak:

1. A Csehszlovák állam, amely elnyomott minden jogos magyar érdeket, amely a magyarság megerősödését jelentette volna.
2. Moszkva, melynek pénzzel, hitegetéssel, erőszakkal folytatott agitációját az állam jóindulatulag tűrte, ha nem támogatta.

3. A nyomor, mert a cseh állam tudatosan és tervszerűen fosztotta meg a magyar munkásságot és parasztságot kenyerétől és élethelehetőségtől, hogy így végső kétségbeesésével biztos zsákmányként hulljon a vörös mételey karjaiba.

És ekkor indul el dühöngő léptekkel, friss ütében a Sz. K. I. E. e veszélyek és nehézségek csak megsokszorozták erejét, megkeményítették elszántságát és ellenállását. Pár évi munkájának a nyoma már meglátszik a felvidéki magyar életben. Ma már hiába hallgatják agyon őket, hiába fordulnak el tőlük, hogy ne lássák tömött sorait, hiába tömik be füleiket az illetékesek, számolni kell velük minden-

kinék, mert erőt képviselnek: 20.000-en vannak!

CÉLUNK AZONOS: MAGYAR CÉL!

A Sz. K. I. E. célja az is, hogy az Evangélium ne csak írott malaszt maradjon, hanem valóság legyen az egyén és a társadalom életében egyaránt. — Ezért olyan öntudatos magyarokat nevel, akik az Evangélium tanítását nemcsak megcsodálják, hanem megvalósítják; olyan magyarokat, akik a krisztusi tettek hírszekegyét imádozzák!

Nyíltan hirdeti: „Pusztuljon az a gazdasági rendszer, amely rabulogává teszi a munkást, főleg a dolgozó nőt, akitől a kenyéradója nem egyszer a becületét is elveszi munkája mellett!“

Becsület munkáért becület munkáért követel. Nem nyugszunk addig, amíg a munka világában óriási igazságtalanságok vannak s amíg meg nem teremjük a krisztusi szociális társadalmat, Krisztusnak, a munkásság Királyának szövetségében!“

„Munkások vagyunk! nem szájalunk, de dolgozunk, akik nem forradalmat, de igazságot akarnak a munkás életben s nem az bánt bennünket, hogy a fél világ a gazdagoké, de azt akarjuk, hogy a másik felében, mi, dolgozók, tisztességesen megéihessünk!“

Ebben a programban találkozunk össze és fonódott egymásba kezünk!

De a vezetők és agitátorok kiképzése mellett óriási munkát fordítanak arra, hogy az egész felvidéki magyarság kulturális színvonalát fejlesszék.

Hatalmas és sokrétű munkát végez a Sz. K. I. E. nemzeti, kulturális, gazdasági és egészségügyi irányban, hogy a felvidéki magyarságnak, ahol csak lehet, hóna alá tudjon nyulni!

És most, hogy minden magyar lelkét öröm tölti el, hogy hazajöttek, valódi meleg otthonuk lesz ismét a Kárpátok medencéjében, felmerül a kérdés:

KI LESZ A GYŐZTES?

Melyik szelleme lesz urrá a magyarságon? Az a nacionalizmus, amelyet 6k képviselnek és jelentenek a magyarság számára s amelyet egyedül lehet nacionalizmusnak nevezni, amely a mi nacionalizmusunk, vagy pedig az a liberális nacionalizmus, amely a milleniumi beszédek szavalása közben ásta meg a történelmi sirt, vagy amelyik ma — talán öntudatlanul — délibábos álmokkal és rákosjenői irreális ábrándozásokkal akar ismét eltéríteni a komoly ébredéstől.

Nincs kétség! Győz a magyar cél!

Demonstrációs gyűlés Hajduböszörményben

A „Szabadhajdú B. E.“ impozáns fátylós, lampionos fölvonulást rendezett tegnap este Hajduböszörményben. A bajtársak hatalmas tömegből kísérve az utcákon tüntettek majd az országzászlóhoz vonultak. Itt örökmécses égtek és díszörség állott. A Himnusz után Sóvágó Gábor bts, felvidéki költők versét szavalta el, dr. Csata Sándor dominus pedig nagyhatású beszédet mondott.

A lelkes szavakat gyakran szakította meg a közönség „Mindent vissza!“ kiáltása és szimpátiatüntetése a Duce és Lengyelország mellett. A gyönyörű ünnepély a magyar „Hírszekegy“ hangjaival ért véget.

**Moder n kozmetikámat
áthelyeztem
Arany János-u. 1. l. a.
Piac-u. sarok.
Kiss Böske.**

Felhívás!

Értesítem a m. t. vásárló közönséget, hogy hétfőtől kezdve

**m i n d e n h é t e n
5 különleges ajánlattal**

szolgálunk. Mely cikkek rendkívül olcsó ára, kizárólag ezen a héten érvényes.

**Tekintse meg kirakatunkban
az
e heti
reklámcikkeket**

David PIAC-U.
44
SELYEM-SZÖVET

Beszélnek a színészek

Bakó Baba szeretne egy nagy szerepben bemutatkozni a debreceni közönségnek

Nagy meglepetés volt a Csokonai színház évnvtóján, mikor a „Legyen úgy, mint régen volt” Tamara-szerepében Bakó Baba ugrott be. A fiatal szőke szubrett neve nem szerepelt a társulat névsorában és nagy csodálkozással, de megelégedéssel fogadta a közönség, mert ebből a kis szerepből is látta, hogy a Csokonai színház egy elsőrendű erővel gazdagodott.

A napokban felkerestük Bakó Babát, hogy interjú keretében bemutatassuk a debreceni közönségnek.

„VONZOTT A SZINPAD”

— A budapesti Rózsahegy-i iskolában tanultam, — mondta Bakó Baba — Innen szerződtem Pécsre két évre, majd Kardoss Géza társulatánál voltam egy évig. Természetesen szubrett voltam, ez a szerep kör felel meg az egyéniségemnek.

— Hogyan lett színész? —

— Bizony magam sem tudom. Valahogy vonzott a színpad már gyermekkoromban. Ha csak tehettem, színházba mentem és nagyon gyakran szerepeltem az önképzőkörben. Mire leérettségiztem, már szinte természetes volt, hogy színésznek mentem.

— Hogy lehet az, hogy nem szerepelt neve a debreceni társulat névsorában a megnyitás előtt? —

— Csak később szerződtem le Horváth Árpáddal. Még Pesterzsébeten sem játszottam együtt a társulattal. Bizony, furcsa volt az első fellépésem itt, hiszen a kollegák mind engem néztek, hogy „vajon mit tud az új tag?” De fölösleges volt remélnem, nagyon jó kollegákra találtam a debreceni színházban.

„TERVEM: NAGY SZEREP”

— Mik voltak a legkedvesebb szerepei? —

— Feledhetetlen estém az, amikor Jávör Pállal együtt játszottam Kecskeméten a Csodatűkörben. Nagyon szerettem a szerepemet a „Bibi a szerelem javára” című operettben. Nagy sikerrel játszottam Pécsen és Kecskeméten ezekben az operettekben és számos régi operettben is. A debreceni közönségnek is szeretnék bemutatkozni már egy nagy szerepben, hogy ezt a sikert igazoljam.

— A klasszikus, vagy a modern operettet szereti jobban? —

— Erre bizony nehéz válaszolni. Tény, hogy a régi, gyönyörű operetteket nem tudják utánozni. A modern darabok már nyomában nem léphetnek azoknak.

— Mik a tervei? —

— Egyelőre csak az, hogy nagyobb szerepben játszassak a Csokonai színház deszkáin. Remélem, hogy ez nem lesz álom. Természetesen a jövőben szeretnék felkerülni Péstre.

— Filmre? —

— Melyik színész nem vágyik? Igaz, eddig még nem nagyon gondoltam rá, nem is próbálkoztam soha. Még azt sem tudom, hogy jó filmarcom van-e? —

EGY KARAMBOL

— Beszéljen valamit az életéről, a szórakozásairól? —

— Szenvedélyem a kézimunka. E mellett az úgynevezett „nemes szórakozásom” mellett azonban van egy másik is, a rómi.

— Sportolni szokott? —

— Nagyon szeretek úszni, korcsolyázni. Sajnos, mióta színész vagyok, hysmire nem nagyon jut

időm. És van, illetve volt egy nagy szenvedélyem, az autózás. De tavaly karambol történt velem, és azóta nem merek a volán mellé ülni. Hódmezővásárhelyen játszottam Kardoss Géza társulatával. Egy reggel kint autóztam az országúton és 9 óra előtt tíz perccel rogtam be a színházhoz a 9 órai főpróbára. Egyszer csak egy szekér és egy bicikli került elé. Fékezni már nem tudtam és egy tízedmásodpernyi tűnődés után, hogy melyiket üsse el, a szekeret választottam. Nagyobb baj nem történt, csak az én autóm került siralmas állapotba. Alig tudtam vele bevezni a színház elé.

Kállay Ferenc a Hamletet szeretné játszani

A debreceni közönség kedvtelésel emlékezik a „Nincsenek véletlenek” taxifőfőnökének frappáns kabinetfigurájára. A „kérem, engem felváltanak” már szállóige lett Debrecenben. Ebből az apró epizód szerepből a Csokonai színház legfiatalabb tagja (a hölgyek kivételével), Kállay Ferenc olyan pompás alakítást hozott ki, mely sokáig emlékezetes marad a színházlátogató közönség körében. Kállay Ferenc elsőrangú tehetség, akiből rövidesen innepelt színész lesz.

A múlt nap alkalmunk volt beszélni a fiatal színésszel.

— Már tíz éves korom óta magam intézem a sorsomat. Szinte fantasztikus mult áll előttem, ha elmondanám, második Hány Jánosnak gondolnának. Csak annyit, hogy mint író kezdtem. Több könyvem jelent meg. Detektívregényeket is írtam, de ezeket nem szeretem, mert a detektívregényekbe nem lehet belevenni az érzéseket, a szívet, én pedig, ha írok, abba szeretek mindent beleadni. Szívet, lelket.

— Az életem első nagy, döntő lépésének tartom azt, hogy a színészi pályára léptem, itt száz százalékos biztossá érzem a jövőmet, mert érzem, hogy színésznek születtem, hogy a deszkákon vagyok otthon.

„TALÁN MÉG ELJUTOK HAMLETIG IS...”

— Rózsahegy-i iskolájában tanultam. Tulajdonképpen a klasszikus darabok vonzottak és ezeket szeretném játszani. Mint egy álom, úgy tűnik fel előttem, hogy egyszer eljátszhatom Hamletet. De talán még eljutok addig.

Most szeretnék valami nagyobb szerepben bemutatkozni a közön-

Kállay Ferenc

Saját készítményű ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Limoleummal szemben

ségnek. Tudom, hogy a játék minősége nem függ a szerep nagyságától. Hiszen egy epizód szerepből is nagyon, de nagyon sokat lehet kihozni. És sokszor még nehezebb is egy ilyen rövidebb feladatot megoldani, mint egy főszerepet. De azért a vágy mégis hajtja az embert, hogy igazán bemutatkozhasson a közönségnek egy nagyobb, komolyabb szerepben. Gondolom, hogy ez sikerülni is fog.

AZ ELSŐ FELLEPÉS DEBRECENBEN

— Az első este, mikor felléptem, bizony nagyon drukoltam. Végeredményben a debreceni az első közönségem. Igaz, hogy a színis-

kolában már sokszor játszottam, statisztáltam a pesti színházakban, úgy, hogy már hozzászórtam a riváldához. Sőt már Pesterzsébeten is játszottam a Horváth-társulatnál. De végeredményben ez volt az első közönség, amely előtt, mint szerződött színész, a társulatom állandó helyén léptem fel.

— És nagyon jó volt a benyomásom az első este. Boldog voltam, mikor a nevetést halottam és mikor felugrott jelenetem után a taps. Akkor éreztem, hogy megtaláltam a kapcsolatot a debreceni közönséggel és megtogadtam akkor este, hogy tevékenységem legjavával igyekszem tovább biztosítani a magam számára a debreceni közönségtetszését és szeretetét. (—r.)

Újabb adományok a „Magyar a magyarért” mozgalomra

A „Magyar a Magyarért” mozgalomra Lossonczy István főispánhoz a szombati napon a következő jelentős adományok érkeztek: A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály-gimnázium tanári kara 26.50, özv. jánosvölgyi Münnich Aurélné 50.—, a Kontsek Kornél cég személynete 44.30, a m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola tanári kara 26.34, Nagy Ida ny. óvónő 10.—, a debreceni MÁV műhely tisztviselő-kara és munkásai 1228.50 P, a debreceni Tankerületi Főigazgatóság tisztviselő-kara 30.— P, a debreceni Négyévfolyamú Fiú Felsőkereskedelmi Iskola 70.— P, a debreceni szociáldemokrata munkások 100.— P, Nagy József szűcsmester és személynete 55.04 P, a debreceni tégláskerti állami elemi iskola tantestülete 10.— P, a debreceni négyévfolyamú női felsőkereskedelmi iskola tanári kara, növendékei és önképzőköre 79.— P, a debreceni társulati kereskedő tanonciskola tanári kara és tanulói 15.— pengő. Ezenkívül pénzádomány folyt be

a főispáni hivatalhoz a Horthy Miklós-repülőalapra a következő telekben: özv. jánosvölgyi Münnich Aurélné 50.— P, Nagy Ida ny. óvónő 10.— P, a kormányzó né nyomor- enyhítő akciója javára özv. jánosvölgyi Münnich Aurélné 50.— P és a Vöröskereszt Egylet céljaira Nagy Ida ny. óvónő 10.— pengő juttatott el.

A felvidéki zászlóalok keretében a főispáni hivatalba több szép nemzetiszínű lobogót juttattak el az adományozók. Armós József ny. honvédfőszámvéve (Vámospércs) egy szép nagy zászlót kihívve az ungvári tűzharcosok számára, Nagy Erzsébet tanítónő Honf. utca 24/b. szám alatti lakos egy nagy zászlót rúddal a kassai magyarság részére. Püspökladányi református elemi iskola egy zászlót rúddal egy felvidéki református elemi iskola részére. A Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala és tisztviselő-kara egy gyönyörű szép hatalmas címeres zászlót küldött egy felvidéki templom számára.

November végéig be kell nyújtani a házbérbevallási ívet

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1939. évre szóló házbérbevallási ívet folyó évi november 1. és 30. között terjedő időben a hivatalos órák alatt, délután 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a. — kivetési osztályánál (I. emelet 37. sz. helyiség, Sas- utca felőli lépcsőfeljárattal szemben) a következők terhe mellett nyújtják be.

A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatvány-úrlapok ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben szerezhetők be az előállítási ár (10 bérleményig szóló 6 fillér, azon felül nagyobb iv darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallomási iv beadására kötelezett háztulajdonosokat, házházonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási iv benyújtásának elmulasztása a kivetendő 1939. évi házadó utáni 5 százalékos, illetve 10 százalékos bírságát vonja maga után.

A házbérvallomási ívet minden egyes, akár adómentes, akár adóköteles házról, valamint a bérbe-

adott, avagy ingyen átengedett (majoros) tanyaépületekről is külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallási iv kitöltésénél — a helyiségek számának részletes beállításán és azok használatja (bér- löje) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül — lényegesek kellék, hogy abba az 1938. november 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (kész- pénz, természetbeni, vagy egyéb ellenszolgáltatás, béren felül külön kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség, stb.) tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségeknél pedig annak egész évre átszámított használatáért még az érdekeltek bérleti aláírása előtt pontosan beírja a kiállításért szintén felelős beval- lást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön is be voltak írásban jelentve, — lehetőleg az előző évi bevallási iv sorszáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni. Viszont a bevallási ivbe üresnek beállított bejegyzés a külön írásbeli bejelentést nem pótolja adótörlesztéssel szempontról.

Városi Adóhivatal.

KONYAKOS TEA

Írta: POPOFF MIHALY

Egy fedezékben laktak ketten János és Péter. Péter tizenhét éves volt mindössze, de már hadnagy rangban feszített, míg a három évvel idősebb János mindössze csak zászlós volt. Mindketten szakaszparancsnokok egy öreg népfelkelő kapitány vezénylése alatt.

Hónapok óta álltak egy helyben. Fedezékük eleinte csak egy mély árok volt, később azonban alaposan berendezkedtek. János és Péter egy városból, egy ezredből indultak a harcra és már a menet-században összebarátkoztak, noha három év korkülömbőség volt közöttük, ami ilyen fiataloknak nem egyszerű világnézeti különbséget is jelent. De Péter a hadnagy rangjával kípótolta azt a kis születési hibát.

Gyakran megrohmozta őket az ellenség, de mindannyiszor visszaverték őket. Később ágyúharc fejlődött ki, ilyenkor, aki nem vigyázott, hamar bekapta a legyet. De Péter és János okosan viselkedtek. Jó mélyen beásták magukat a föld alá, lakosztályukat deszkával kibélelték, két részre osztották — egyik a tiszt uraknak, másik a két legénynek — a tetejét hatalmasan elbástyázták földdel és fűtyülték a gránátokra, meg a srapeltekre. A puska lövést meg annyira se vették, mint mikor egy légy duroszolt az orruk körül.

Jól éltek. Nem is olyan rossz dolog ez a háború, gondolták, különösen akkor, mikor hazulról leveleket kaptak, meg csomagokat s mindegyiknek külön-külön írt a szerelmesük is.

Nemsokára kapitány leszek, — hencgett egyszer Péter, — akkor hazamegyek és elveszem a Mancit!

— Jó, hogy ezredes nem akarsz lenni, kötődött János, — az imponálóbb lenne. Nem is olyan rossz: tizenhét éves kapitány, akinek odahaza szakállkát hímez a felesége, rajta a közismert felírással „mama kedvence“...

— Oh, te híres, de nagyra vagy a te huszonegy évvel! Legalább bajszod lenne! Vagy olyan sok zsebkezdőre van szükséged, hogy attól nem nő ki a bajszod?

Igy éltek ketten a föld alatt. Telt-múlt az idő. Nyáron vitték ki őket a frontra, lassanként ősz lett, utánna hamarosan beköszöntött a tél. A fedezékek környékén levő apró fácskák lombja hullottan sopánkodtak, csupasz ágaiak érdeklően tártva az égnek. A gránátok környékén hullottak rájuk, a fedezékek-

re, meg a végtelen hómezőre, berondítva annak szűz tisztaságát. Némelykor azonban még a gránát is szemérmesebb volt, mint maga az ember, belefuródott ugyan a csillagzó szőnyegbe, de nem robbant fel, nehogy megzavarja a téli kép harmóniáját. Egyik gránát elkezdte ezt a furcsa sztrájkot, a másik, tizedik már minden lelkifurdalás nélkül követte a jó példát. Nem tudni, a löszgyáros — aki alaposan meggazdagodott s már a tizedik palotát építette Montecarloiban — nem volt-e ludas a dologban. Elég az hozzá, hogy a gránátok fele nem robbant fel. Kilőtték, elsűvített s belevágódott az anyaföldbe. Csak egy apró nyílás mutatta a föld testén épített sebet.

Ebben az időben kapott rá Péter hadnagy úr a konyakos teára. Jó dolog a tea minden időben, de különösen télen remek, jóféle rummal, avagy konyakkal. Harcot nem lehet élvezni. A termos melegen tartja a teát és a párolgó ital gőzébe hámulva hazagondolhat a fiatal hadfi. Milyen lehet az élet most odahaza? Korzóra járnak-e a lányok, vagy korcsolyáznak? A hóborított házak fölött variák szállonganak s egy kis kapualjából vágyakozva kukkant ki egy drága kislány, talán éppen a tizenhét éves harcos ideálja. Talán éppen őt várja. Talán terítve is az asztaluk s a nagyszerű sonka mellett teácsésze busong, várva a hóst...

Péternek volt egy thermosa, abban tartotta a teáját. Nagyokat kortyolt beöle s egy-egy slukk után elővette a konyakos üveget, abból utána öntött a termosba, hogy mindig tele legyen a melegítő üveg. Ilyenformán a kulacs lassanként inkább konyakot adott, mint teát. A konyaknak pedig meg van az a különös tulajdonsága, hogy felderíti a búsongó katonát.

Péter fokról-fokra elevenebb lett. — Te Jancsi, csinálni kéne valamit! Itt pocsadunk meg az árokokban anélkül, hogy egy nyavalyás medáliát szereznénk. Már pedig egy hadnagnak kitüntetés dukál, nem gondolod?

— Mit akarsz csinálni?
— Kivezényelem a szakaszt és megrohmozom az ellenséget!

— Nagyon helyes! — bólogatott János — ha mindenáron hadbíró-ság elé akarsz állni, tedd azt! — Vagy kaptál rá parancsot?

— Nem soká hazamegyek szabadságra és még csak egy rongyos vitézségi éremem sincs! — pattog Péter. — Mit fog szólni a kislány?
— A kislány a nyakadba fog ugrani örömben, ha épkézláb megpillant. De mit csinálsz, ha a füllábadat ellövik?

— Hős leszek! — lelkesedik Péter és nagyot húz a teás konvakból.
— Új a fenekedre! — inti le János — ne hősködj. Lesz még rá idő. Ha kitavaszkodik, nem győzzük a támadásokat vissza verni.

A két dalia sokáig vitakozott. Péternek egyre jobban csillogott a szeme. János, mint egy jó apa, fékentartotta egy ideig barátját, de aztán megunt és végig heveredett saját találmányú tábori ágyán. Ez két szál deszkából állott, melyre jó esomé száraz falevelet halmoztak egy zsákszerűen összegöngyölt sátorlapba. Jobb volt az a legfinomabb paplanos ágynál.

— Feküdj le Péter és ne hetvenkedj.

— Képzeld el — feszeng Péter — mi lesz, ha két csillaggal megyek haza! Ha valamit csinállok, okvetlenül kitüntetnek és előléptetnek.

— Jó, jó öregem. Előbb azonban alszunk egyet.

Jó későre járt már. Csillagok ragyogtak az égen, egyik se törődött

azzal, hogy alant a földön háború van. A hold méltóságát teljesen úszott alig néhány kilométernyire fejük fölött, széles holdudvarral, amit a babonások nem szeretnek.

De Péter nem volt babonás. Nem vitakozott tovább — minek ezzel az álomszuszékkal? — hanem a fejébe vette, hogy ő most csinál valamit, amivel megmutatja, hogy igenis ő jó katona. Ha már nem mehet neki az ellenségnek felsőbb parancs nélkül — mert azt belátta, hogy nem lehet — ki fog találni valamit okvetlen. Még ma. Míg Jancsi alszik.

Ebben a pillanatban egy szemközti ágyú torka nagyot lobbant és utána kíméletlenül süvítés hallott. A gránát alig pár lépésre csaphatott le az orra előtt. Várta a detonációt, de az elmaradt. A gránát befűlt.

— Meg van! — csapott a homlokára. Hallod-e Jancsi, kimegyek döglött gránátokat szedni. Rengeg lehet a két rajnonal között...

Jancsi nyugodtan fordult a másik oldalára.

A kis Péter vigyorgott és jót húzott a teából. Konyak volt az már, nem tea, de hát annál jobban ízlett.

— Odahordom az orruk elé és gondom lesz rá, hogy felrobbanjon... — motyogta elégedetten. — Más világra küldöm őket a saját fegyverükkel...

Óvatosan kiosont a fedezékből. A konyakos termos az oldalán fityegett.

— Nem árt egy kis szíverősítő — nevetett fel és kortyolt egyet.

Nyílegyenesen lépkedett előre, aztán szénézt, hol találna gránátot. Szerencséje volt, a keményre fagyott rögéből sikerült kihalászni néhány darabot.

— Odaviszem elibük — így spekulált dünyögve — aztán belelövök puskával. Addig lövöldözök, míg fel nem robban. Ugyis régen voltam már célzó gyakorlalon.

Hirtelen eszébe jutott a katona iskola, a fel és lebukó bábok, a találati jelzések. Aztán egész kúrta fiatalasága átcikázott az agyán.

— Milyen furcsa... tegnap még gyermek voltam, ma hadnagy úr!

Holnap?

Vajon mi lesz holnap? Biztosan híre megy, hogy egy fiatal tiszt kicsoda vakmerő bravurral törte át az ellenséges arcvonalat. Mert áttörés lesz, az bizonyos. Az ellenség fejvesztetten menekül, azt gondolva, hogy az egész hadállása alá van aknázva. Az újságok első oldalon hozzák a szenzációt. Az ellenséges jelentések majd nagyarányú offenzíváról regélnek. A generális külön kihallgatáson fogadja, hogy bemutassa a főhercegnek. „Itt áll fenség uram ezredünk szemfényvé, aki néhány ócska gránáttal megszalasztotta az ellenséget“...

Remekül kiszínezte magának a bravurját. Felnevezett a csillagos égre és a csendesen baktató holdra, amely biztatón mosolygott rá. — Aztán kiitta a teáját az utolsó csepig. Az erős ital végig bizsergett a testén, kimondhatatlan jó érzés volt ez. Hej, Mancsi, mosolygott, ha most látnál...

Szálfagyvesen megindult, egyenesen az ellenség felé. A gránátokat a hátizsákjában cipelte. A halálos csendet csak lépéseinek dobbanása zavarta meg. De Péter ezzel nem törődött. Mancsi járt az eszébe, meg a főhadnagyi csillag, meg az érdemrend.

Sikerült eljutni a drótakadályokig. Ott szépen lerakta a gránátokat s mint akinek nincs sürgősebb dolga, torokszakadtából el kezdett nevetni. Hogy ő most kicsoda jó viccet csinált.

A konyakos tea jól végezte dolgát. Péterünk derekasan berugott tőle. De hát fiatal volt, máseal is megesik.

Nevetett, nevetett Péter és épp célzába kezdett puskájával, hogy a robbantást elintézzé, mikor könnyű ütést érzett a homlokán. Pillanatig azt hitte, hogy galy csapódott a homlokához. Kicsit megszédült, eleresztette a ravaszt. De a nevetés bugyborékolat belőle.

— Hogy ezek milyen pofát vágnak, ha majd a más világon ebrednek fel!... motyogta kuncogva.

Akkor elvágódott s úgy maradt. Hősi halált halt a konyakos tea jóvoltából.

A színháznál

beszélük...

... hogy a Felvidék egyrészenek felszabadulása alkalmából a Csokorai-színház ismét az idény két nagy irredenta darabját, a *Legyen úgy, mint régen volt*-at és az *„Ide gyere rózsámat“* hozza színre. A két darab változatlan érdeklődés mellett maradt a műsoron egész héten. Így az átdolgozott „Vig ügy“ bemutatója a jövő hétre marad. A társulat tagjai fokozott lelkesedéssel készülnek a parádés bemutatásra.

... hogy Pogány Margit szobája iparművészeti múzeumá lépett elő. A közkedvelt szubrett ugyanis minden táncosától egy apró iparművészeti tárgyat, legtöbbször állatfigurát hajt be könyörtelen szigorral. Így már egész gyűjteménye van a debreceni iparművészek nagy örömeire.

... hogy Márkus Lajos, Sugár Misi, Kamarás Gyula és Besse Miklós közös öltözőjét „hazafias öltöző“ névvel tüntették ki és meg is érdemli ezt az elnevezést. Már a bejárat fölött nemzetiszínű felirat hirdeti: „Mindent vissza!“ A művészek névjegyeit is nemzeti színű szalag veszi körül. Bent a falakon mindenütt nemzeti színű zászlók, szalagok. Apró zászlócskákra írták fel a felvidéki és erdélyi magyar városok neveit. Az ablakokat is nemzeti színű papírból készült függöny borítja. Közösen a Kormányzó

képével, a falakon mindenütt hazafias plakátok, melyeket Sugár Misi, a „hazafias öltöző“ tervezője és berendezője nagy szorgalommal gyűjtött össze. Hogy a humor se maradjon ki, egy gyászjelentést is tettek a falra. Szövege a következő: középen egy akasztófa, kétoldalán temetés a pokolba. Koszorúk helyett csehipaszt kérünk. Örömtől dagadó kebellet jelentjük, hogy szívből utált undorfalvi, toplityi fejű, békahasú, csehszerű Benes Edömér linkéi húsz évi hazudozás után rossz létre szenderült. Örömkönytök hullat érte az egész magyar nemzet. — Az öltözőnek most már rádiója is van, mert a színesek itt akarják hallgatni a bevoulásról szóló helyszíni közvetítéseket.

FIZESSEN ELŐ

A „DEBRECENI UJSAG“-RA!

**Allamig törzkönyvezett
fajtahiteles fákról szaporított,
kifogástalan****gyümölcsfacsemék
kaphatók:****Debrecen sz. kir. város
faiskolájában,****Böszörményi-u. 64. szám és a
faiskola lerakatában a színház
átjárójánál.**

A vidéki úriközönség

kedvenc hotelje az

ESPLANADE

NAGYSZALLODA

Budapest, III., Zsigmond-u. 38/40.
Telefonok: 151-735., 151-738., 157-299.

Szemben a világhírű Lukács-fürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati-pályaudvartól 1 kisközség távolságra.

A szálloda teljesen újalakítva, új vezetés alatt áll.

Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.

Hosszabb tartózkodásra külön ENGEDMÉNY.

Magyar Asszonyok

DIVAT

A téli délutáni ruhák vonalai és szabása valami különös változatos-sággal bír. Szabása bár plasztikus, mégis díszkréten símul a testhez. Hosszú, bő ujjak jellemzik és gyakori az álló zárt gallér. A ruha vonala a nyaktól egészen végig egy vonalú és még övvel sem szakítják meg a ruhák egységét. Legelőleg a természetesre törekednek és az egyszerűségre.

A ruhák vonalához hasonló a téli kosztümök simavonalúsága is, — amelyben azonban nagyon sok változatos-ságot jelent a prémdiszítés. Szabásuk rövid és testhez szabott, ami különösen karosú vonalat ad. A díszítése prémmel történik, különösen perzsával. A díszítés módja leginkább a nyak vonalától kezdődik. Vagy körgallér formájában, vagy álló gallér alakban és onnan kiindulva fut végig a kosztümkabát elején, egészen annak alsó széléig. Több ízben szerepel az új modellek-nél a felújított szörme tányérgallér.

PLETYKASAROK...

Gombanyagok: esont, faragott fa, bőr — de a legdivatosabb a gyöngyházgomb. A magyar ruhákban divatosabb lett a régi „pitykegomb” — aki tehett a régi ezüst gombokat használja fel.

Egy párizsi lap statisztikát állított össze a téli divatos színeiről és azt a megállapítást teszi, hogy az idei divat színeit a — konyhából — vette. Ime néhány példa: szőlőkék, körte és chartreuse zöld, répasárga, csokoládébarna, citromsárga, szerepel még a szeder, a barackjam és egyéb konyhai kellékek színe is.

A gyermek...

Ha a kicsiket nem vihetjük sétálni jó időben, legalább a folyosón engedjük őket felügyelet mellett mozogni. Ugyeljünk a húzatra! Kisebb gyermekeket ne vigyünk nyitott autóban sehova. A robogó autó húzata és szele torokfájást okozhat.

A 4—5 éves gyermekeknek már szüksége van társakra, játszópajtásokra. Engedjük őket egészséges gyermekekkel együtt játszani, hogy lelkeinek-testének a megfelelő üdülést nyújthassuk. A közbiztonság a legtöbb gyermek szereti, csak ügyeljünk rájuk. Legjobb a hasonló korúakat együtt játszani, mert a nagyok a kicsiket, a kicsik az idősebbeket zavarják.

Jó tudni...

...hogy ha az ajtó nyikorog, nem szükséges azt teljesen kiemelni, hanem elég ha lábunkkal egy kis éket szorítunk az ajtó alá, ami felemeli és alkalmasa teszi, hogy a forgókat megolajozzuk.

...hogy a pecsétet a falról puha kefével lehet ledörzsölni.

...hogy sürközta foltot általában langyos szalmiagos vízzel, selyemből víz és aprított gyöngy keverékével távolíthatunk el.

KONYHA

Foszlós kalács. Félkiló lisztből elveszünk 4 evőkanálnyi és ebből 3 deka élesztővel, féldeci tejjel és 1 kockacukorral kovászt készítünk. Mikor ez megkelt, a többi liszthez öntjük és ezt egy egész tojással és egynek a sárgájával, csipet sóval és annyi tejjel, hogy rétestésztafogású legyen, jól eldolgozzuk egy fakanál segítségével, miközben 5 evőkanál olvasztott, de nem forró vajjal öntünk hozzá apránként. Nem egyszerűre. A dagasztóedényben lefedve, langyos helyen hagyjuk kelni másfél órán át, akkor deszkára tesszük, kalácsot fonunk belőle, vajjal megkent tepsibe tesszük, félórán át hagyjuk, felfert tojással megkenjük és meleg sütőbe téve, egyenletes lassú tűznél fóliára alatt megsütjük.

Zsirban pirított burgonya. Magyoronagyságú vágott, tisztított nyers burgonyát kis ideig hideg vízben áztatunk. Azután kisujnyi zsírt füstölésig hevítünk egy serpenyőben s miután a burgonyát szűrőkanalon kiemeltük s a vizet lecsurgattuk róla, forró zsírba tesszük, néhányszor megkeverjük és ha piros a burgonya, lefedjük. Csak akkor sózzuk meg, ha puha a burgonya. Így a burgonya nagyon hamar, 10 perc alatt, kész és újburgonya íze van, mert nem lett vízben kifőzve. Igen sok húsétel mellé adhatjuk, mint nagyszerű körítést.

HETI ÉTREND

VASÁRNAP. Ebéd: Paradisomleves, kirántott borjúszelét körítéssel, túrórétes, gyümölcs. — Vacsora: Déli hús hideden, savanyúval, burgonyapürével, rétes, krémsajt.

HÉTFŐ. Ebéd: Burgonyaleves, bennefőtt kolbással, izes palacsinta. — Vacsora: Paraj túrkörtőjással, sajt, gyümölcs.

KEDD. Ebéd: Köménymagosleves, borjú, vagy marhapörkölt galuskával, savanyúpaprika, gyümölcs. — Vacsora: Szardínia, vaj, hideg töltött tojás, sajt, gyümölcs.

SZERDA. Ebéd: Csirkeaguleves, csirkepörkölt burgonyával, tejbenrész csokoládéval. — Vacsora: Rántotta, juhturó, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Zöldségleves rizzses libaprólék, stíriai metélt. — Vacsora: Libamáj, délről maradt rizzsel, tea, gyümölcs.

PÉNTEK. Ebéd: Halászlé, túrósgombóc. — Vacsora: Tojásosgaluska gyümölcs.

SZOMBAT. Ebéd: Borjúbeccsinalt zsemlyemorzsgombóccal, diós, vagy mákosmetélt. — Vacsora: Vese velővel, körözött liptól, gyümölcs.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Előkészület alatt a legkisebb munkabérek megállapításának reformja

Három évvel ezelőtt jelent meg az a kormányrendelet, amely lehetővé tette a legkisebb munkabérek megállapítását. Ezt a nagyjelentőségű szociális alkotást 1927-ben törvényerőre emelték. A felhatalmazás alapján az iparügyi miniszter az eltelt három év alatt 123 bizottságot nevezett ki, amelyből időközben tizenegyet szüntettek meg, úgy hogy a mai nappal 112 bizottság működik. Ugyancsak a három év alatt 167 bizottsági határozatot erősített meg, amelyből 41 határozatot helyeztek hatályon kívül s így most 126 bizottsági határozat van érvényben.

A hozott határozatok nincsenek összhangban, mint ahogyan a bizottságok működése sem folyhatott egybevágóan. Emiatt határozni kell, hogy a 112 bizottságot felmentik

megbízatásuk alól és helyettük ipari fősoportonként egy-egy bizottságot neveznek ki. Az iparügyi minisztérium megállapítása szerint a létesítendő új bizottságok első feladata az lesz, hogy a már meglévő legkisebb munkabérmegállapító határozatok között az egyöntetűséget biztosítsák s ezenkívül folytassák a legkisebb munkabérmegállapításának munkáját.

A bizottsági határozatokat a jövőben megfelelő módon közbe fogják tenni és a munkának egyszerűsítése céljából a bizottságok jegyzői feladatát a minisztérium illetékes szakosztályában szolgálatot teljesítő előadókra bizzák. A reform a szociális intézményt ki akarja tehát építeni és tökéletesíteni azt, ami a tapasztalatok szerint jelenleg hiányosságot mutat.

A bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak érdekeinek védelme

A magyar kormány rendeletétől uton védi meg a bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak érdekeit. A főelv az, hogy a bevonulás ideje alatt a szolgálati viszonyt felmondással nem lehet megszüntetni. A rendelet hatálybalépése előtt, de a bevonulás ideje alatt történt felmondás érvénytelen.

A kereskedelmi vagy ipari alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlattól való elbocsátás után nyolc nap alatt a munkaadónál nem jelentkezik, a munkaadó a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal felbonthatja. Hetenként esedékes járandóságot arra a hétre és az azt közvetlenül követő hétre, havonként esedékes járandóságot arra a hónapra, amelyben az alkalmazott bevonult, ki kell fizetni, vagyis teljes kététi, illetőleg teljes havi járandóságot. Egyebekben a természetbeni lakást, kivéve szolgálati járandóságokat, a bevonulás tar-

tama alatt nem kell adni. Legénységi alkalmazott eltartottja részére, ha rászorulnak, a munkaadó havonként tartási hozzájárulást köteles adni. Ez a szolgálati járandóságnak 50 százaléka egy eltartott esetében, minden további után a szolgálati járandóság 10—10 százaléka, de a járandóság teljes összegét nem haladhatja meg. Tiszviselő legfeljebb havi száz, más alkalmazott legfeljebb havi hetven pengőt kap. A tartási hozzájárulást készpénzben, havonként minden hónap ötödik napjáig kell kifizetni.

Ha a munkaadó rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonul és üzletét nem folytathatja, tartási hozzájárulást nem fizet. Egészen vagy részben mentesíthető a munkaadó akkor is, ha a hozzájárulás vagyoni romlásba juttatná. A tartási hozzájárulásból eredő igények érvényesítése gyors közigazgatási eljárás útján történik.

Szigoru intézkedések az árdárgítók ellen ipolyságon

Az ipolysági járási katonai parancsnokság szigorú rendeletet adott ki az árdárgítás ellen. Az árk ellenőrzésére külön bizottság alakult. Az ipolysági kormánybizottság intézkedésére járási munkaközvetítő hivatalt létesítettek, amelynek vezetésével Reichel Kálmánt bízták meg.

Sertéskivitelünk Németországba

Németországi sertéskivitelünket az illetékes tényezők ez évben lényegesen emelni akarják s erre minden reményünk meg is van. Mostanában jött létre a megegyezés, amely a hasított sertés szállítási száznegyvenezer darabos tételén kívül nyolcvanezer darab élő sertést is kiszállít az országból. A magyar sertésexport tehát 170 ezer vagyon zsirkevittelt nem számítva, kétszázhuszezer darab sertésre fog emelkedni.

Kereskedők és iparosok a magyarságot. Az Ipartestületek Országos Központja felhívást intézett az ország kézműves iparosaihoz és az ipartestületekhez az elszakított felvidéki magyarság és magyar iparos testvérek megsegítése érdekében. A körlevél felhívja az ipartestületeket, hogy a tagokat világosítsák fel a helyzetről, buzdítsák őket kitartásra, türelemre, áldozatkészségre, lelkesítsék a nemzeti egységbe való tömörülésre, hogy az egész magyar nemzet egy emberként álljon talpra és visszacserezhesse azt, amit tőlünk elvettek. A „magyar a magyarért” mozgalom felhívására az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség kimondotta, hogy országos kereskedői és iparos napot rendeznek, amelyen az ország összes kereskedői, iparosai, pénztári bevételek bizonyos százalékát felajánlják a mozgalom céljaira. Ezt, időnkint megismétlik, amíg az elszakított országrészek lakosságának megsegítésére szükség van. Egymillió darab 2 és 10 filéres bélyegeket is nyomtatnak s az ebből származó jövedelmet is a mozgalom céljára fordítják.

Magyar Asszonyok

DIVAT

A téli délutáni ruhák vonalai és szabása valami különös változatos-sággal bír. Szabása bár plasztikus, mégis diszkrétan simul a testhez. Hosszú, bő ujjak jellemzik és gyakori az álló zárt gallér. A ruha vonala a nyaktól egészen végig egy vonalú és még övvel sem szakítják meg a ruhák egységét. Legelőleg a természetesre törekednek és az egyszerűségre.

A ruhák vonalához hasonló a téli kosztümök simavonalúsága is, amelyben azonban nagyon sok változatosságot jelent a prémdiszítés. Szabásuk rövid és testhez szabott, ami különösen karcsú vonalat ad. A díszítése prémmel történik, különösen perzsával. A díszítés módja leginkább a nyak vonalától kezdődik. Vagy körgallér ormájában, vagy álló gallér alakban és onnan kiindulva fut végig a kosztümkabát elején, egészen annak alsó széléig. Több ízben szerepel az új modellek-nél a felújított szörme tányérgallér.

PLETYKASAROK...

Gombanyagok: esont, faragott fa, bőr — de a legdivatosabb a gyöngyházbomb.

A magyar ruhákban divatosabb lett a régi „pitykegomb” — aki telteti a régi ezüst gombokat használja fel.

Egy párisi lap statisztikát állított össze a téli divatos színeiről és azt a megállapítást teszi, hogy az idei divat színeit a — konyhából — vette. Ime néhány példa: szőlőkék, körte és chartreuse zöld, répasárga, csokoládébarna, citromsárga, szerepel még a szeder, a barackjám és egyéb konyhai kellékek színe is.

A gyermek...

Ha a kicsiket nem vihetjük sétálni jó időben, legalább a folyosón engedjük őket felügyelet mellett mozogni. Ügyeljünk a húzatra!

Kisebb gyermekeket ne vigyünk nyitott autóban sehova. A robogó autó húzata és szele torokfájást okozhat.

A 4—5 éves gyermekeknek már szüksége van társakra, játszó pajtásokra. Engedjük őket egészséges gyermekekkel együtt játszani, hogy lelkenek-testének a megfelelő üdülést nyújthassuk. A köztételt a legtöbb gyermek szereti, csak ügyeljünk rájuk. Legjobb a hasonló koraikat együtt játszani, mert a nagyok a kicsiket, a kicsik az idősebbeket zavarják.

Jó tudni...

... hogy ha az ajtó nyikorog, nem szükséges azt teljesen kiemelni, hanem elég ha lábunkkal egy kis éket szorítunk az ajtó alá, ami felemeli és alkalmassá teszi, hogy a forgókat megolajozzuk.

... hogy a pecsétet a falról puha kefével lehet ledörzsölni.

... hogy sörököt foltot általában langyos szalmiagos vízzel, selyemből víz és spiritusz egyenlő keverékével távolíthatunk el.

KONYHA

Foszlós kalács. Félkiló lisztből elveszünk 4 evőkanálnyit és ebből 3 deka élesztővel, féldeci tejjel és 1 kockacukorral kovászt készítünk. Mikor ez megkelt, a többi lisztet hozzáöntjük és ezt egy egész tojással és egynek a sárgájával, csipet sóval és annyi tejjel, hogy rétestésztafogású legyen, jól eldolgozzuk egy fakanál segítségével, miközben 5 evőkanál olvasztott, de nem forró vajot öntünk hozzá apránként. Nem egyszerre. A dagasztóedényben lefedve, langyos helyen hagyjuk kelni másfél órán át, akkor deszkára tesszük, kalácsot fonunk belőle, vajjal megkent tepsibe tesszük, félórát kelni hagyjuk, felvert tojással megkenjük és meleg sütőbe téve, egyenletes lassú tűznél főlóra alatt megsütjük.

Zsirban pirított burgonya. Mogyorónagyságú vágott, tisztított nyers burgonyát kis ideig hideg vízben áztatunk. Azután kisujnyi zsírt füstölésig hevítünk egy serpenyőben s miután a burgonyát szűrőkanalon kiemeltük s a vizet lecsurgattuk róla, forró zsírba tesszük, néhányszor megkeverjük és ha piros a burgonya, lefedjük. Csak akkor sózzuk meg, ha puha a burgonya. Így a burgonya nagyon hamar, 10 perc alatt, kész és újburgonya íze van, mert nem lett vízben kifőzve. Igen sok húsétel mellé adhatjuk, mint egyszerű köritést.

HETI ÉTREND

VASÁRNAP. Ebéd: Paradicsomleves, kirántott borjúszelét köritéssel, túrósrétes, gyümölcs. — Vacsora: Dél hús hidegen, savanyúval, burgonyapürével, rétes, krémsajt.

HÉTFŐ. Ebéd: Burgonyaleves, bennefőtt kolbásszal, izes palacsinta. — Vacsora: Paraj tükörtőjással, sajt, gyümölcs.

KEDD. Ebéd: Köménymagosleves, borjú, vagy marhapörkölt galuskával, savanyúpaprika, gyümölcs. — Vacsora: Szardínia, vaj, hideg töltött tojás, sajt, gyümölcs.

SZERDA. Ebéd: Csirkeraguleves, csirkepörkölt burgonyával, tejbenrész csokoládéval. — Vacsora: Rántotta, juhturó, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Zöldségleves rízes libaprólék, stíriai metélt. — Vacsora: Libamáj, délről maradt rizszel, tea, gyümölcs.

PÉNTEK. Ebéd: Halászlé, túrósgombóc. — Vacsora: Tojásosgaluska, gyümölcs.

SZOMBAT. Ebéd: Borjúbucsinált zsemlyemorzsgombóccal, diós, vagy mákos metélt. — Vacsora: Vese velővel, körözött liptól, gyümölcs.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Előkészület alatt a legkisebb munkabérek megállapításának reformja

Három évvel ezelőtt jelent meg az a kormányrendelet, amely lehetővé tette a legkisebb munkabérek megállapítását. Ezt a nagyjelentőségű szociális alkotást 1927-ben törvényerőre emelték. A felhatalmazás alapján az iparügyi miniszter az eltelt három év alatt 123 bizottságot nevezett ki, amelyből időközben tizenegyet szüntettek meg, úgy hogy a mai nappal 112 bizottság működik. Ugyancsak a három év alatt 167 bizottsági határozatot erősített meg, amelyből 41 határozatot helyeztek hatályon kívül s így most 126 bizottsági határozat van érvényben.

A hozott határozatok nincsenek összhangban, mint ahogyan a bizottságok működése sem folyhatott egybevégyően. Emiatt határozták el, hogy a 112 bizottságot felmentik

megbízatásuk alól és helyettük ipari főcsoportonként egy-egy bizottságot neveznek ki. Az iparügyi minisztérium megállapítása szerint a létesítendő új bizottságok első feladata az lesz, hogy a már meglévő legkisebb munkabérmegállapító határozatok között az egyöntetűséget biztosítsák s ezenkívül folytassák a legkisebb munkabérmegállapításának munkáját.

A bizottsági határozatokat a jövőben megfelelő módon köze fogják tenni és a munkának egyszerűsítése céljából a bizottságok jegyzői feladatát a minisztérium illetékes szakosztályában szolgáltatott teljesítő előadóknak bízta. A reform a szociális intézményt ki akarja tehát építeni és tökéletesíteni azt, ami a tapasztalatok szerint jelenleg hiányosságot mutat.

A bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak érdekeinek védelme

A magyar kormány rendeleti úton védi meg a bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak érdekeit. A főelv az, hogy a bevonulás ideje alatt a szolgálati viszonyt felmondással nem lehet megszüntetni. A rendelet hatálybalépése előtt, de a bevonulás ideje alatt történt felmondás érvénytelen.

A kereskedelmi vagy ipari alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlattól való elbocsátás után nyolc nap alatt a munkaadónál nem jelentkezik, a munkaadó a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal felbonthatja. Hetenként esedékes járandóságot arra a hétre és az azt közvetlenül követő hétre, havonként esedékes járandóságot arra a hónapra, amelyben az alkalmazott bevonult, ki kell fizetni, vagyis teljes kötheti, illetőleg teljes havi járandóságot. Egyebekben a természetbeni lakást, kivéve szolgálati járandóságokat, a bevonulás tar-

tama alatt nem kell adni. Legénységi alkalmazott eltartottja részére, ha rászorulnak, a munkaadó havonként tartási hozzájárulást köteles adni. Ez a szolgálati járandóságnak 50 százaléka egy eltartott esetében, minden további után a szolgálati járandóság 10—10 százaléka, de a járandóság teljes összegét nem haladhatja meg. Tízéveselő legfeljebb havi száz, más alkalmazott legfeljebb havi hetven pengőt kap. A tartási hozzájárulást készpénzben, havonként minden hónap ötödik napjáig kell kifizetni.

Ha a munkaadó rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonul és tisztelet nem folytathatja, tartási hozzájárulást nem fizet. Egészben vagy részben mentesíthető a munkaadó akkor is, ha a hozzájárulás vagyoni romlásba juttatná. A tartási hozzájárulásból eredő igények érvényesítése gyors közigazgatási eljárás útján történik.

Szigoru intézkedések az árdragítók ellen Ipolyságon

Az ipolysági járási katonai parancsnokság szigorú rendeletet adott ki az árdragítás ellen. Az árák ellenőrzésére külön bizottság alakult. Az ipolysági kormánybizottság intézkedésére járási munkaközvetítő hivatalt létesítettek, amelynek vezetésével Reichel Kálmánt bízták meg.

Sertéskivitelünk Németországba

Németországi sertéskivitelünket az illetékes tényezők ez évben lényegesen emelni akarják s erre minden reményünk meg is van. Mostanában jött létre a megegyezés, amely a hasított sertés szállítás számegyvenezzer darabos tételén kívül nyolcvanezer darab élő sertést is kiszállít az országból. A magyar sertésexport tehát 170 ezer vagon zsirkivitt nem számítva, kétszázhuszezer darab sertésre fog emelkedni.

Kereskedők és iparosok a magyarságért. Az Ipartestületek Országos Központja felhívást intézett az ország kézműves iparosaihoz és az ipartestületekhez az elszakított felvidéki magyarság és magyar iparos testvérek segítségére érdekében. A körlevél felhívja az ipartestületeket, hogy a tagokat világossítsák fel a helyzetről, buzdítsák őket kitartásra, türelemre, áldozatkészségre, lelkesítsék a nemzeti egységbe való tömörülésre, hogy az egész magyar nemzet egy emberként álljon talpra és visszaszerezhesse azt, amit tőlünk elvettek. A „magyar a magyarért” mozgalom felhívására az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség ki-mondotta, hogy országos kereskedői és iparos napot rendeznek, amelyen az ország összes kereskedői, iparosai, pénztári bevételek bizonyos százalékát felajánlják a mozgalom céljaira. Ezt időnkint megismétlik, amíg az elszakított országrészek lakosságának megsegítésére szükség van. Egymillió darab 2 és 10 filléres bélyegeket is nyomtatnak s az ebből származó jövedelmet is a mozgalom céljára fordítják.

A DEBRECZENI UJSÁG-HAJDÚFÖLD

A Debreczeni Ujság Rádiója

Péntek

NOVEMBER 11. BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.45-10.1 2.40-ig Natter. 2.25-10.1 8.00-ig Ágatha. 7.45-10.1 12.15-ig Tamásné.

8.45 Torna.

9.30 Utána: Hangfelmérek. 7.20 Étrend, közlemények. 10.00 Hírek.

10.12 „Livingstone, az Afrika-kutató.” Irla Fényes Ernő. (Felfolvasás).

10.45 „A debreceni kollégium orvosai-ról és egészségügye.” Dióssági Elek György dr. előadása. (Feltovás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz.

Utána: Időjárásjelentés.

12.10 Békat Antal hegedűművész előadása. Lux József énekel zongorakísérettel.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás és vízjárásjelentés.

2.25 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.

4.15 A rádió diákfőnöke. „A csuka.” Honfi Jenő előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vízjárásjelentés.

6.00 A fenyképezés száz esztendeje. B. zsi Béla előadása.

5.25 Sportközlemények.

5.30 Borsóterményi Béla zongorázik.

6.10 „A magyar szellem Középeurópa-ján.” Aradi Zolt előadása.

6.30 Dénes József cigányzenekara.

7.00 Hírek.

7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.25 „Helyes magyar kiejtés.”

8.00 A lenkvai rádió ünnepi műsora a lengyel függetlenség huszadik évfordulóján. Közvetítés Varsóból. Közreműködik a Varsói Filharmónikus zenekar és a lengyel rádió zenekara. G. Fiedlberg vezényeltével. Siani Zawadzka énekel és Sigmunt Dygat zongora.

9.05 Hírek.

9.30 „József nádor” 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Szerégi Artúr. 1. Kéler Béla: Csokonai nyírlány. 2. Adorján Sándor: Muzsikaszél, verőhárang. 3. Szerégi Artúr: Az én nőm, magyar egyveleg. 4. Potuszniuk: Manilova, induló (A volt 85. gyalogezred zenekara).

10.00 Időjárásjelentés.

10.30 Hírek német és olasz nyelven. 10.40 Olasz dalok (Hangfelmérek). 11.20 Hírek angol és francia nyelven.

Szombat

NOVEMBER 12. BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.45-10.1 2.40-ig Skublies. 2.25-10.1 7.30-ig Natter. 7.15-10.1 12.15-ig Gecsóné.

6.45 Torna.

Utána: Hangfelmérek.

7.20 Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. János bácsi aranyszérfája. 2. A köm-póci juhászok.” (Felfolvasás).

10.45 „Mít nézzünk meg? A Múzeum-kert szobrai ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

Utána: Oláh Kálmán cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Skublies.

6.30 Gyórfi Antal ny. ált. (Hangfelmérek).

7.25 „Erzsébet királyné, az iróadalom-barát.” Csengery János egyetemi tanár előadása.

8.00 „Egy belvárosi utcácska.” Rexa Dezső előadása.

8.25 Magyar műdalok. (Hangfelmérek). 1. Kodály: Rákóczi kesergője (Székelyhídy Ferenc). 2. Hubay: Minék turbékoltok (Nagy Margit). 3. Kodály: Abol én elmegyek (Páló Imre). 4. Hubay: Egy-e Jani (Básilides Mária). 5. Kun László: Surog az ősi szél (Csokka Béla). 6. Lavolta Rezső: Mezei bokréta (Nagy Margit). 7. Kodály: Hány János, borsdal (Páló Imre). 8. Székács Aladár: Fulemben eseng egy dal (Nagy Margit). 9. Tarnay Alajos: Éj van (Széde Miklós dr.).

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 6.30 Népdalok. — BÉCS 8.10 Operetársulatok. — BERLIN 7.40 Rádiózenekar. — BUKAREST 7.35 Közvetítés az Operaházból. — LIPCSE 8.10 Olasz zene-est. ZÁGRÁB 9.30 Operetársulatok.

Vasárnap

NOVEMBER 6. BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 8.25-10.1 2.45-ig Tamásné. 2.20-10.1 7.15-ig Ágatha. 7.45-10.1 9.15-ig Natter.

8.40 Hírek.

9.00 Magyar szertartású görögkatholikus szentmise a Fő-utcai Szent Flórián templomból. A szentbeszédet Balogh Balint esepers plébános mondja. A népéneket Sándor Mihály vezeti, orgonán kísér Tólin József.

10.00 Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Prédikál Hejtesy Kálmán dr. kecskeméti lelkes.

11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos-rendi templomból. A szentbeszéd mise előtt P. Badarik Bertalan O. P. tartományfőnök mondja. Énekel a Dominikás Énekkar Béni Filop vezényeltével. Orgonát Bató László.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

12.30 Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

1.09 Hírek.

2.00 „Egészéjszakai kalendárium” Felsővárosi Közösségi Intézet közleménye.

2.15 Hangfelmérek.

3.00 „A kender házipari termeléséről és feldolgozásáról.” Laczko Aladár, a kir. kender-tenyésztési és növényorvosi kísérleti állomás vezetője. Közvetítés. (A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozatán.)

3.45 Beszkárt zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Schrammel: Bécs, mindig csak Bécs, induló. 2. Roszini: A seviliai borbély, nyitány. 3. Waldteufel: Korcsolyázók, keringő. 4. Wiesenböck: Éjjeli óriás. 5. Armandola: Kirándulás Alomországba, információ. 6. Hubay: Rózsá-est. 7. Gesztelvi Nagy László előadása. (Közvetítés előadásorozatán.)

5.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Délelőtti Skublies. Délelőtti Gecsóné.

11.15 Magyar nőiák és csárdások (Hangfelmérek).

3.00 Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Beck Ferenc: Magyar jövő, induló. 2. Erkel: Magyar László, nyitány. 3. Pécsi József: Turáni népdalok. 4. Ganne: A csárna, mazurka. 5. Garami Béla: Magyar nőiesek.

3.35 „A fametszés hőskora.” Tóth Ervin előadása.

6.05 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

6.30 „Ha minden másképp történnék.” Szerb Antal csevegése.

7.25 „Hogyan készült a valódi csipke.” D'Hondtné Kovács Margit előadása.

8.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Doppler: Ilka, nyitány. 2. Stolz: Dunai álmok. 3. Mya Tamás: Tancintérméző. 4. Csanády: Angol keringő. 5. Vrader-Müller: La paloma, ábránd. 6. Kelethey: Cigánytánc.

9.00 Hírek, lovenszeredmények.

9.25 Boeckel Inre zongorázik. 1. Siklós Albert: Praeludium és fuga. 2. Jirái István: Toccata. 3. Weiner: Hat magyar taraszalad. 4. Dobnanyi: fiz-moll rapszódia. 5. Liszt: 1. magyar rapszódia.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 8.00 Népdalok és tánc. — BERLIN 7.20 Hangszerkar. — BÉCS 6.15 Lengyel dalok és táncok. 6.50 A Burg-színház ötven éve, hangképek zenével. 10.30 Könyv és tánczene. — BORSZLÓ 10.20 Szókratész és tánczene. — BRÜSSZEL 11.10 Tánczene, közben dalok. — BUKAREST 9.10 Rádiózenekar. — FRANKFURT 10.30 Könyv- és tánczene. — HAMBURG 8.10 Német bor és német dal. — KÖLN 10.30 Könyv- és tánczene. — LIPCSE 7.00 Lemezek. — LONDON 7.10 Ismert dallamok és zeneművek. — ROMA 7.47 Magyar négyes. — SZÓFIA 8.55 Operetársulat. — VARSÓ 5.30 Könyv és tánczene. — ZÁGRÁB 8.45 „Szórá” közlato zene.

1938 november 6-tól 12-ig.

5.15 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

6.00 „Rákóczi ruszinjai a világban.” Mátyas Sándor ny. ált. horvagy előadása. (Hangfelmérek).

6.30 Gyórfi Pál énekel zongorakísérettel. 1. Dobnanyi: a) Ha elfogy a vaszra nyár. 2. Lányi Ernő: a) Takaró; b) Zöld leveles fehér. 3. Kovács Sándor: a) Temetésről szól az ének; b) Elmondanám... 4. a) Siklós Albert: Haj, nemes vitézek; b) Polgár Tibor: Haragsz-nak rám a csere lányok; c) Kacsó: Rákóczi megréte.

7.00 Hírek.

7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Thuille: Előjáték és keringő a „Lobetanz” című operából. 2. Arhus: Habanera. 3. Szára Sándor: Balletzene. 4. Szermai Albert: Teljes gözzel, galopp. 5. Sporteredmények.

8.00 „Juhász Péter legendája.” Hang-játék három felvonásban. Irla Fényes Ernő. Remdéz Barcsi Ötön.

8.10 Személyek: Bemondó — Váry Zoltán; Juhász Kiss Ilés — Kárti József; Illésné, a felesége — Ligeti Juliska; Péterke, a fű — Dévényi Gyuri; Péter, a férfi — Fáy Béla; Sági, államügyész — Forgách Sándor; Ságiné — Sittkey Irén; Pattison Jakab — Major Tamás; Pattisonné — Harsányi Gizzi; Mári néni — Göbby Hilda; Kántor bíró — Sándor István; Farkas védőügyvéd — Szöke Sándor; Csontos, eszmadia — Antók Ferenc; Böcögő Balázs — Maklary Zoltán; Olasz bevándorló — Szentiványi Béla; Magyar — Nagy Adorján; Thea, a kisleány — Thén Mária; Miss Thea — Szatmári Margit; Bunkola — Vértés Lajos; Felügyelő — Putnik Bálint.

9.45 Hírek.

10.15 Hangfelmérek.

10.30 Hírek német és olasz nyelven.

11.00 Hírek angol és francia nyelven. 11.10 Közvetítés az Ostende-kávéházából Vidák József cigányzenekara muzsikál.

3.05 Hírek külföldi magyarok részéről közlato zene.

Hétfő

NOVEMBER 7.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.35-től 2.40-ig Skrablies. 2.25-től 8.00-ig Geesné. 4.45 Torna. 7.00 Hírek, éterndi közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 "Hírdíndóslók 1790-ből". (Feltárasítás). 10.45 "Mir adott Kassa a magyarságnak..." (Feltárasítás). 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemen templomból. Himnusz. Időjárásjelzés. Utána: Farkas Sándor cigányzenekar. Köhnen Kl. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30 A Mária Terézia I. bonvédegyezmény zenekara. Vezényel Fegyély Sándor. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, étel, miszer árak. 4.15 Időszert felolvasás. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5.00 "A Fehérkék" Fodor Ferenc egyetemi tanár előadása. 5.30 Layer Mária, az Operaház tagja Strauss Rieklárd-dalokat énekel. 5.50 Tóth Árpád emlékest. Bevezető mond Szabó Lőrinc. Tóth Árpád verseskötli Simonffy Margit és Kovách Ernő ad elő. 6.40 Selymes Péter zongorázik. 7.00 Hírek. 7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.25 Nagy Mária magyar nőlkakát énekel. Kiser Farkas Béla cigányzenekar. Dalok: Fritler Loránd: "Meszesz, mensesz Csikországon"; Sándor Jenő: "Imádság már az is; Anyos László: "Sohse lettem volna"; Váradi Aladár: "Csajj el édes"; A Csap-után, népdal: Fritler Loránd: "Ola van a virágos nyár"; Dorog József: "A kanyaragó"; Tisza partján: "Éskút a legényért, népdal"; Csillagragyog az égen, népdal. 8.00 "Helyes magyar kiejtés." 8.30 Hírek és közlések az esti holdfogyatkozásról. 8.40 Operaházi zenekar. Vezényel Mihályi Vakdangos, a magyar-pogóslav műsorcsere keretében. 10.10 Hírek, időjárásjelzés. 10.20 Hírek német és olasz nyelven.

11.00 Hírek angol és francia nyelven. 11.10 Szalonjós. 0.05 Kézbes a holdfogyatkozásról. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Tamásné. 5.50 Layer Mária, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 6.15 Selymes Péter zongorázik. 6.40 Német nyelvoktatás. 7.30 "Könyvtámogatás és füvesítés" Helcsban. Kemény Gábor előadása. 8.00 Hangmenetek. 9.00 Hírek. BELGRÁD 6.30 Népdalok. — BERLIN 8.10 Dalok, zenes est. — BECS 8.10 Jakshe: Magyarország. Szécsi István koronájának ország. Az ország szépsége és a magyar nemzeti sorsa, hangkepek magyar kálók és zeneszerzők műveiből. A szimfonikusok közreműködésével. — BUDAPEST 7.05 Bárdzene. — ROMA 9.30 Puccini: Bohémélet. — LIPSCÉ 7.05 Tánce. — ROMA 7.37 Magyar nyelvóra. — SZÓFIA 8.00 Szimfonikus zene. — VARSÓ 6.30 Verdi: A szőke lány versenyek.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

11.00 Hírek angol és francia nyelven. 11.40 Közvetítés a Hungari szallóba. Magyariai Imre és cigányzenekara művészkál. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Kedd

NOVEMBER 8.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Geesné. 2.20-tól 8.30-ig Tamásné. 8.15-től 12.15-ig Skrablies. 6.45 Torna. 7.00 Hírek, közlemények, hangmenetek. 6.00 Hírek. 10.20 "Az emberi léptelközés furcsaságai." Uána: Bertalan Oliver. (Feltárasítás). 10.45 "Sportruhák." (Feltárasítás). 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemen templomból. — Himnusz. — Holjiraajlásjelzés. Utána: A rádió szalonzenekara. 12.50 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30 Kurina Simi cigányzenekara. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, étel, miszer árak. 4.10 Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5.00 "Apró sztrasségek." K. Halász.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Natter. 6.30 A földművelési miniszterium megragaztatási feladata. 7.00 Francia nyelvoktatás. 7.30 "Fegy nap Varnában." Bödey József előadása. 7.50 Japán zene. (Hangmenetek). 9.00 Hírek, időjárásjelzés, közlemények.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 8.40 Fülharmónikusok. — BERLIN 8.15 Stuttgarti dalok, zenes vidiám estje. — BECS 8.15 Könyvtári zene. 6.15 Bárdzene. — BOROŠTO 8.10 Kálózene és énekek. 10.35 Lemezek. — BRUSSEL 8.10 Rómániszép napok Respihi zenejével. — BUDAPEST 7.15 Dunaparti hangverseny. Mihályi trionfokos kísérettel. — KÖLN 8.30 Könyvtári zene. — LIPSCÉ 8.10 Szőrközlető zene csoportadálka. — LONDON 11.25 Tánce. — MUNCHEN 6.45 Népdalok. — ROMA Norvég dalok. PARIS 10.05 Zenei-moristák. — RIGA 7.50 Bárdzene. VARSÓ 7.00 Könyvtári zene és táncművek. — ZÁGRÁB 9.00 Bárdzene.

Szerda

NOVEMBER 9.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Ágola. 2.25-től 8.10-ig Ágola. 7.55-től 12.15-ig Natter. 6.45 Torna. 7.00 Hírek, éterndi közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 "Törénet az állatvilágból." Az okos szamar. "Ira Nyary Andor. (Feltárasítás). 10.45 "Berregi emlék." Ira Halász Gyula. (Feltárasítás). 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemen templomból. Himnusz. Időjárásjelzés. Utána: Jeney Klara az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30 Hangmenetek. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, étel, miszer árak. 4.15 A rádió diaktérlője. "Hors versék fihak." (Kolesov Himnusz). Fábán István előadása. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5.00 Időszert felolvasás. 5.30 Járókka Feri és cigányzenekara. 6.00 "Szlovák Kassa környéke." Kásonyi Ferenc előadása. 7.00 Hírek. 7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.20 A rádió szalonzenekara. 8.00 Hírek. 8.10 Közvetítés a Városi Színházról "Gigánszerdém." Operett három felvonásban. Szövegét írta Wilher és Botdanzky. Zenejét szerezte Lehar Ferenc. Rendező: SIK Rezárd Vezényel Márkus Dezső. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Szereplők: Dragutin Péter — id. Falabar Árpád; Zorika, a leánya — Kásegi Teréz; Jolán unokahuga — Kiss Manyi; Jonei Bolcsan — Halmas Gyula; Kajtalan — Fekeli Kamill; Józsi cigány — Szedő Miklos dr.; Mosu, Dragutin szolgája — Szeckó Ferenc; Julcsa Zorika dajkaja — Véseyi Hona; Kórházi Hona — Honthy Hanna; Mihályi koncertmáster — Patakyl Ferenc; Két test — Galetta Ferenc és Selymes Sándor; Pali cigány — Hajagos Károly. 8.10 Hírek, időjárásjelzés. 10.30 Hírek német és olasz nyelven.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Geesné. 6.30 Olasz nyelvoktatás. 8.10 A rádió szalonzenekara. 9.00 Hírek. BELGRÁD 9.00 Rádiózenekar. — BERLIN 9.15 Kamarfazzenekar. — BECS 9.00 Olofárisz i 1780m. — BOROŠTO 9.00 Jazz. — BUDAPEST 6.17 Kálózene. — ROMA 7.00 Végzet zene dalokkal. — SZÓFIA 9.00 Strauss család zeneféle. — SZÓFIA 10.30 Tánce. — VARSÓ 7.00 Kis rádiózenekar. — ZÁGRÁB 10.20 Tánce. Utána: Jeney Klara az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30 Hangmenetek. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, étel, miszer árak. 4.15 A rádió diaktérlője. "Hors versék fihak." (Kolesov Himnusz). Fábán István előadása. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5.00 Időszert felolvasás. 5.30 Járókka Feri és cigányzenekara. 6.00 "Szlovák Kassa környéke." Kásonyi Ferenc előadása. 7.00 Hírek. 7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.20 A rádió szalonzenekara. 8.00 Hírek. 8.10 Közvetítés a Városi Színházról "Gigánszerdém." Operett három felvonásban. Szövegét írta Wilher és Botdanzky. Zenejét szerezte Lehar Ferenc. Rendező: SIK Rezárd Vezényel Márkus Dezső. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Szereplők: Dragutin Péter — id. Falabar Árpád; Zorika, a leánya — Kásegi Teréz; Jolán unokahuga — Kiss Manyi; Jonei Bolcsan — Halmas Gyula; Kajtalan — Fekeli Kamill; Józsi cigány — Szedő Miklos dr.; Mosu, Dragutin szolgája — Szeckó Ferenc; Julcsa Zorika dajkaja — Véseyi Hona; Kórházi Hona — Honthy Hanna; Mihályi koncertmáster — Patakyl Ferenc; Két test — Galetta Ferenc és Selymes Sándor; Pali cigány — Hajagos Károly. 8.10 Hírek, időjárásjelzés. 10.30 Hírek német és olasz nyelven.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

11.00 Hírek angol és francia nyelven. 11.40 Közvetítés a Hungari szallóba. Magyariai Imre és cigányzenekara művészkál. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Csütörtök

NOVEMBER 10.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondók: 9.35-től 2.40-ig Tamásné. 2.25-től 8.00-ig Natter. 7.45-től 12.15-ig Geesné. 6.45 Torna. 7.00 Hírek, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 "Mi lesz a világ aranyárai?" Ira (Gass Imre. (Feltárasítás). 10.45 "Régi szüreti emlékek." Ira Barát Endre. (Feltárasítás). 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemen templomból. Himnusz. Utána időjárásjelzés. 12.10 Rendőrzene. Vezényel Szolihossy Ferenc. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30 Radus Béla cigányzenekara. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, étel, miszer árak. 4.15 "A házastársról." Vizváry Mariska előadása. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5.00 "A mezőgazdasági munkabérelém." Szébert János dr. miniszteri segédhírel előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás sorozata). 5.30 Az Operaház Zenekara. Vezényel Zircell Frigyes. 6.00 Helyes magyar kiejtés. 6.30 "Népi járték a Fehérkén." Turkányne Kádr Jolán előadása. 7.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondók: Ágola. 5.00 "A betű története." Halmas Knef György előadása. 7.10 Angol nyelvoktatás. 7.35 "Magyar írók a régi Pesten." Geréb László előadása. 8.00 Pertis Jenő cigányzenekara. 8.45 Dehussy: Inertia, szül két tételben. (Hangmenetekről). 9.00 Hírek, lovenszeredmények.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 6.30 Tánce. — BERLIN 8.10 Részletek operettéből. — BECS 8.10 Dalok, zenes graci hangkepek. — BUDAPEST 8.15 Fülharmónikusok. — BRUSSEL: 7.15 Könyvtári zene. — FRANKEURT 7.30 Vidám lemezek. — HAMBURG: 8.10 Magyar est. — KÖLN 8.10 Rádiózenekar. — SZÓFIA 7.30 Rádió zenekar. — VARSÓ 8.00 Kis rádiózenekar.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Megváltó”, Piac-u. 18. a Bikával szemben.
— „Tisza”, Jónap Aladár, Magoss György-ter 9. a kórházzal szemben.
— „IL Rákóczy”, Arany S. A. örökösei, Külsővásártér és Miklós-u. sarok.
— „Nádor”, Németh László, Szt. Anna-u. 64. Vigkedvű M. utcával szemben.

Őszi hangok

Feketén, fenyegetően hömpölyget felém a Nagyerdő őszi izú, gyászdrapériás, elzavart károga. Sűrű ordítású, el-eselkülő, meg nekiharosanó kórus. Az elmúlás kórusa. Mintha a sötétség suhogó szárnyának csapdosása volna. Hajnal párnán való vergődéseimig verődik.

A Nagyerdő fáin fészkel ez a halálhírűk sötét sereg. Micsoda hangok! Olyk hahotáz, olyk prüszkül. Érzik rajta a ködlebernyeg, a tölgyek nyirkos lehetete. Olyk rikácsol, a pusztulás zord költőstýkjal. Néha zihál, néha köhög. A köd köhögése. Olyk ugat. A halál szárnyas kutyái. Varjak.

Ternay Kálmán.

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga november 9-én, szerdán délután 6 órai kezdettel József kir. herceg-utca 16. szám alatti színházában választmányi ülést tart, rövid ülés után Szabó Márton tanár az oláh kérdést fogja ismertetni. Az elnökség az összes tagokat és érdeklődőket szívesen látja.

Kölcsey emlékezte Hollandiában. A hágai Heroldo de Esperanto, az eszperantisták egyik világszerte legelterjedtebb lapja, külön cikket szentelt „a magyar himnusz száz év előtt meghalt költőjének.” Ismerteti Kölcsey életét, munkásságát és a mai művelt emberiség érdeklődésére számot tartó gondolatait. A lap Horthy Kormányzóról is meglehetősen cikket írt 70. születésnapja alkalmából. E cikket az egyik finn lap is átvette.

A Déli Múzeum ma, vasárnap 10-11 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazar Dezső-utca 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeum köznevelődési könyvtár 10-12-ig van nyitva. Az igazgatóság értesíti a nagyközönséget, hogy a könyvtár az eddigi este 7 óra helyett november 5-től kezdve háromnegyed 6 órakor zár.

BÖRKABÁTOK. RÖVID. VAGY HOSSZU. LENGYEL FAZONBAN IS. SZEKELY. GYŐRI ES MORVAINAL (MEGYEHÁZÁVAL SZEMBEN).

Magyar szindarab a párisi rádióban. A párisi P. T. T. rádió minden hétfőn este irodalmi és színműelőadásokat tart eszperantóul. A legutóbbi alkalommal Kalocsay Kálmán dr. fordításában Heltai és Makai kis egyfelvonásos, verses vígjátékát „A királyné apródja”-t adták elő. Eddig ezeken az előadásokon a magyar irodalom nem szerepelt, mert a külföldi, különösen a cseh rádió évek óta rendszeresen tartott eszperantóulvű irodalmi és színműelőadásaival kizárólag maga felé irányította a külföld figyelmét és rokonszervét.

Magyar csoda

Ira: Benyovszky László

Csodálatos! Csodálatos!

Halottak napján új életre keltünk.
Hervadt avar közt kivirult a kertünk.
A Magyar Isten nagy csodát adott:
Kivirította, ami hervadtott.

Csodálatos! Csodálatos!

Fáklyatűz lángol, gyertyák pislákolnak.
Alul alusznak az örökös holtak.
Ifalott magyarok nagy csodát látnak:
Feltámadását az elmulásnak.

Csodálatos! Csodálatos!

Halottak napján száll halotti ének,
Élő ajkáról néma temetőnek.

A sírok nyílnak, magyarok álma:
Az Igazságért ott áll a Gárda!

Csodálatos! Csodálatos!

Ott áll a Gárda. Sok-sok százezernyi
S csak egy a jelszó: menni, mindig menni!
Tiporjanak le szörnyű viharok,
Halálunkban is mindig magyarok!

Es csodát tett a Végtelen:

Látta a Gárdát holtak éjszakáján
S elindult vele mennyei gályáján:
Atilla, Csaba, Zrínyi, Hunyadi,
Petőfi, Arany, Balassa, Ady.

Csodálatos! Csodálatos!

Hogy végre győzött a szent Igazság,
Hogy az igaz győz, nem pedig a gazság,
Tiporjanak le szörnyű viharok,
Halottak napján élők lettünk
Es élők leszünk mindig: Magyarok!

— Aki túlsokot evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezzé meg orvosát.

LENGYELBUNDÁK ELISMERT MINŐSÉGBEN, SZEKELY, GYŐRI ES MORVAINAL (MEGYEHÁZÁVAL SZEMBEN).

Tanyai konferencia Szepesen. A debreceni református egyház tanyai egyházzsége nagyobb szabású konferenciát rendez ma délelőtt 10 órai kezdettel Szepesen. A konferencia istentisztelettel kezdődik, melyen előimát mond és Bibliát olvas vitéz Szabó Endre lelkész, prédikál Uray Sándor lelképásztor egyházkerületi főjegyző. Előadást tart dr. Makkai Sándor egyetemi professzor.

Porcellánfestés tanulásra még ketten jelentkezhetnek. Gyakorlatot felvesznek. Katona Mici Huszárt-utca 13.

Nagy idők krónikása lett a rádió. Berchtesgaden, München, Komárom, Wien mind egy-egy mérföldköve a békehez vezető útnak. Mindezeket a rendkívüli eseményeket végigkísérhetjük jó rádióval. A 88-as típusú Orion luxus világvevő az AL 5-ös óriás teljesítményű végerősítő pentodával működik, mely hatalmas, kristálytiszta hangereket tartalmaz. Biztosít.

Hatszáz pengő értékű ponyvát loptak el a Lóden posttőgyár autójáról. Pénteken éjszaka a Lóden posttőgyár teherautója árvaul megparkva Budapest felől Debrecen felé igyekezett. Debrecen határában eddig még kiderítetlen módon valaki felvágta a borító ponyvát és az autóról elloptott 30 darab ponyvát hatszáz pengő értékben. A lopásról a debreceni rendőrség központi ügyeletén tettek jelentést, ahol megindították a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

A kereskedelmi alkalmazottak szabályozott munkaideje valószínűleg november 15-én életbe lép. A magyarországi Hivatásszervezetek kereskedelmi szakosportja táviratot küldött a miniszteriumba, melyben kérte, hogy a kereskedelmi alkalmazottak munkaidejét szabályozó rendelet felfüggesztését hatálytalannítsa. A Hivatásszervezetek elnöke P. Nagy Tőhötöm most a következő távirati értesítést kapta: Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi minisztertől: „A kereskedelmi alkalmazottak valamint a vendéglátásban alkalmazottak munkaidejét szabályozó rendeleteket, melyeket a katonaság leszerelése megkezdődik, tehát a legközelebbi jövőben, valószínűleg november 15-iki hatályval életbe fogom léptetni. Kunder Antal”. A kereskedelmi munkásság nagy örömmel vette tudomásul a Hivatásszervezet révén kapott értesülést.

(.) Nyugalmazott MÁV. főtisztviselők november havi összejövetele 7-én lesz az Angol Királynőben.

A Szülők Iskolája ünnepélyes megnyitói előadását kedden délután 6 órakor tartja a Kereskedő Társulat dísztermében. (Piac-u. 8. I. em.) A megnyitói beszédet dr. Balogh Sándor kulturtanácsnok th. főjegyző tartja, az első illusztris előadó pedig dr. Veress István tanügyi főtanácsos, ny. tanítóképző-intézet igazgató lesz, aki „Tanúságok a debreceni Kollégium nevelési rendszeréből” címen nyitja meg a nagy érdeklődéssel várt előadássorozatot, melyben a Kollégium és a város egymáshoz való viszonyát, a Kollégium intézményeit és legújabb iskolatípusát; a Liciumot ismerteti. A Kollégium a szegények és tehetséges iskolája. Nevelésének alapja a vallás és erkölcs ápolása; a hazafiság és a jellemképzés.

GYERMEK RUHÁK, GYERMEK TELIKABÁTOK, LENGYELKÉK NAGY VÁLÁSZEKBAN, SZEKELY, GYŐRI ES MORVAINAL (MEGYEHÁZÁVAL SZEMBEN).

„A nyugat ne csak Csehszlovákiát sajnálja!” A Keresztény Eszperantó Liga magyar csoportja külföldi barátainak 16 országba megírta, hogy sok helyütt, különösen a nyugati államokban, csak a területeit elvesztő Csehszlovákiát sajnálják, holott Magyarországot 20 év óta legalább ennyire kellett volna sajnálniuk. Ismertették a magyar sérelmeket és a kereszténység összefogását kérték a tisztaságon alapuló béke érdekében. A külföldi lapokban egymásután jelennek meg a felvilágosítás alapján tárgyilagos és Magyarországgal rokonszenvező cikkek.

Merano szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exklusív belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas . . . . . 5.—
Kétágyas . . . . . 8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel . . . . . 8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel 14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxiköltséget a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

VASÁRNAPI ISTE - TISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor dr. Lencz G. Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órakor Kolozsvári Kiss László, 11/10 órakor Szenes László, d. u. 5 órakor Szenes László. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor dr. Bartha Tibor, d. u. 5 órakor Molnár Gyula. Ispótyá-templomban d. e. 10 órakor Szabó Gábor, d. u. 5 órakor Benkő Károly. Károli Gáspár-terti templomban d. e. 9 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 4 órakor Kiss Antal Jenő. Árpád-terti templomban d. e. 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 órakor Márki Kálmán. Homokkertenben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kovács József. Nyilastelepen d. e. 10 órakor Kalmár Lajos, d. u. 3 órakor Heretek Antal. Csapókerthenben d. e. 10 órakor dr. Danesházy Sándor, d. u. 3 órakor Szada Sándor th. Kerekestelepen d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 5 órakor Bartha József th. Nyúlason d. e. 10 órakor dr. Lencz G. Sándor, d. u. fél 6 órakor válasos ünnepély. Téglaskertenben d. e. 10 órakor Birinyi János, Horváth közköriházban d. e. fél 9 órakor Nagy Sándor. Téglaletőben d. e. 10 órakor gyermekisten-tisztelet, d. u. 3 órakor Kovács Árpád. Egyeken d. u. 3 órakor Sulyok Sándor. Pallagon d. e. 9 órakor Erdel Károly. Szepesen d. e. 10 órakor Uray Sándor és vitéz Szabó Endre. Dombostanyán d. u. 2 órakor Halász András.

A róm. kat. templomokban:

Egésznapos szentségimádás. Rendes szentmisemend 6, 7, 8, 9 órakor. Feltűzök ünnepélyes hálaadó nagymisét tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. Dében 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. Délután 5 órakor szentségbetétel, szentbeszédet mond Fárágó László segédlelkész. Kertési kápolnában következők mondanak szentmisé: Csapókerthen Kummergruber Emil, Homokkertenben dr. Rassovszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László, Auguszta szantóriumban Horváth István, Hajdúszásonban Novák Gyula, Józsan dr. Szabó János.

A gör. kat. templomban

reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diakmie, 9 órakor katonamisé, 10 órakor ünnepi hálaadó szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szent-széki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor esendés szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzérajátosság, 4 órakor ves-csernye, utána szentségimádás. Novem-ber 8-án, kedden, Szt. Mihály főangyal ünnepén vasárnapi misemend.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órakor középisk. ifjú-sági egyházi énekkóra. Utána exhortációt tart Labossa Lajos, D. e. 10 órakor gyü-lekezeli istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor. D. u. 3 óra 30 perckor középisk. leányok bibliaórája a tanásteremben. Este 5 órakor gyülekezeli istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor.

Istentisztelet az unitárius templomban.

Debrecen, Hatvan utca 24. szám alatt lévő unitárius templomban november 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiki Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után őszi rendes közgyűlés lesz a már közölt tárgysorozattal.

Istentisztelet a baptista imaházban.

A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig prédikáció úrvacsoraszóval. Szerdán este 7-8-ig biblia-óra. Pénteken este 7-8-ig imaóra.

Egyetemi istentisztelet.

Vasárnap délelőtt egy negyed tizen-kettő órakor a Kollégium Oratóriu-mában Czeglédy Sándor ceglédi lel-képásztor hirdeti az Igét: „Való-sággal Isten beszéde” címen.

Zászlót a Felvidékre

A Debreceni Ujság—Hajdúföld zászlóakclóijára szombaton újabb adományok érkeztek. Pozsonyi Tibor két zászlót küldött általunk Beregszászba, Domokos Ferenc és családja egy gyönyörű trikolt hozott el, az OMIKE debreceni csoportja pedig két gyönyörű zászlót ajánlott fel. Adományokat magyar szívvél köszönjük meg és amint az első alkalom kínálkozik, feldíszítjük velük a Felvidék felszabadult részének magyar házaát.

(X) Gyomorsavtúllengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDÚINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay Gyógyszertár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— Ünnepele a Felvidék visszaszátalása alkalmából. A Naményi Gyorsiróiskola növendékei a Felvidék visszatérése alkalmából szombaton délelőtt 10 órakor bensőséges ünnepelet tartottak. Kis Mária tanárnő magasszárnyalású beszédben méltatta a nap jelentőségét, majd Csanády László saját költeményeit szavalta. Az ünnepele hazafias dallók s a Himnusz elénekklésével ért véget.

— **SZEPLŐ, MÁJFOLT ELLEN! RÓZSA ARKENŐCS. DOB. 1.20. KAPHATÓ: JÓSA ÉS JÓNA UTÓDA SOMOGYI DROGÉRIA. KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM.**

— Gyujtogatás helyett magánlakértés. Varkucs János hajdúbagosi gazdálkodó gyujtogatás, lopás és magánlakértéssel vádolva került tényleg a debreceni törvényszéknek a vádlottak padjára. Szomszédjának Szabó Sándornak kigyulladt a háza és a feljelentés szerint Varkucs volt az, aki a gyujtogatás előtti napokon többször is látta Szabó Sándorék kerítésén átmaszni. Sem a gyujtogatás, sem a lopás nem derült ki Varkucs Jánosra és csak háromrendbeli magánlakértésben mondták ki bűnösnek s ezért egy hónapi fogházbüntetésre ítélték. Az ítélet nem jogerős.

Lengyel ülés a református gimnáziumban

Emelkedett hangulatú, bensőséges ünnepele keretében ünnepele meg a református gimnázium ifjúsága Lengyelország baráti támogatását és szeretetét. Délután 5 órakor kezdődő ülésen jelen voltak az intézet tanárain kívül Sablinszki Wladislaw egyetemi lengyel lektor és Kovács István joghallgató. A műsor a lengyel Himnusszal kezdődött, melyet Kocsár Károly önképzőköri főtákar mélyen átérzett, hazafias érzettől lángoló megnyitó beszéde követett.

Ezután Sablinszki lektor „A mai Lengyelország” címmel tartott előadást, melynek során a dicsőséges lengyel múltat a jelen eseményeivel

hasonlította össze. A következőkben lengyel népdalokat és táncokat mutattak be gramofonlemezről, majd Kovács István joghallgató tartotta meg vetített képes előadását „Séta Krakkóban” címmel. Ezután Magoss Sándor nyolcadik osztályú tanuló olvasta fel tanulmányát, melynek címe „Lengyel-magyar történelmi kapcsolatok” volt. Az ülés végén dr. Molnár Pál köszönetét fejezte ki a lengyel lektorátusnak ezért a gyűlésért, mely az önképzőkör életében egyik legfényesebben ragyogó gyöngyszem. A lelkes hangú ünnepele a Himnusz elénekklésével ért véget.

— Újabb adomány a repülőalakra Oláh István debreceni asztalosmester kiadóhivatalunk útján 5 pengőt adományozott a Horty Miklós repülőalakra. Adományát köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttattuk.

— Meglopták a Rákóczi-utcai piaccon. Az utóbbi időben a Rákóczi-utcai piacon igen gyakran előfordul, hogy a gyanútlanul vásárló közönség kosarából lelkiismeretlen tettesek kilopják a pénztárcát. Szombaton délelőtt özevgy Dimitrovics Sándorné Apponyi-utcai lakos pénztárcáját lopták el, amelyben 14 pengő készpénz volt. Dimitrovicsné feljelentésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a vakmerő piaci tolvajt ártalmatlanná tegye.

— **GYERMEK lengyelkék és Boesky kabátokat nagyon mérsékelt áron vásárolhat Bartosnál a Svetitsben.**

— **Iparosok figyelmébe!** Felhívjuk a bádogos, építőmester, kőművesmester, valamint lakatos iparosaink figyelmét, hogy november 15.-én és 23.-án őket érdeklő versenytárgyalási hírdetmény határideje jár le. A versenytárgyalási hírdetmény az Ipartestület hírdetlő tábláján megtekinthető.

— **Az asszony kötelessége** törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelként éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

(:) **A Szociális Missziótársulat** november 8.-án, (kedden) 4 órakor tartja havi rendes (választmányi) ülését a r. kat. gimnázium tanács-termében, melyre a tagokat és a tártársulat alakulatainak képviselőit szeretettel meghívja az Elnökség. Az évi rendes közgyűlés november 22.-én lesz.

— **Dr. Róna Jenő** bőrnemibetegségek szakorvosa fegyvergyakorlatról hazajött, ismét re. el Piac-utca 28. sz. alatt.

— **Doktoravatás.** A debreceni egyetem tanácsa szombaton avatta a jogtudományok doktorává Gólya Barnabás és Tatár Béla jelöltek, akiket az egyetemi rektor köszöntött felavatásuk után.

— **Hölgyek! A legdívatosabb szörmebundákban és szörmekben nagyválaszték Barkó Márton** utófalánál, a Színház átjáróban. Javítások, átszabások legolcsóbban.

— **A Debreceni Stefánia Flókszövetség** november 21.-én, hétfőn délután 5 órakor az ügyvezető igazgató hivatalos helyiségében (Boesky-ter, Népház) közgyűlést tart, melyre az igen tisztelt tagokat ezenel meghívjuk. Targysorozat: 1. Az 1939. évi költségeloirányzat. 2. Az elnöki tiszt betöltése újabb 3 évre. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Számvizsgáló bizottsági tagok választása. 5. Esetleges indítványok. Elnökség.

— **Két hónapi fogházra ítélték, mert megsértette a magyar nemzetet.** Ifju Kiss János huszonnyolc éves hodrogkőváraljai földművelő a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett büncselekménnyel vádolta a debreceni királyi ügyészség. A vád szerint Kiss János ez év elején az egyik korcsmában reprodukálhatalan szavakkal gyalázta a magyar nemzetet. A főtárgyaláson tagadta a bűnösségét, azonban a tanuk súlyosan terhelő vallomásai alapján megállapították a bűnösségét és két hónapi fogházbüntetésre ítélték. Az ítélet nem jogerős.

— **Ne vegyen cserépkályhát még meg nem tekintette Krisch kályhámester cserépkályha raktárát,** Ispotály-ter 1. sz. (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden e szakmába vágó munkát.

— **MINDENFELE sportruházati cikkeket olcsón vásárolhat Bartos Gézánál.**

— **Iparok forgalma október 26-tól 27-ig.** Uj iparok: Hajdu Lajos szatós-kereskedés, Mezei Antal üveges, Pajtás István cipész, Ifj. Tófalusi Géza bős és bazárúri kereskedés, Schachinger Lajos fogműves. — **Új iparok:** Pap Márta kft., Klein Sámuel cseled-közvetítő, özv. Heuschrecker Ferencé nőiszabó, özv. Varga Gáborné eszmadia. Kiss György hentes és mészáros, Balogh Sándorné gyümölcs, baromfi, stb. kereskedés. Tóth Mária előnyomda, kézimunka és rövidvár kereskedés. Az ipar álladékaiban bekövetkezett változás bejegyeztetett 8 esetben.

— **Gáz és légoaltalmi cikkeket** Bészler és Dávid vaskereskedésében, vitéz dr. Dávid Géza szaküzletében a Kossuth-szobor mellett.

(87)

— De igen. Csak most nem.
— Jó. Most nem. Szabad még valamit kérdeznem?
— Kérdezz.
— Sokat törtem már rajta a fejemet. Pedig már akkor észrevettem, mikor először beszéltem veled. Olyan furcsa, idegen volt a kiejtésed. Jeanne, te Párizsban születtél?
— Nem.
— Francia vagy?
— Megrázta a fejét.
— Hát? Beszélj.
— A szemembe nézett. Valami különös csend volt a hangjában, mikor megszólalt.
— Magyar vagyok.
— Neved?
— Ortomay Janka.
— Hol születtél?
— Magyarországon. Délibápusztán.
— Eszembe jutott egy szó, amit valamikor régen olvastam Magyarországgal kapcsolatban.
— Trianon — mondtam és Jeanette megszorította a kezemet.
— A bátyádat, hogy hívták? — kérdeztem azután.
— Ortomay Tibor.
— Most pedig légy szives megmondani,

miért nem lehetett ezeket ugyanígy elmesélni nekem tegnap a vonaton?

— Még mindig nem tudsz mindent. Hallgass ide szépen, mesélni fogok. Egyszer volt, hol nem volt, szép Magyarországon volt egy kis falu. Délibápusztának hívták. Ebben a faluban lakott egy gazdag, de nagyon, nagyon szigorú földesúr. Ennek a földesúrnak két gyermeke volt. Egy fia meg egy leánya. A leány szépen nőtt, nevedekett, nagyon szeretete az édesanyját, aki egy csúnya, őzsi napor csendesen meghalt. A kisleány attól kezdve egyedül maradt. Mord apja nem értette meg a gyengéd női szívet és az árva, fájó lelkével a virágokhoz menekült. Csoda-e, ha ilyen körülmények között tizennégy éves korában már komoly, felnőtt hölgy lett belőle? Tizenhat éves volt, mikor egyszer egy festő vetődött a faluba. Tájakat festett, utcarészleteket, meg emberarcokat. Egyszer-kétszer elment a földesúrékhoz is. A festő jóképű fiú volt és a kisleány egykettőre beleszeretett. Első, fellobbanó, halálos szerelmmel. A festőnek tett szett a leány ragaszkodása és forró vallomásokat sugott a fülébe. A földesúr egyszer megkérte a festőt, fesse le neki a kisleányát. Hozzákezdtek a munkához. A szobában, melyben a festés folyt, csak ők ketten voltak. Egyik uapon a festő letette az ecsetet, odament hozzá, megfogta a kezét és a szemébe nézett. Aztán átölelte és megcsókolta. A kisleány boldogan szédült a férfi erős karjaiba. A festő szerelmes szavakat suttogott és arcát beletemette a lány hajfürtökbe. És, mint az már történni szokott, ugyanabban a pillanatban belépett az apa. A festőt elkergette és a kisleányt nagyon megverte. Sokáig sirt szegény

leányka az édesanyja képe előtt, mikor az egyik este eljött hozzá a festő és felajánlotta, hogy megszökteti. A kisleány nem akarta elhagyni a szülői házat, de nem volt más választása. Nagyon sze ette a festőt, otthon meg mindig csak szidást es verést kapott. Beleegyezett. Boldogan utaztak Pestre, aztán meg Párizsba. Mikor az apa megtudta a dolgot, kitagadta a leányt. Megesküdt, hogy, ha valamikor is vissza akarna menni, korbáccsal fogja kivenni a házból. De a festő nem akarta feleségül venni a kisleányt. Azt akarta, hogy modell álljon neki. A kisleány azonban nem akart, semmiképpen sem akart, erre a festő otthagya. Szerencsére a kisleány bátyja akkor már Párizsban volt, az egyetemre járt. Ő vette magához. A fiú is nagyon haragudott az apjára, hogy a leányt olyan durván elkergette otthonról. Ezt meg is írta neki, mire az apa a fiút is kitagadta. Ettől kezdve nem számíthattak otthoni segítségre. A fiú saját erejéből tartotta fent mindkettőjüket. Szűkös körülmények között éltek, de mégis csak éltek. Sok év telt el és a kisleány közben elfelejtette a festőt. Akkor jött az értesítés messze Magyarországról, hogy édesapjuk meghalt. Úgy történt, hogy nem tudtak hazautazni, mert a fiúnak épen akkor voltak a vizgái. Így csak lélekben voltak ott a temetésen. Később halották, hogy az apa minden vagyonát az öcsésére hagyta. Gyermekei egy fillért sem kaptak. Közben a fiú elvégezte az egyetemet, diplomát szerzett. Vegyész-mérnök lett... Egyszer azután... beteg lett... nagyon, nagyon beteg... A kisleány ápolta... de hiába... egyszer... szépen... csendesen...

(Folytatjuk.)

GYÁSZ ROVAT

Szabó Eszter 16 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából református egyház szervertartása szerint tartandó ima után. A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Dehreceni József gyári üzemi vezető 58 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből református egyház szervertartása szerint. Lakás: Csillag utca 72. Gebauer cég rendezi.

Kovács Miklósné, Magyar Ilona 27 éves korában és Kislfia Tivadar egy éves korában elhunyt. Temetésük egyszerre lesz vasárnap délután három órakor köztemetői ravatalozó terméből. Lakás: Honti-u. 18. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás: Istenben boldogult jó Édesanyánk, öv. Major Mihályné elhunytával nyilvánított jóleső részvért, ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, barátainknak, a Timár Társulat tagjainak és mindenkinek, kik nagy fájdalmunkban résztvettek, hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek, nemkülönbön a rokkant bajtársaknak, valamint a Kossuth Dalkör mélyen tisztelt tagjainak, Huszár Endre tábóri lelkész úrnak s mindazoknak, kik Istenben boldogult férjem, Pikó Gábor hadirokkant, dohánykísérlet részvétükkel, vigasztaló szavaikkal, ravatalára helyezték koszorúkat és virágokkal mély fájdalomamat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetemet: öv. Pikó Gáborné.

Gyászszolgálatok alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. — szám, telefon 11-85. — hol árajánlással díjmentesen szolgálnak.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1995. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Uj temetkezési intézet, Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekkapok kiadva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Uj temetkezési intézet

cégtulajdonos

Pusztai József

Kálvin-tér 5. sz.

Telefon: 33-90.

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumálás, temetés, szállít.

Hazafias ünnep a Fazekas Mihály gimnáziumban

A napokban oly közvetlen keretek közt lefolyt örömnép után az állami Fazekas Mihály-gimnázium hivatalos formában sem kevesebb bensőséggel áldozott a nagy magyar diadal örömének. A tornateremben gyülekező ifjúság előtt Ur Márton igazgató méltalta a sorsdöntő nap jelentőségét s mélyeséges hitű elmélkedéseit egy történelmi példához kötötte, ki akarta ugyanis mutatni, mi a hazaszeretet és honvágy. A távol Rómától, keserű számkivetésben haldokló, 80 éves Juvenalis, e nagy római költő párbeszédét idézte kozmopolita érzelmi, görög orvosával. Mesteri mó-

don sikerült így szembe állitania a világpolgári gondolkodás nemtelenségét, természetellenességét, fajtagadását a még hibáiban, romlásában is hazájához mindvégig szeretve ragaszkodó agg költő fennkölt hazaszeretettel és halálra emésztő honvágyával. Végül Kölcsey buzdító beszédéből idézte a hazaszeretetre vonatkozó, legragyogóbb részeket s szűnni nem akaró taps mutatta, hogy hatalmas visszhangra talált ez a hathatósan felépített, mélyen szántó elmélkedés tanárok és tanulók lelkében egyaránt. A Himnusz hangjai zárták be a hazafias ünnepélyt.

( ) Vetített képek előadás Sopronról.

A Magyar Túrista Egyesület debreceni osztályának folyó év telen rendezett előadássorozata keretében november 8-án, kedden este fél 7 órakor, a Déri Múzeumban Papp Dénes máv. műszaki tanácsos, központi alelnök úr ismerteti gyönyörűen szép képanyaggal Sopron város nevezetességeit és turistaszempontjait igen változatos hegyvidékét. Bérletjegyek érvényesek, napi jegy 20 filléért kapható előadás előtt a Múzeumban levő pénztárnál. Erre a rendkívül érdekes és tanulságos vetített képek előadásra ezúton hívja fel az egyesület az érdeklődők figyelmét.

SZÖRMESE BEKECEK NAGY VÁLASZTEKORÁN. SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAINÁL (MEGYEHÁZÁVAL SZEMBEN).

Nagyerdei sétát rendez a Túrista Egyesület november hó 6-án, vasárnap kedvező időjárás esetén. Találkozás reggel 9 órakor a Központi Egylemet előtt. Étkezés hátizsákból, visszaérkezés kb. délután 5 órakor. Vendégeket szívesen látunk.

VÁROSI BUNDÁKAT szörmes bekeceket igen olcsón vásárolhat Bartosnál.

A Debreceni Irónok Asztaltársasága a Debreceni Városi Dalárda tagjainak közreműködésével, a „Magyar a magyarért” akció jávára, az Ujságíró Club új helyiségének előadótermében műsoros délutánt rendez. Az előadás megtartásának időpontját és a részletes műsort a klub későbbi számaiban fogjuk ismertetni.

Dr. Ladányi Józsa műtörvos egyetemi tanársegéd rendelését megnyitotta. Vár-u. 2. sz. I. emelet. (Wiener palota). Telefon: 21-53.

A kistéplomi különkehely-akcióra az elmúlt napokban a következők ajánlottak meg egy-egy darab kelyhet: 10.40 P: Gróf Endréné. Groskó Györgyné. Hrabeczy Sándor Károly. Nagy Jolánka. Mónus Ferenc. Öv. Bőszörményi Pálné. dr. Oláh Miklós. dr. Oláh Lajosné. dr. Rácz Lajosné. Amint az előre látható volt, a múlt héten elkészült kiskehely-készlet láttára még igen sok egyházi tag kifejezte azon kívánságát, hogy is szeretné ilyen szép adománnyal gazdagítani az Urasztala felszerelését. Evégből az egyházzsér vezetősege elhatározta, hogy november végén az addig beérkezett megajánlásokból pórtrendelést fog eszközölni. Mivel az ezüst ára időközben megváltozott, az első rendelés árkiülbözésének fedezésére s így korábbi megajánlásaik kiegészítésére adakoztak: T. Szűcs Géza 4 P. Félégyházy János 2 P. Tolvay Ferencné. Papp Gusztáv 1-1 P. A kelyhekkel egyidejűleg szükségesnek mutatkozott néhány nagy tálcza beszerzése is. Erre érkezett adományok: Fehértől Dániel és neje 20 P. öv. Szilves Tamásné 10 P. Magj Imre 5-5 P. Dienes Jánosné 3 P. Ez utóbbi célra további adományokat köszönettel fogad a Részvétel-lelkész hívatat.

Rajta magyar!

(Felvidéki magyar ifjúság dala)

Rajta magyar! dobogjon fel a szív!
Rajta magyar! szent hazád hív!

Ifjúságunk nem tekint a múltra.
Vérző szívrünk — már csak jövőt remél;
Egyek leszünk s boldogok majd újra,
Hogyha hennünk bátor lélek él.

Egyesülve szívben s gondolatban,
Szent célunkért ha kell meghalunk,
Nem nyugszunk, míg áldott szép hazánkban

Mi csak megtört bújdósok vagyunk!

Rajta magyar! az óra im közel
Rajta magyar! ha hívják, menni kell.

NAGY ZOLTÁN ref. th.

MANSZ. Revizlós Leánykör (Plac-utca 36. régi posta) vasárnap délután 5 órától tartja évnvítő teadélutánját. Bajtársakat és bajtársnőket, valamint a leánykör pártoló tagjait szeretettel hívja és várja az Elnökség.

Welszmann Jakab mérnök és Bálint Ducl nyelvmester új lakás-címe Werbőczy-utca 4.

FERFI borkabát különleges-ségek Bartosnál a Svetitsben.

Gyorirás, gépirás tanfolyam kezdődik Naményi Gyorsiróiskolában. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány, állásbajhelyezés. Védőkérelmi bejárókna 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Helyesen teszik a szülők, ha beiratják gyermekeiket a Gyorsiróiskolába s így minden eshetőségre biztosítják jövőjüket. (Rákóczi-u. 17.)

RENDELJEN MÉRTÉK UTÁN ÖLTÖNYT, TELIKABÁT, BUNDÁT, SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAINÁL.

Schaff tánciskolájában, „Koronában” iparos és kereskedő tanfolyam megkezdődött, beiratásokat még hétfőn elfogadjak.

Asztalos András építömester, törv. hités szakértő irodáját és lakását Ferenc József-út 58. szám. alá helyezte át.

BARTOSNÁL a Svetits palotában kapu alatti árkon vásárolhat finom férfiruhákat.

Gazdálkodó Ifjak tanfolyama „Koronában” hetedikén, hétfőn öt órakor megkezdődik. Schaff tanátnár.

SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAI URISZABÓSÁGA ELISMERT FERENC JOZSEF-ÚT 67.

Legdívatosabb öltönyöket készített saját szövetéből 75.—, telikabátot 90.—, Szabó László Ferenc József-út 42. (Pannónia udvar.)

Mosott rongyot vesz

a kiadóhivatal Plac-u. 56.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Csöke József fm.—Dóka Mária Macs 71-78. Csáki János kömüves s. Apaffy-u. 151—Béke Róza Lorántffy-u. 46. Kovács Sándor vaskereskedő s. Berec-u. 8—Furmann Ilona Eötvös-u. 60. Kaló István béres Poigár-Bakos Mária Bőszörményi-út 100. Tóth János fm. Barcaság-u. 48—Kovács Margit Tegez-u. 32. Nadisán László cipész m.—Sándor Margit Ferenc József-út 6.

Házasság: Dr. Szemerédi Kamilló—Varga Valéria. Csuka Miklós cipész Hajdúnánás—Juhász Erzsébet Oláh Károly-u. 13. Kovács Gábor kömüves Csígekert-u. 28—Katona Erzsébet Pósa-u. 24. Rudnall Lajos, keresk. s.—Agoston Aranka Bajnok utca 9. Kelemen Mihály fm. Hajdúszóvat—Kecskés Eszter Nagycsere 27. sz. Hatvani Sándor tűzoltó gyak. Vilmos császár krt. 4—Vadai Klára Vargakert 9. Petrik Ferenc fm.—Nagy Margit Nagyhegyes 49. Vass Miklós cipész s.—Asztalos Margit Kar-u. 3. Tarányi József máv. gyalus Timár-u. 35—Pete Róza Pandur utca 12. Gaska József bádogos s.—Veress Ilona Komáromi-u. 19. Szabó Gyula szabó s. Plac-u. 41—Hadházi Eszter Kút-u. 74. Borcsányi Gyula gépkocsivezető Bükkszék—Kusztos Ilona Kossuth-u. 23. Andrási János szobainas Kandia-u. 4—Szilágyi Piroška Hatvan-u. 48. Nagy Elek keresk. s. Árpádtér 5—Szabó Margit Kossuth-u. 39. Fegyveres István asztales s. Veres-u. 1—Forgács Margit Vilmos cs. krt. 12. Bánki József piaci árus Möriz-u. 28—Varga Lidia Kossuth-u. 39. Tarsas Sándor npsz. Vámospércs—Miskolci Ilona Halap 20. Babótna Imre juhász Péterfia dűllő 15—Zabolai Margit Bellegelő 225.

Szőnyegeket

fűgőnyöket, ágyterítőket stb legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsőnél Debrecen, Kossuth-u. 19

Születés: Sós István cipész s. Emerich-u. 14. leány Gizella. Karmaszin Béla npsz. Olajító 29. leány Magdolna. Vigh László keresk s. Kuruc-u. 38. leány Ilona. Perlman Sándor kántor Hajdúszoboszló, leány Erzsébet. Molnár András hentes mester Timár-u. 28. leány Erzsébet. Kovács József malomellenőr. Hajdúszoboszló. leány Olga. Molnár István cipész Hajdúbőszörményi, fiú Elek. Abrahám Géza keresk. utazó Hajdúbőszörményi fiú, József. Nagy Mátyas kocsis Bellegelő 223. fiú József. Katona István kocsis. Dombos-tanya, leány Mária. Gursó István munkavezető Korpónai-u. 9. leány Mária. Sisa Antal honv. tűzmester Zrínyi-u. 8. fiú Antal.

Halálozás: Debreceni József üzemi vezető ref. 58 éves Csillag-u. 72. sz. Kovács János ref. 1 napos Kunhalom-u. 8. Danczinger Dezső izr. 2 éves Monostorpályi-út 26. Osváth Vilmos szobafestő r. kat. 69 éves Tegez-u. 43. Lukács Ferenc ref. 22 napos Elep 36. Kovács István ref. 3 éves Határ-u. 21. Szabó Eszter htb. ref. 15 éves Kaba. Müller Tivadar ny. városi tiszttviselő r. kat. 70 éves.

Pestre megy? Olcsón akar lakni? Keresse fel a Hunnia Pensiót, Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. sz. (Nemzeti Színház mellett) Szoba reggelivel 3.80 P. Telefon: 330-699. sz.

1938. „Egyedül vagyunk“

Megjelent Oláh György nemzetpolitikai folyóiratának első száma

Oláh Györgyöt nem szükséges bemutatnunk a keresztény magyar közönségnek. Mint szepárd is a magyar elitgárda él vonalában áll, de nagyvonalúsága, zsenialitása és európai horizontú világszemlélete elsősorban publicisztikai cikkeiben, tanulmányaiban tárul elének maradéktalanul és vakító világítással. Kiváló publicista és egyben született vezérégyéniség. A mi elvetélt korunkban a magára ébredt keresztény magyarságnak élő lelkiismerete. Ezek a kritériumok nemcsak Oláh Györgyre jellemzők, de félmjelzői annak a nemzetpolitikai folyóiratnak, mely az ő szellemi vezérsége mellett 1938 „Egyedül vagyunk“ címen nemrégiben jelent meg.

Oláh György folyóiratának beköszönője amilyen rövid, olyan tömör és velős. Jellemzésül szükségesnek tartjuk ezeket a bevezető sorokat ideiktatni:

„Ezeket a hasábkot az a nemzedék mondja el véleményét, amely ma a magyar közélet kapuin dörömböl. Színmagyar tehetségek sorakoznak fel itt tekintet nélkül pártállásra és árnyalatokra. Nem vitázni gyülekeznek ide, hanem azokat a nagy kérdéseket megbeszélni, melyekről lényegében ugyanaz a véleményük. Ha élesebb hangokat hall tehát itt az olvasó, egy nemzedék hangja az, amely elődelnél jobban érzi, hogy lemaradtunk, tehát nincs veszteni való időnk. Nem azért választottuk címünkhez Széchenyi híres mondását: „Egyedül vagyunk“, hogy ezzel külpolitikai barátságokat tagadjunk meg, hanem, hogy túl napi-politikán és külpolitikán, mindig figyelmeztessük ezt a nemzedéket a mi rettenő egyedülvalóságunkra, a mi rokonszalagságunkra, fajunk messziről jött és minden szomszédunktól különböző voltára. Színmagyaroknak írjuk ezeket a hasábkot. Utat akarunk törni számukra egy új világ felé.“

Lélekbe-vájó, kemény és gondolatokra-készítő sorok ezek. Nem tudjuk biztosan, de az az érzésünk, hogy maga Oláh György vetette papírra. Az ő gerinces magyarsága, meg nem alkuvó igazmondása árad ki a fekete betűkből.

És ha végigolvassuk a remek kiállítású, előkelő folyóiratot, szemünk sokszor örömmel, majd fájdalommal tárul nyílóra, mert elevenen látjuk azokat a problémákat, amelyek hol nyíltan, hol titokban izgattak s amely problémáknak a megoldása a mi feladatunk. A magyar nemzet mindig szeretett politizálni, de — valljuk be — a politikához igazán soha sem értett. Oláh Györgyék folyóirata már az első számban rákényszeríti az olvasót, hogy komolyan, elmélyedve foglalkozzon azokkal a politikai kérdésekkel, melyeket nem lehet frázisokkal elintézni.

Az 1938 „Egyedül vagyunk“ első száma olyan tartalmas anyagot ölel fel, amelynek méltatása távolról sem férne bele egy napilap recenziójába. Eppen ezért csak mint valami kritikai montázs: hevenyészve, vázlatzerűen száguldunk át a roppant anyagon és csupán villanásszerűen próbáljuk felhívni az olvasók figyelmét egy-egy jelentősebb momentumra. Különben is meggyőződésünk, hogy Oláh Györgyék folyóiratát minden intelligens magyar embernek el kell olvasnia, ha tisztába akar jönni önmagával, kötelességével és fájának legégetőbb problémáival.

Ölvedi János a felvidéki magyar fiatalok világnézeti felfogásáról ír komoly sorokat: „A felvidéki magyarság visszacsatolásának, középeurópai hivatásunk betöltésének és egyáltalában, megmaradásunknak és jövőnknek egyetlen záloga és kulcsa: a magyar rendszerváltozás. A teljes politikai, gazdasági, szociális és kulturális rendszerváltozás... Ezt magunk is aláírjuk azzal a megjegyzéssel, hogy ezt a rendszerváltozást vitéz Imrédy Béla miniszterelnök éppen az elmúlt napokban jelentette be.

A folyóirat nagyobb fejezetben foglalkozik a honvédelem és földbirtokpolitika

kérdéseivel, melyek ma talán aktuálisabbak, mint valaha. Ebben a részben Salló János dr., Dessewffy Gyula gróf, Matolcsy Mátyas és Kerék Mihály dr. szólnak hozzá a problémához rendkívül magas és alapos cikkeiben, melyekből teljesen hiányzik az elfogultság és a pártpolitika. Ezért is érdemes ezeket a cikkeket világos fejjel elolvasni.

A magyar történelmi regényírással szemben joggal hangzottak el a múltban és a jelenben súlyos kifogások. Napjainkban Kodolányi János szerencsés kivétel, mert ő valóban meg tudja eleveníteni az elmúlt korok lelkét, világát és hangulatát. Kodolányi írásművészetének jellemzésére a folyóirat közli az író sajtó alatt levő „Julianus“ című regényéből azt a fejezetet, amelyben Julián barát a királynak bejelenti, hogy elindul Magna Ungariába. Érdekes, szép írás, melynek élvezetét nem zavarja az erősen archaisztikus nyelvezet sem, mely itt helyénvaló.

A közlő egyik legszenzációsabb tanulmánya Oláh György cikke, melynek címe: Zsidóság, pacifizmus, háború. A szerző nagy tárgyismerettel rajzolja meg a zsidóság szerepét, mely évezredek óta mindig egyoldalt volt. Ez a faj nem alkotott nagyot. Legnagyobb alkotása a Talmud, amely a való életben csupa fikció, csupa ezeksztás. A pacifizmus a zsidóság életében a fizikai adottságból származik, de van egy fajlag erősebb, türelmellenőbb, mohó kisébbség, mely azonnal felvonná a tábornoki uniformist.“

Istvánffy Klára a női munkatáborokról ír színes cikket, míg Temesváry László a portugál Salazarának a tekintélyuralmának korporatív gondolkodásáról szóló híres könyvével, illetve annak fontosabb gondolatmenetével foglalkozik érdekesen.

Utána ismét nagy és szenzációs fejezet következik. Címe: Régi nemesség, új ell. Ebben a fejezetben a mai fiatalabb nemzedék vezérszemlélei mondják el véleményüket a legforróbb társadalmi, szociális és politikai kérdésekről. Dr. Balla Borisz „A jellemtorzó társadalom“, Illyés Gyula „Középosztályunk negyvennyolc mérlegén“, Malcomes Albert báró „A nagy rostálás“, a balmazújvárosi Veres Péter „Paraszthetőségek kiválasztása“, Tóth Kálmán pedig „Idegenforgalmi attrakció, vagy népi építészeti“ címen írt gondolatébresztő tanulmányt. Érdekes, hogy ebben a fejezetben szót kapott a katolikus szellemiségű Balla Borisz és az erősen jobboldali báró Malcomes Albert mellett a szociáldemokrata Veres Péter is. A folyóirat ezzel is jellemezni akarta, hogy távol áll a pártpolitikától s célja az igazi magyar tehetségek megszólaltatása.

Nagyon érdekes Goga Octavian vallomása a magyarokról és románokról. Sok kemény dolgot vág a szemünkbe Goga, aki sohasem volt barátunk, de legalább tudott őszinte lenni. A folyóirat azért közölte Goga vallomását, mert ezzel nemzetnevelő célja volt: A fiatalabb magyar nemzedéknek meg kell ismerniük és meg kell szokniuk az ellenfél őszinte véleményét és könyörtelen kritikáját.

Pongrácz Kálmán dr. „A reformok útja“ című nagyszabású dolgozata gondolatokban gazdag, pompás vitáit Széchenyi politikája mellett. Ugyanakkor meztelenre vetkőzteti a mai politikai világot s hangoztatja, hogy „szavak, fogadkozások, frázisok teljes mellőzésevel pozitívumokat kell tárni a magyarság elé, hogy ezek megvalósításában — végre — rátaláljon valódi hivatására.“

Vitéz Károly József „A keleteurópai gettó“ címmel alapos tanulmányt írt a keleteurópai zsidókérdésről s hiteles adatok alapján foglalkozik a középkori és a mai gettó kérdésével s megállapítja, hogy a gettó tulajdonképpen a zsidó törekvések bázisa. „A gettó a zsidó hagyományok és zsidó népi közösség őrzője, radikális kommuniztává, vagy tudatos asszimilánszá változtatja a zsidót.“

Hírlapi szenzáció erejével hat a folyóiratnak az a cikke is, melyet Bodnár István írt „Iskola Pozsony magyar nyomortanyáján“ címen. Ezeket a sorokat egy szlovák író elplagizálta Bodnártól, aki erre plágiumperit indított az álszerző ellen. A cikk egyébként megdöbbentő képet nyújt a cseh iskolapolitika rejtelmeiről.

Bartha Dénes dr. „Népdal, társadalomszervezés, hadsereg“ című tanulmánya a csoportos éneklés fontos kérdésével foglalkozik szakszerűen és sürgetően.

Atbrecht Dezső komoly és figyelemreméltó tanulmányt írt „Az erdélyi fiatalok szellemi mozgalmáról“ címen. A kitűnő szerző a legteljesebb objektivitással foglalkozik az erdélyi ifjúság égető problémáival, ismerteti mozgalmukat, kulturális törekvésüket. A tanulmányt

egyébként folytatása lesz.

A folyóirat teret ad a keresztény magyar költőtehetségeknek is. A széles skálájú Erdélyi József három remek verssel szerepel. Szabó Lőrinc két sodró dinamikus művészi költeménye élmény. Sinka István „Régi magyar néma“ cím: verse megkapó. Közli a folyóirat Goga Octaviának „Petőfinek“ című költeményét, mely nemcsak vers, de önvallomás is.

Oláh György folyóiratát több érdekes fénykép díszíti. A közölt térképek szintén érdekesek. A szignettek és a címlap művészi tervezése Fáy Dezső tehetségét dicséri.

A 1938 „Egyedül vagyunk“ a Stádium Sajtóvállalat nyomdájából került ki. Ára csak egy pengő. Nagyon megéri. Benyovszky Pál.

TESTEDZÉS

Debrecen sporttársadalmának tüntetése a Felvidék mellett a Bocskay-Szürketaxi mérkőzésen

Debrecen sporttársadalmának impozáns demonstrációja lesz a Bocskay-Szürketaxi vasárnapi mérkőzése alkalomból rendezendő ünnepély a Felvidék mellett. A Bocskay, mint Kölcsey Sándor dr. polgármester megállapította, példadár és a sporttevékenység minden terén követésre méltó elhatározással vasárnapi mérkőzésének tisztá jövedelmét a „Magyar a magyarért“ akcióra ajánlotta fel. A mérkőzés előtt egyenyed 2 órai kezdettel megható ünnepségen a pályán adják át a Bocskay és a Keletmagyarországi Labdarúgók Alsóvárosi Lősovcy István főispánnak azokat a nemzeti zászlókat, amiket a visszacsatolt felvidéki magyar sporttestvéreknek küldenek.

A Himnusz után a Bocskay nevében dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, elnök és a KLASZ nevében Ferenczy Károly, a MOT igazgatója, elnök nyújtják át a zászlókat losonci Lossoneczy István főispánnak, aki a beszédekre válaszol, majd a Szózat zárja be az ünnepséget.

A szónoklatokat megafonon közvetítik és szünetekben hazafias indulókat játszanak.

Az ünnepségen a hatóságokon kívül képviselteti magát az MLSZ és a Nemzeti Liga is Nádas Ödön társelnökkel.

SPORTHIRMONDÓ

A DEAC disztornája a központi egyetem díszudvarán. A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club november 13-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a központi egyetem díszudvarán díszturnát rendez. A díszturnán az 1938. évben III. helyen végzett női tornászcsapat, a DEAC férfi tornászcsapata és az ifjúsági bajnokságban első helyen végzett ifjúsági tornászcsapata szerepel. Az országos viszonylatban is kiváló hölgy és férfi tornászok szereplése biztosítja a díszturna sikerét. A műsor a következő: Felvonulás. Megnyitó beszéd. Hölgyek gerendagyakorlata. Női és férfi korlátgyakorlatok. Férfiak lö- és lóugrás-gyakorlatai. Valcer. (Bemutatja 6 hölgytornász). Hölgyek és férfiak műszabadgyakorlata. Férfiak nyújtógyakorlata. Magyar tánc. (16 hölgy tornász bemutatója).

Vasárnap:
ZENDAI FOGOLY
Ronald Colman
Világhírű! Előadások 5-től.

HIRDETMENT

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938. év IV. évközegeére esedékes együttesen kezelt közadótartozását folyó évi november hó 15-ig befizetni ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31713. számú postatakarékpénztári befizetési lapján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít.
Debrecen, 1938 november 2.

Városi adóhivatal

Hirdetmény. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli a gazdaközönséggel, hogy a Hortobágyi határos Nádudvar községben a ragadós száj- és körömfájás betegsége már fellépett. Figyelmezteti az érdekelt gazdákat arra, hogy saját érdekükben a hortobágyi legelőn levő szarvasmarháikat a hó elején legkésőbb azonban november hó 14-ig hajtsák haza. Ha ugyanis a száj- és körömfájás a hortobágyi legelőt is megfertőzi, akkor a hatósági zárlat miatt jószágait onnan el nem hajthatják és azok ételmezéséről, valamint gyógykezeléséről minden gazda a helyszínen tartozik gondoskodni.

„Magyar a magyarért”

A debreceni társadalom szível-lellekkel csatlakozott Magyarország első asszonyának, Horthy Miklósné kormányzónéinak akciójához, a „Magyar a Magyarért” mozgalomhoz. Naponta hozták be szerkesztőségünkbe adományait, a lelkes debreceni magyarok. Szombaton újabb összegeket juttattak el szerkesztőségünkbe. Bohus Gusztávné Erzsébet névnapj megváltás címén 10.—pengőt adományozott a „Magyar a Magyarért” mozgalom céljaira. Oláh István asztalosmester 5 pengőt adományozott. Öry Sándor debreceni szabómester 10 pengőt ajánlott fel, alkalmazottai között pedig házigyűjtést indított, melynek eredményeként Nagy Imre, Zsibrita Flórián, Szabó József, Kuncz Kálmán, Stefán Lajos és Pének Sándor 1—1 pengőt, Tassy István pedig 50 fillért adományozott a „Magyar a Magyarért” mozgalomra. Szívével diktálta adományukért legyen köszönet az az öröm, mellyel a csehek által kifosztott felszabadult testvéreink fogadják majd magyar testvéreik adományait.

Székelylakodalom Hajdúböszörményben

A debreceni Székely Társaság hajdúböszörményi csoportja kitűnően sikerült műsoros estét rendezett a „Magyar a magyarért” akció javára. A Tisza István-ház díszterme csaknem zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. A Székely Himnusz intonálása után Sykó Miklós, a csoport helyi elnöke köszöntötte a vendégeket és a csoport 3 éves működését ismertette. Utána Fülöp Margit orvosianhallgató szavai lendületes, fájdalmas magánbeszéd mély hangjával sugárzó, könnyes verset. Almásy Márton gimn. tanár ünnepi előadásában az elpusztíthatatlan székely újraközdés heroikus csodájáról beszélt. Színes és klasszikus fogalmazásban ismertette a székely lélek harcoss és vallásos arcát, a vérrel, vassal és arannyal telt eljegyzett történelmet, majd a Székely Társaságok hatalmas jelentőségű feladataira mutatott rá. Nagy tetszéssel fogadták előadása után Jakubinyi Agneca táncolt bájosan, elragadó kezzelenséggel.

Szünet után Varga Lajos, a rádióból jól ismert költő saját darsit énekelte, Hajdu Bandi zenekarának kíséretével. A szellemes szövegű, kellemes melódiájú dalokat többször megismételték. Nagy sikere volt Balogh Sándor színművészesnek is, aki régi büszkéményi pástornótákat adott elő. Vitéz Köszegi Frigyes gimn. tanár beszédeiben a háborúelötti Erdélyről rajzolt hangulatos, finom képet. Meglepett a romantikus, varázslatos Erdélyország minden csillogása és derűje, minden meghatóan szép és felejthetetlen emléke. A népszokások ragyogó birodalmába vezetett el az előadó s a mese valóságáá homolva tárult fel a „Székelylakodalom”-ban.

Az eredeti székely ruhákban bemutatott egyfelvonásosnak kibővítő lelkesedéssel tapsolt a közönség. Enyedi Karola mosolygó, vonzó alakítása és őszinte szépségű tance, Suhár István férfias, lendületes szereplése mindenkét meghódított. A gyorsan pergő lakodalom nemcsak egyszerű, de színpompás népe nagyszerű érzékkel teljesítette a vállalt hálás feladatot. Különösen ügyes betét volt Csorba Bébi és Jakubinyi Béla páros tance, amit valóságos virágosokban kellett ismételni. A nyoszolyólányok és nárszokások esürdőngölője és székely kórusa frappánsan illeszkedett a darabba. Dr. Terestényi Istvánné kitűnő rendezői munkája gazdag eredménnyel végződött.

Előadás után Hajdu Bandi muzsikájára táncra perdült az aranyifjúság a „Tündérekert” színpelével és a reggeli órákig a legjobb hangulathat igyekezett sokáig emlékeztetést tenni a „Székelylakodalom”-ra.

SOVAGÓ GÁBOR

A szőlő őszi műtrágyája

Erdekes jelenség, hogy régebben a szőlősgazdák foszforsavas műtrágyaként szívesen használták a nehezebben és lassabban ható Thomas-salakot, holott ugyanakkor a mezőgazdák túlnyomó zöme a szuperfoszfát mellett döntött. — Amióta a Thomas-salak behozatala megszűnt, persze a szőlősgazdák is jó eredménnyel használják a szuperfoszfátot.

A szőlő tenyésztési ideje hosszú, kora tavasztól késő őszig fejlődik, nő és táplálkozik, megkívánja ezért, hogy növényi tápláló anyagokkal kora tavasztól, késő őszig többé-kevésbé egyenletesen legyen ellátva. Ezzel ellentétben a mezőgazdasági növények tenyészideje rövid s rendszerint a fejlődésnek csak bizonyos szakában kívánnak sok, de könnyen felvehető táplálóanyagot. Ez a magyarázata annak, hogy a mezőn a gyorsanható szu-

perfoszfátot alkalmazzák, szőlőben a lassabban, de több éven át ható műtrágyát. Minthogy ilyen lassan ható foszforműtrágya hazánkban eddig nem készült és utóbbi időben kapható sem volt, szőlősgazdáink bizonyára örömmel fogadják az ily, mondhatnánk, tipikus szőlőműtrágyát, a „Hungária-Mészfoszfát”-ot.

A „Hungária-Mészfoszfát” teljesen hazai nyersanyagokból készül, 18—20 százalékos vízben nem oldódó, de a növények által mégis könnyen felvehető foszforsavat tartalmaz, azonkívül kb. 40 százalékos szén-savas meszt és kb. fél százalékos nitrogént. Daraszzerű, úgynevezett granulált alakban kerül forgalomba. A szőlőnél most össze adjuk; takarás után a sorok közé kimélyített árokba, hogy a gyökerek közelébe kerüljön.

Az öntözéssel elért eredmények szíkesföldön

Szarvason 100 holdas szíkesatajzon folytak évek óta öntözéssel termelési kísérletek. A vöröshere öntözetlen területen adott 3, öntözött területen 5 hozást. Tavaly az öntözetlen területen termelt 22 mázsa, az öntözött területen pedig 55 mázsa szemestengeri. Öntözetlen területen megkaszálták a rétet kétszer, öntözött területen minden négy héten. A rizstermés holdan-

ként 30 mázsát adott, kitűnő minőségben másfél méter hosszú száron.

Ez a szentesi bikazugi rizstermés azt mutatja, hogy a Hortobágnak egy kis részén meg lehet termelni Magyarországon összes rizsszükségletét. Ez pedig külkereskedelmünkben számottevő összeg, mivel évente 4000 vagon rizst hozunk be külföldről.

Az előleggel eladott búzaárak nem lehetnek alacsonyabbak mint a rendesárak

Számos panasz érkezik a földművelésügyi minisztériumhoz arról, hogy egyes gabonakereskedők, akik a tavasz folyamán előlegeket folyósítottak gabonára, a kormány részéről megállapított legalacsonyabb búzaár ellenére sem fizetik azt meg. Hivatkozva az előleg folyósításakor létrejött körlevél pontjaira, a feladó állomás és a budapesti ár közötti különbséget olyan mértékben vonják le, ami ellentétben áll a kormánynak azzal az intézkedésével, hogy az ország legtávolabbi állomásán is legalább 19.25 P-t kell fizetni a búzáért.

A panasz kapcsán ismételt felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy ilyen esetekben az 1930. évi XXII. tc. ide vonatkozó rendelkezései az irányadók. Ez a törvény az előre-

történet eladásra vonatkozóan is úgy intézkedik, hogy bármilyen kikötés esetén is, a kereskedő köteles a gazdáknak megállapított teljes, a helyi piacon kialakult árat megfizetni. A termelő ezzel kapcsolatos jogainak érvényesítését az idézett törvények említett paragrafusai szerint bírói úton peren kívüli eljárással is biztosíthatja.

Minden egyes olyan esetben, amikor a kereskedő ezzel ellentétben jár el és a termelő gazda esetleges tájékoztatásával vissza akar élni, az esetről jelentést kell tenni a földművelésügyi miniszternek. Ha a miniszter a panasznak helytálló voltáról meggyőződik, intézkedik az illető kereskedőnek az exportforgalomból való kizárásáról, esetleg egyéb megtorlásokról.

Tudnivalók

Termeljünk köménymagot. Köménymagból az ország szükséglete évi 2000 mázsát meghalad. Noha úgy talajunk, mint éghajlatunk alkalmas a köménymag termelésére, mégis a szükségletnek legnagyobb részét a külföldről szerzik be a kereskedők. A legnagyobb tételek Hollandiából és Lengyelországtól kerülnek hozzánk. Köménymagból — a talaj minősége és a termelés

gondossága szerint — katasztrális holdanként megterem 4—5 mázsa. Az ára rendesen 100 P körül mozog mázsánként, tehát nagyon is érdemes a termelésével foglalkozni. Ha valaki több évre kötelezi magát a köménymag termelésére, a kereskedő 100 P-ön felüli árat is hajlandó megadni. Érdeklődők forduljanak a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához, Debrecen, Hunyadi utca 4. sz., ahol úgy a termelési eljárásokra, mint az értékesítésre nézve részletes felvilágosítást kapnak.

SZINHÁZ

A színházi iroda jelenti:
Vasárnap délután:

Ide gyere rózsám

a magyar dal és magyar érzés operettje, Hamvay, Márkus, Szabó, Sugár, Halassy, Pogány stb. fellépésével.

Vasárnap és hétfőn:

Legyen úgy mint régen volt

Minden előadás mérsékelt helyárrakkal!!!

KEDDEN este klasszikus operettciklus: II. bemutatásomba menő nagy előadásban:

LEHAR-operett:

Vig özvegy

Új rendezés! Új betanulás! Korszerű szövegkönyv! Új díszletek! Hanna: H. Neményi Lili. Danilo: Márkus Lajos. Karnagy: Virágh Elemér.

Díszletek: Molnár (Szeged) és Ballon (Budapest).

Játsszák: Szabó Ernő, Pogány Margit, Sugár Misi, Buza Imre, Déghy, Bakó Baba, Kondor Ily, Zádor, Bálint, Kamarás, Horváth, Erős, Seprényi, Kondor stb. Tánccok: Erős Pál. Rendező: Horváth Árpád.

Bemutatjuk az új világláncot, a Lambeth Walk-ot hiteles formában! Péntek estétől: Jacot Des Combes Edlt ruhaterveket állít ki a színház buffet-jében.

A péntekre váltott jegyek érvényesek keddre, de azokat a pénztár készséggel be is cseréli.

Kedden: Prémierbérlet 5. sz.

MOZI

A három bajtárs

A Metro paradés filmje a Hungáriában

„A három bajtárs” szép és megható film. A baráti szeretet glorifikálása. A film meséjét Remarque regényéből írták s maga a történet valóságosan eleveníti meg a világháború utáni Németország forrongó, vajdó világát. De tulajdonképpen nem a milió a fontos „A három bajtársban”, hanem a fősereplők. A három fiatal bajtárs amikor hazatér a háború vérzivatarjából, nem tud mindjárt elhelyezkedni. Fogják magukat és autószerelőműhelyt nyitnak, közben pedig sofőröknek. A három jóbarát három különböző típus, különböző jellem, de abban mindnyájan hasonlóak, hogy egymásért élni-halni készek. Egy autókirándulás alkalmával megismerkednek a törékeny és gyenge tüdejű Patriciával, Patricia beleszeret Erichbe, aki viszonzza a lány szerelmét. A másik két fiú megható gyöngédséggel igyekezett a két fiatal lélek boldogságát előmozdítani. Egymást követik a kedves humorú, majd könnyes jelenetek. Patriciát a nem szép, de érdekes és nagyon tehetséges Margaret Sullivan játszotta bensőségesen. A férfiszereplők közül Franchot Tone volt a legszimpatikusabb és legegységibb, de nagyon jó volt Robert Young és Robert Taylor is. A rendezés a maga nemében tökéletes. A Metro ezúttal is remekelt.

A Hungária szombaton mutatta be nagy sikerrel „A három bajtárs” című filmet. A kísérő világhíradó rendkívül érdekes és izgalmas. A Paramount alaposan kitért magáért.

Mozi műsor

Hungária: A három bajtárs.
Apolló: Azur express.
Vigszínház: beszállásolás.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASAROL

A debreceni tímárok céh- és mesterség- szavai

Pető József nyelvészeti dolgozata

A Tisza István Tudományegyetem magyar nyelvészeti szemináriumának kiadásában, illetve fémjelzésével jelent meg Pető József „A debreceni tímárok céh- és mesterség-szavai” című tanulmánya. Pető József dolgozata nemcsak azért érdemel különleges figyelmet, mert páratlan alaposággal és felkészültséggel is, mert a laikusok is érdeklődéssel és haszonnal forgathatják. A szerző előszavában megjegyzi, hogy dolgozata az előmunkálatok egy részlete is akar lenni a debreceni városnyelvi szótárhoz, melynek elkészítését a Magyar Nyelv-kutató Intézet programjába vette. (Erre a szótárra Jagyon kíváncsiak vagyunk s hisszük, hogy hézagpótló munka lesz.)

Pető tanulmánya sokkal többet nyújt, mint amit a címe ígér. A szerző gondos kutatás alapján, élvezetesen ismerteti a céh életét, megalakulására vonatkozólag már a XIV. század közepéről vannak hiteles adatok. A tímárcéh szervezete erős és egységes volt. Aki ezt a derék mesterséget ki akarta tanulni, kemény munkát kellett végeznie. Miután az inasból legény lett, hosszú vándorútra, tanulmányútra kellett indulnia. Ez a vándorlás kitűnő iskolának bizonyult, mert a legények sokat tapasztaltak és tanultak. Amikor a tímáregény-vándorló éveit eltöltötte, még egy évig legényként kellett dolgoznia itthon, hogy a remek készítését a céh neki megengedje. A mestersz-tendjét töltő tímár neve öreg legény volt. A remekdarabok megbírlását a vizsgáló mesterek végezték. A szerző részletesen leírja és eredeti okiratokkal ismerteti a remekelés módozatait és mikéntjét.

Külön fejezet foglalkozik a mesterek életével, a bőrök értékesítésével, valamint a céh bíraskodásával. A céh hírnevének megőrzésére különösen nagy gondot fordítottak — írja Pető József, aki néhány érdekes bíraskodási esetet sorol fel. Ezután a tímárok mai szervezetét ismerteti a tanulmány. A tímáriparosok száma a multhoz viszonyítva megcsappant, de még mindig nincs az országban olyan város, ahol annyi tímárkísiparos élne, mesterségéből, mint Debrecenben.

Igen tanulságos a tímármesterség munkamenetének leírása. Itt szemléltetően írja le Pető József a kikészítendő bőr szerkezetét, gondozását, hibáit, valamint a különböző nyersbőrök kikészítését.

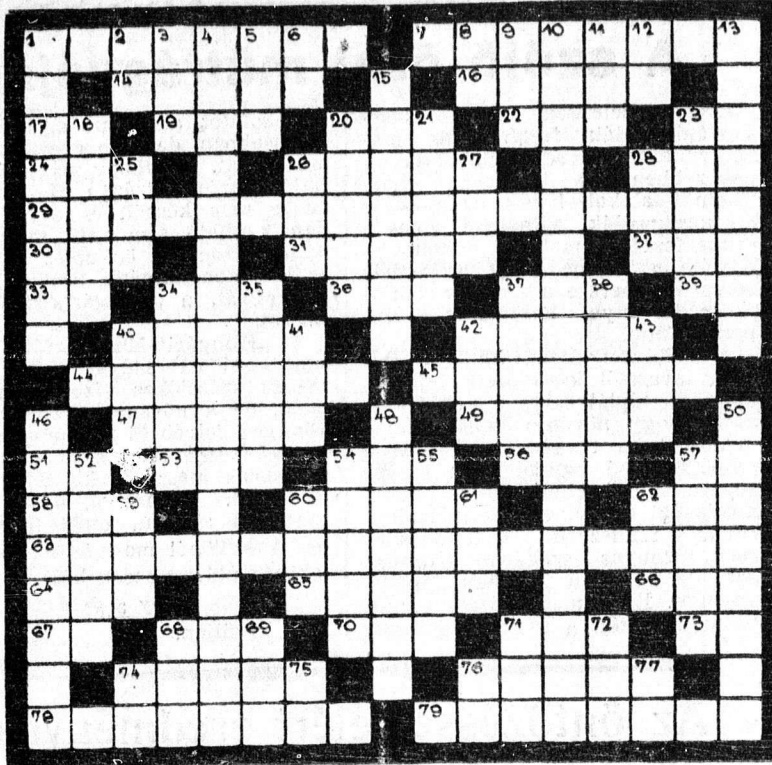
A dolgozat második fele az úgynevezett szótár, mely nyelvészeknek, íróknak egyaránt érdekes olvasmány. A szerző betűrendbe veszi a tímármesterséggel kapcsolatos szavakat s azokat tömören meg is magyarázza. Akinek eszébe jutna novellát, vagy regényt írni a debreceni tímárokról, annak okvetlenül át kell majd tanulmányozni Pető Józsefnek ezt a magyar ízzel és zamattal összeállított szótárát, melyhez a nagyon tehetséges Blaszkó János főiskolai hallgató rajzolt ügyes és szemléltető illusztrációkat.

Bizonyosra vesszük, hogy Pető József tanulmánya a szakkörök részéről is a legteljesebb elismerésben részesül. Ettől függetlenül felvetjük az ötletet: nem volna-e jó és üdvös ezt a tanulmányt a magyar iparosok körében terjeszteni? Hadd olvassák és hadd tanuljanak belőle.

(b. p.)

Rejtveny-rovat

67. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok:

1. Tudakos. 7. Fegyverszekerény (zárt betűk: A. U.) 14. Ügyetlen igéje. 16. Azonnal. 17. Vo. 19. Sri. 20. Somogy megyei kisközség. 22. Spanyolország kezdete. 23. Német részvénytársaság rövidése. 24. Edét így is becézik. 26. Unió álama. 28. Szárny latinul. 29. Iványi Grünvald Béla egyik festménye. 30. Dunántúli csatorna. 31. Török államfő. 32. Számnév. 33. Vércsatorna. 34. Hajna párja. 36. Csúnya. 37. Szeszital. 39. Helyhatározó rag. 40. Itten. 42. Férfinév. 44. Emeleten levő. 45. Az első emberpár neve. 47. Nyesett. 49. Rladó. 51. Vitéz Árpád monogramja. 53. Angol névelő. 54. Sziget franciául. 56. Agó. 57. Francia névelő. 58. Pusztit. 60. Darálja. 62. Élet, erő, egészség! 63. A keresztény hitigazságoknak legrégibb, hivatásos összefoglalása. 64. Nyit. 65. Izraelita. 66. Ág németül. 67. Rövidítés nevek előtt. 68. Régi magyar szó. 70. Zva. 71. Vesszőzőt ajk! 73. Arany franciául. 74. Porond. 76. Férfiak megszólítása. 78. Matriálista. 79. A mai Óbuda helyén elterült római város.

Függőleges sorok:

1. Kacagás. 2. Gl. 3. Igen angolul. 4. A gazdasági javulás fogja magával hozni. 5. Éitszakai. 6. Pt. 8. Egymásutáni betűk. 9. Nem ugyanaz. 10. Idézet a „Himnusz”-ból. 11. Mária becézve is. 12. Kötőszó. 13. Gyümölcsöt konzervál. 15. A legmagasabb fok, felső határ. 18. Oda firkál. 20. Csavar. (Ige.) 21. Szerzetes. 23. Szignál. 25. Korcsma része. 26. .... tak 27. Nyakba való. 28. Hangnem 34. Ezt. 35. Isten ostroma. 37. Fonálnak van. 38. Van ideje. 40. Német fürdőhely. 41. Egyforma mássalhangzók. 42. Női név.

A BORISZÁK

A boriszák megvizsgálta magát a doktorral.
— Magának nem szabad többé egy csöpp bort sem innia! — mondja az orvos.
— Doktor úr kérem — könyörög a boriszák — nem volna jobb, ha inkább meoperálnának?

43. Kvm. 46. Reptüléstan. 48. Fényképész dolgozik vele. 50. Jegyzék, névsor idegenül. 52. Honfoglalónk. 54. Szivárvány hártya. 55. Piperecikk márka. 57. Földbe vajú. 59. Halotti is van. 60. Öz. 61. Japán nagyság. 62. Tia. 68. Harag latinul. 69. Örmény romváros. (Ani.) 71. Portéka. 72. Fájdalom. 74. .... ay ay (Fléta dala.) 75. Egyforma magánhangzók. 76. Vissza: ritka betű fonetikusán. 77. Római szám: 1100.

A 66. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFETÉSE

Vízszintes sorok:

1. Kényes. 7. Majolika. 14. Kezel. 16. Hátul. 17. Nk. 19. Sat. 20. Pép. 22. Rtg. 23. It. 24. Dem. 26. Tapad. 28. Iro. 29. Az aradi tizenhárom. 30. Leg. 31. Marad. 32. Óda. 33. Ll. 34. Ha. 36. Kár. 37. Alja 39. At. 40. Eláll. 42. Amodé. 44. Al! Baba. 45. Zsámoly. 47. Várna. 49. Alatt. 51. Ol. 53. Sat. 54. Esz. 56. Irt. 57. Er. 58. Reá. 60. Orosz. 62. Alá. 63. Végzetes balesetek. 64. Ell. 65. Utált. 66. Amu. 67. Gi. 68. Eye. 70. Enu. 71. Nis. 73. Il. 74. Emezt. 76. Rezes. 78. Apasztás. 79. Ismer-tem.

Függőleges sorok:

1. Kandalló. 2. Nk. 3. Yes. 4. Szabadlábra helyez. 5. Zet. 6. El. 8. Ah. 9. Jár. 10. Ot, ahol a Marosvize. 11. Lüg. 12. Il. 13. Automata. 15. Gépirás. 18. Kezel. 20. Patak. 21. Pazar. 23. Iroda. 25. Mag. 26. Tim. 27. Ded. 28. Iró. 34. Iliás. 35. Alant. 37. Amália. 38. Adott. 40. Elv. 41. Lba. 42. Asa. 43. Elet. 46. Norvégia. 48. Csobánc. 50. Orakulum. 52. Leéli. 54. Erste. 55. Zsalu. 57. Elemi. 59. Ági. 60. Oeu. 61. Zlt. 62. Ata. 68. Ems. 69. Ezt. 71. Nem. 72. Ser. Ea. 75. Tá. 76. Rs. 77. St.

FELREERTÉS

Az autós leáll a kisváros főterén és megszólít egy embert:
— Nem vigyázna egy kicsit az autómra?
— Uram — válaszolja ez méltóságteljesen — én a város polgármestere vagyok!
— Az nem baj. Azért én megbízom magában...

SZEMREHÁNYÁS

Bíró: Tízévi fogházra ítélem. Vádlott van valami megjegyzése?
Vádlott: A bíró úr túlságosan bőkezű a mások idejével.

AZ OKOS BÍRÓ

Egy zsebmetsző kerül az amerikai bíró elé. Tekintve, hogy büntetlen előéletű, a bíró mindössze öt dollár pénzbírságra ítéli. A fogházor jelent a bírónak:

— Átkutattam az elítélt zsebeit, de csak két dollárt találtam nála. Mire a bíró így szól:
— Hát csak bocsássa szabadon egy órára, de akkor hozza öt újra vissza. Remélem, hogy addig összeszedi az öt dollárt.

CSALÁDI ENYELGÉS

Férj: Ma éjjel, azt álmodtam, hogy a mennyországba kerültem.
Feleség: En is ott voltam?
Férj: Mondom, hogy azt álmodtam, hogy a mennyországba kerültem!

EGÉSZSÉGÜGYI OK

— Miért verte el tegnap este olyan alaposan a fiát, Kucsora úr?
— Egészségügyi okokból.
— Hogy-hogy egészségügyi okokból?
— Az orvos tudniillik erősebb testmozgást írt elő számomra.

TÁNC KÖZBEN

— Mondja, kisasszony, nem harragszik meg rám, ha ezentúl Editnek szólítom?
— Egyáltalán nem, legföljebb kissé furesának talánám.
— Miért?
— Mert engem Mariskának hívnak.

TALÁLÓ FELELET

Pista megkérdi az apjától:
— Hogy van az, hogy a jó Isten csak a hatodik napon teremtette Ádámot és Évát és nem mindjárt az első napon?
— Ez azért van, — feleli az apa, — mert akkor Éva mindenbe bele-szólt volna.

A TÖKELETES HIVATALNOK

A banknál állásért jelentkezik egy fiatalember. A vezérigazgató megkérdi:
— Milyen nyelveket beszél a magyaron kívül?
— Németül, franciául, angolul, spanyolul, törökül, görögül oroszul, szerbül és horvátul.
— Nagyszerű! Gyorsírást tud?
— Hogyne, kérem. Legutóbb megnyertem a párizsi gyorsíróversenyt, ahol franciául, németül és spanyolul kellett vizsgázni.
— Hogy áll a gépirással?
— Percenként kétszázhusz szótagot kopogok. Ebből is négy versenyt nyertem és ugyanannyi díszoklevelet.
— A könyvelést érti?
— Csak azt értem igazán. Ez a fő szakmám.
A vezérigazgató csodálkozik.
— De kérem, hiszen akkor ön valóságos kincs. Mostmár csak arra vagyok kíváncsi, hogy ennyi erény mellett van-e valami hibája is?
— Oh egy ici-picike.
— És mi az?
— Kicsit hazudozó vagyok...
n^oals -g nM^ogo a-M

KÖZGAZDASÁG

A ROZS 20—25 FILLÉRREL JAVULT
A készáruháza a hangulat barátságos, a vállalkozási kedv egy kissé megélné, de az áruárak esküvője miatt csak kevés üzlet történt. A búza árát 5 fillérrel emelték, míg a rozsánál 20—25 filléres drágulás mutatkozott.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.50—20.60, 78 kg-os 20.70—20.80, 79 kg-os 20.90—21.00, 80 kg-os 21.00—21.10.
Rozs: pestvidéki 15.20—15.30, más származású 15.25—15.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.30—18.50, középmínőségű 18.00—18.20.

Sörárpa: kiváló 21.00—22.00, prima 20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00.

Zab: elsőrendű 19.50—19.65, középmínőségű 19.35—19.50.

Debreceni termény- és takarmányárak: Búza 19.20—19.30, rozs 13.40—13.70, árpa 18.20—18.30, tengeri, szemes, ó 19.00, tengeri szemes, új 12.00—12.30, tengeri csöves 8.40—8.80, lucerna 8.00—10.00, lóheré 6.00, szalma 3.50—3.60, cukorrépa 2.50—3.00, takarmányrépa 1.40—2.00, lók 2.30.

Ferencvárosi sertésvásár. A szombati ferencvárosi sertésvásárra felhajítottak 552 drb. sertést. Az állományból angol hússertés 78 drb. volt. A vásár irányzata változatlan. Árak: I. uradalmi zsírseris párónként 340 kg-on felül 112—113, kivételesen 114, prima szedett 101—106, közép 98—103, hártya 86—94, angol lőkertés 103 fillér elősúly kg-ként.

HIRDETMEY.
Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai terméküket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 (nyolc) nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adóosztályánál (földszint, 51—54 sz. szoba) jelentse be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti ürtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérletet, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által fogyasztandó, valamint a családtagjaiknak s munkásaiknak természetbeni járandóság címen kiszolgáltatandó saját természű boraik után 50%-os fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Azon termelőket, akik ezen kedvez-

ményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adót kezelő osztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket természetük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentse be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, — miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozattól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni, — a fenti kedvezményt a behozattal bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi természű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 (nyolc) napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadják el.

Városi Adóhivatal.

1100/1938. aü. sz.

HIRDETMEY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszédű korból, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasúton, vagy posta újján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműek (pálinka, likőr, tisztaszesz, egyéb égetett szeszitalneműek és folyadékok), hús, szalonna, háj, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be.

Mindenki, aki bört két litert meghaladó, de 25 literen aluli, sört két litert meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalneműeket egy litert meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, vagy tengelyen, kézi, vagy személy-podgyászást a város területére hoz, tartozik a behozott adótárgy nevét, mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vásáropompónál a bejelentések átvevőjére jogosított közegekél a behozattal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a hozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegekél, a közegek által kiállított hivatalos nyuiga (fogyasztási adó bárcá) ellenében azonnal megfizetni.

Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adó köteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi, vagy személy-podgyászást 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére hoz, a behozattal azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közeget, illetve a behozott utvonalon felállított vásáropompók kezelői elé állítani s azon felül a behozott adótárgy nevét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattól számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatal udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagokban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 órán belül ugyanitt szintén bejelentendők.

Közi a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházzakkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek a sorompóházakkal el nem látott útakon történt szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitett fogyasztási adó illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetleik.

Városi adóhivatal.

010101010101010101

Főszervező: Felőlős szervező:
Dr. Nagy Imre Benyóvszky Pál

Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

A kiadóhivatalban hagyott címek 21 90. telefonszám alatt is megtudhatók. Jelleges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbítja. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető. — A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovásban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő.

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot SZEKERES festővállalatnál, Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL!

Nyomozóiroda

Ismét Ideháza van Gálócsy, Vigkedvői 23. Telefon: 28—72. Legyen bizalommal, 1113—1872

Magánnyomozóiroda

Szabó magánnyomozóirodája Varga-utca 41. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 244

Házasság

Fiatalasszony házasságot kötne orvossal, vagy gyógyszeressel. Levelet „200 pengő jövedelem” jellegre, kiadóba. 252

Negyvenöt éves, gyermektelen vidéki varrónő férjhez menné jobb férfihez. Cím a kiadóban. 225

Állást kereső nők

Perfekt gyors- és gépirónő azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek. 1347

Jómegejelenségű úrilány pénztárosnői, vagy kiszolgálónői állást keres november 15-re. — Megkeresést „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek. 264

Befőtendő állás nőnek

Paplanvarrodamba tanuló leány, fiú fizetésfelvételt. Debrecen Lajosúti, Kossuth 11. 234

Kiszolgáló
nő vagy férfi, italmérésbe felvételt. Denes, Cegléd utca 22. 251

Keresztyén
család bejárónőt keres azonnalra. Cím Mester u. 35. 246

Bejárónőt
keresek azonnali belépésre. Kálvin-tér 5. — Gyöngéné. 221

Házivarrónőt
keresek tanyára, aki női- és gyermekruhavarrásban perfekt. Cím: Fehér Aladár uradalmi intéző, Szentmargita puszta Szabolcs megye. 220

Bejáró
takarítónő felvételt. — Színházi Étterem, Rattyányi-u. 1. 263

Befőtendő állás férfiaknak

Nagy családú csányi dinnyést keresek. Jelenkezni: Lócsei, Rákosi Jenő u. 8. 239

Erős fiú
csomaghordásra azonnali felvételt. „Konzum” Ipar kamara. 227

Butorozott szoba

Csinos, tiszta butorozott szoba 1—2 személy részére esetleg ellátással is kiadó. — Nap-utca 4. 219

Klinika,
egyetem közelében kiadó csendes, egészséges, butorozott szoba, fürdő használatnál. Poroszlay-utca 5 szám. 236

Udvari
különbejárattú butorozott szoba előszobával kiadó. Érdeklődni kerestetépületben. Arany János-utca 47. sz. 261

Különbejárattú
utcai butorozott szoba kiadó. Simontfy-u. 49. 260

Utcai
butorozott szoba kiadó. Arany János 58. 268

Kiadó lakás Egyszobás

Különbejárattú szoba kiadó azonnal, fiatal párnak is, konyha használatnál. Rothermere 21. 217

Egy szoba,
konyha, speiz azonnal kiadó. Cegléd u. 2. 241

Kiadó
1 szoba, konyha, november 15-re. Mester utca 3. 245

Üzlet, műhely
Hízaló
elsőrendű berendezéssel, malom üzemmél eladó, vagy kiadó. Péterfia 29. Rauchbauer. 238

Kiadó
egy udvari szoba, konyha, speiz. Nagyvárad-u. 6. 258

Egy szoba,
konyha, speiz azonnal kiadó. Gyár-u. 12. 257

Kiadó
dec. 1-re egy szoba, konyha, élekmekkel keresztyén kis családnak esendes udvarban. Csapó 63.

Kétszobás

Kiadó
két utcai szoba irodának, orvosi rendelőknek, garzon-úr-vagy hölgynek, eszelg gyermektelen idősebb tisztviselő párnak. Csapó-u. 10. Értekezhetni az udvarban a tulajdonossal. 1770

Kiadó
két szoba, konyha, kamara. November hó 15-re. Csapó utca 43. 229

Gyönyörű
két szoba piacra nyíló ablakokkal kiadó Kozmellékában, Arany János-utca 1. sz. 267

3 és többszobás

Háromszobás
udvari lakás fürdőszobával kiadó. Ferenc József út 30. 237

Teljes ellátás

Kimondottan
úrilányt elvállal teljes ellátásra Budapestben debreceni úriasszony, — zongorahasználattal. Családtagnak tekintendő. Értekezés d. e. 10-161 Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1760

Keresztyén
uricsaládnál teljes ellátást keres egyetemi hallgató „Outhon” jellegre a kiadóhivatalba. 235

Ajánlat

Lela zománc tüzhelyek, kályhák és olcsóbb lakatos tüzhelyek raktára. Levencsik, Csapó 87. Zománc tüzhelyek szakszere javítása. 1922

Földek, házak, telkek eladása, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.

Paplanok
flanel takarók
lépokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5.

Új libahűsítő!
Simonffy 6., tejpiaccal szemben, sarki koresmán túl. Libaaprólékot, libamaját olcsón kapja. Ny.

Költőködsénel
villanykörteit 20 fillérért átcsereljük. Kiégett körteket vásárlásnál 10 fillérbe beszámítjuk. Vagyonmentő, Hunyadi 18. 1119-1979

Közvetlen forrásból
érkező gyári maradványaim mindig legolcsóbbak. — Dr. Révészné, Piac-utca 42. sz. Pannonia-udvarban.

Libaaprólék
80 fillér kilója, libamáj 3 fillér dekája, kacsa zsír 2 pengő kilója Csapó-utcai libahűsítőben, színházjáratánál. Ny.

Kökszósár-kölesznés
épületeknél, falszárítás-hoz, kapható Sebestyén Lajos építési vállalat telepén, Fűrdő-utca 2. 1991

Női fekete télikabát
P 22-161, férfi télikabát P 25-161 kapható Vágó Sándortól, Csapó-u. 10. 1231-1996

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. — Címet „Tisztviselőcsalád” jelígre a kiadóba kérek. 311

Épületbontásból
ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiadást tettek. Kigyó-utca 51.

Zománcfűszerek
gyönyörű színekben, 2 aknás kályhák, köcsövek, hősugárgók nagy választékban Nagy vasüzletében, Csapó-kanyar. 1130-160

Megkezdtem
a gyümölcsfa, csemege-szőlővesszők, pöszmétefa árusítását. Ferenc József út 66. 250

Használt
bűtorát átcserelem modern hálóra, ebédlőre, kombinált szobára, konyhabútorra. Hatvan u. 61. sz. 243

Grafológusné
Múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogaç Széchenyi 43. sz.

Szőlővessző
gyökerez csemege és más fajta saját telepemről legolcsóbban. Barna 10. 259

Alma
eladó: Arany parinn. Jonathán, Batul és Török Bálint, Vargakert, Herczeg-u. 5. 265

Lakás-szoba bérletet
Lakbérletkötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jelígre kiadóba kérek. 319

Isztállot
3-4 lóra egy szoba, konyhával együtt bérbeveszek azonnal. Szent Anna 2. Szállítási iroda. 226

Eladó állatok
Belga örökös nyúlak (a szegedi fenyva-telep fajtájából) eladók. Széchenyi-u. 69. sz. 1840

Rothermere-u. 27. alatt
egy angol sertés, valamint üllökád eladó. 270

Használt
bűtor, varrógépet, iroda-berendezést stb. magas áron veszek. Andráskö, Csapó 16. Hívásra jövök. 1907

Kissé használt,
jóminőségű futószőnyeget és politurot virágállványt veszek. Ajánlatot „Szőnyeg” jelígre a kiadóba kérek. 249

Szarvasmarha
istállótrágyát keresek. — Lőcsei, Rákosi Jenő utca 8. 240

Zongoráorák
adok akadémiái rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar notákai is tanítók cigányosan, kíséretszerkezéssel. Kossuth-u. 39. f. udvari lépcső, délután fél 2-161 fél 4-ig. 134

Eladó
sötét keményfa ebédlőasztal. Csapó-u. 10. az udvarban. 1769

Özlet-műhely raktár
Péterfia-u. 10. sz. házban a volt gyógyszer-tárhelyiség azonnal kiadó. 292

Vasárnap, november 6-án: Abádszalók (Szolnok), Alberti (Pest), Budapest (Pest), Jászkisér (Szolnok), Kiskunmajsa (Pest), Kunszentmárton (Szolnok).

Hétfő, november 7-én: Bakfalórántháza (Szabolcs), Hatvan (Heves), Izsák (Pest), Kenderes (Szolnok), Mezőtúr (Szolnok), Poroszló (Heves), Rakamaz Kedd, november 8-án: Cegléd havi (Pest), Hatvan (Heves), Zalaegerszeg (Zala).

Szerda, november 9-én: Ajka (Veszprém), Csorna (Sopron), Tata (Komárom). Csütörtök, november 10-én: Diósgyőr (Borsod), Hajdúdorog (Hajdú), Nyírbátor (Szabolcs), Püspökladány.

Péntek, november 11-én: Gyoma (Békés), Gyulakeszi (Zala), Körmend (Vas), Nagyszakácsi (Somogy), Tótszentmárton (Zala). Szombat, november 12-én: Gyoma (Békés), Makó (Csanád).

Vasárnap, november 14-én: Budapest (Pest), Szabadszállás (Pest).

ELŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka, sovány darabja — 3.00—5.00	Csirke kg. — 0.95—1.05
Pulyka kövér kilója — 0.85—1.00	Jérce párja — 3.20—3.80
Liba, sovány darabja — 3.20—4.50	Csirke, rántani-való — 1.00—1.80
Liba kövér kg 1.10—1.20	Csirke, sütni-párja — 2.30—3.00
Kacska kövér, kilója — 1.10—1.20	Kacsa, sovány darabja — 1.30—2.30
Tyúk párja — 3.80—5.00	Tojás drb. — 0.09—0.11
Káppau kg. — 0.95—1.05	Tojás kilója 1.80—2.00

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Nemes alma kilója — 0.70—0.90	Birsalma kg. 0.30—0.60
Közönséges alma kilója — 0.36—0.60	Dió kg. — 0.95—1.10
Körte kg. — 0.65—0.90	Dióbél kg. — 3.00—4.40
Gesztenye kg. 0.76—0.84	Szőlő, csemege kilója — 0.50—0.96
Ózibarack kg. 0.80—1.00	Citrom drb. 0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma kilója — 0.12—0.14	Zöldbab kg. 0.36—0.40
Fokhagyma kilója — 0.30—0.40	Karalábé drb. 0.02—0.05
Cékla kg. — 0.08—0.10	Sárgarépa cs. 0.04—0.06
Lök drb. — 0.02—0.04	Bab száraz kg 0.26—0.30
Burgonya, rózsa kilója — 0.08—0.10	Zeller drb. — 0.02—0.05
Burgonya, vegyes kg. 0.06—0.08	Borsó, szemes kilója — 0.60—0.80
Retek, cs. — 0.02—0.04	Spenót és sóska kilója — 0.03—0.05
Petrezselyem esomója — 0.05—0.08	Zöldhagyma esomója — 0.04—0.06
Karfiol drb. 0.20—0.50	Saláta feje — 0.04—0.06
Kelkáposzta darabja — 0.05—0.10	Paprika 100 drb. — 0.40—1.00
Fejeskáposzta darabja — 0.03—0.08	Ugorka 100 db 0.40—1.00
Savanyúkáposzta kilója — 0.20—0.22	Gomba kg. — 0.60—1.00

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kg. — 0.42	Rozskenyér kg. — 0.30
Félibarna kg. — 0.40	Péksütemény drb — 0.05
Barna kg. — 0.38	

LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg. 0.39	Rozsliszt kg. — 0.39
Búzaliszt 0-ás kg. 0.39	Korpa kg. — 0.15
Búzaliszt 2-6s kg. 0.38	Búzadara kg. — 0.44
Búzaliszt 4-es kg. 0.36	

Balázs Andor
INGATLNFORGALMI IRODAJA
RÁKOSI JENŐ-U. 5.

FÖLDEK: Halápon 5 és fél hold tanyás, Bellegelón 2, Cserén 35 tanyás, Macson 40, Hegyesen 10, Szepesen 14 hold.

HÁZAK: Arany János-telepén 2x3 szobás lakással 15.000 P. Bikához 5 percre adómentes 3 szobás modern, 2x2 szobással 20.000 P. Csapónál adómentes 3 szobás 13.000 P. Vasútnál 2000 bérjöveldemű 14.000 P. Ezekon kívül számos olcsóbb és drágább ház. Vasutasok! 500 P előleggel kamatmentes lakbértörlesztésre 4000 P családi ház.

Fodrászüzlet-berendezés
3 személyes, teljesen felszerelve, jókarban lévő, nagyon olcsón eladó. — Nap-utca 4. 223

Eladó ház
Adómentes háromlakásos, jól fejlődő ház reáliskola közelében eladó. Csokonai-utca 24. 125-218

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Házhelyek
Híd-utca 14. szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. V-391

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösrel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alapincézve, vízvív kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

Forgalmas helyen,
a nagyalomás mellett, Kékes-utca 16. számú ház három lakással és üzlet Felyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiség kocsmának kiadó. 369

Eladó
családi ház Csapó utca 45. Két szoba, konyha, tiszta téglaépület. 230

Nagy
sarokház adómentes, havi 280 pengő bérjöveldemmel pár ezerrel átvehető. Dr. Pécsi ügyvédi iroda. 254

Eladó földek!
Cserén állomásnál 11 hold 6200 P., Fancsikán 20, Cserén 5, 6 és 14 hold, Halápon 56. Feketés 20 és 5 hold, Garai-utca 5. szám alatt 400 öles ház hely, Hatvan- és Szent Anna-utcaikon emeltet bérház eladó. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 258

Eladó föld
Cserén állomásnál 11 hold 6200 P., Fancsikán 20, Cserén 5, 6 és 14 hold, Halápon 56. Feketés 20 és 5 hold, Garai-utca 5. szám alatt 400 öles ház hely, Hatvan- és Szent Anna-utcaikon emeltet bérház eladó. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 258

Eladó földek!
Cserén állomásnál 11 hold 6200 P., Fancsikán 20, Cserén 5, 6 és 14 hold, Halápon 56. Feketés 20 és 5 hold, Garai-utca 5. szám alatt 400 öles ház hely, Hatvan- és Szent Anna-utcaikon emeltet bérház eladó. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 258

Eladó föld
Cserén állomásnál 11 hold 6200 P., Fancsikán 20, Cserén 5, 6 és 14 hold, Halápon 56. Feketés 20 és 5 hold, Garai-utca 5. szám alatt 400 öles ház hely, Hatvan- és Szent Anna-utcaikon emeltet bérház eladó. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 258

Eladó föld
Cserén állomásnál 11 hold 6200 P., Fancsikán 20, Cserén 5, 6 és 14 hold, Halápon 56. Feketés 20 és 5 hold, Garai-utca 5. szám alatt 400 öles ház hely, Hatvan- és Szent Anna-utcaikon emeltet bérház eladó. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 258

Birtokbérlet
Gyümölcsösöt szaksterű kezelésre bérebeveszek. Cím a kiadóban. 214

Eladó ház hely
OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utcai sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad dr. esányi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1829

Eladó ingóság
Egy 2 méteres keleti perzsaszőnyeg eladó. Miklósvici-utca 18. szám. 216

Eladó
fekete ruha, felöltő, csimbalom, vaskályha eladó. Homok u. 17. 233

Eladó
egy mély, egy sport gyermekoci és egy fiókos, össecsukós cselédágy. — Arany János utca 16. sz. 3. ajtó. 245

Füredőkalyha,
Schöberágy és asztalsparhert olcsón eladó. Andrássy-út 81. 228

Különféle
Jókarban lévő vasmosdó eladó. Komlósy-út 15. 1918

Álló irodaszta,
1 nagy és 1 kisebb, továbbá irodai korlát olcsón eladó. József kir. herceg-u. 16. Ny.

Zephyr kályha,
vaskályha, répvágo, — szeeskavágó eladók. — Attila-tér 4. 232

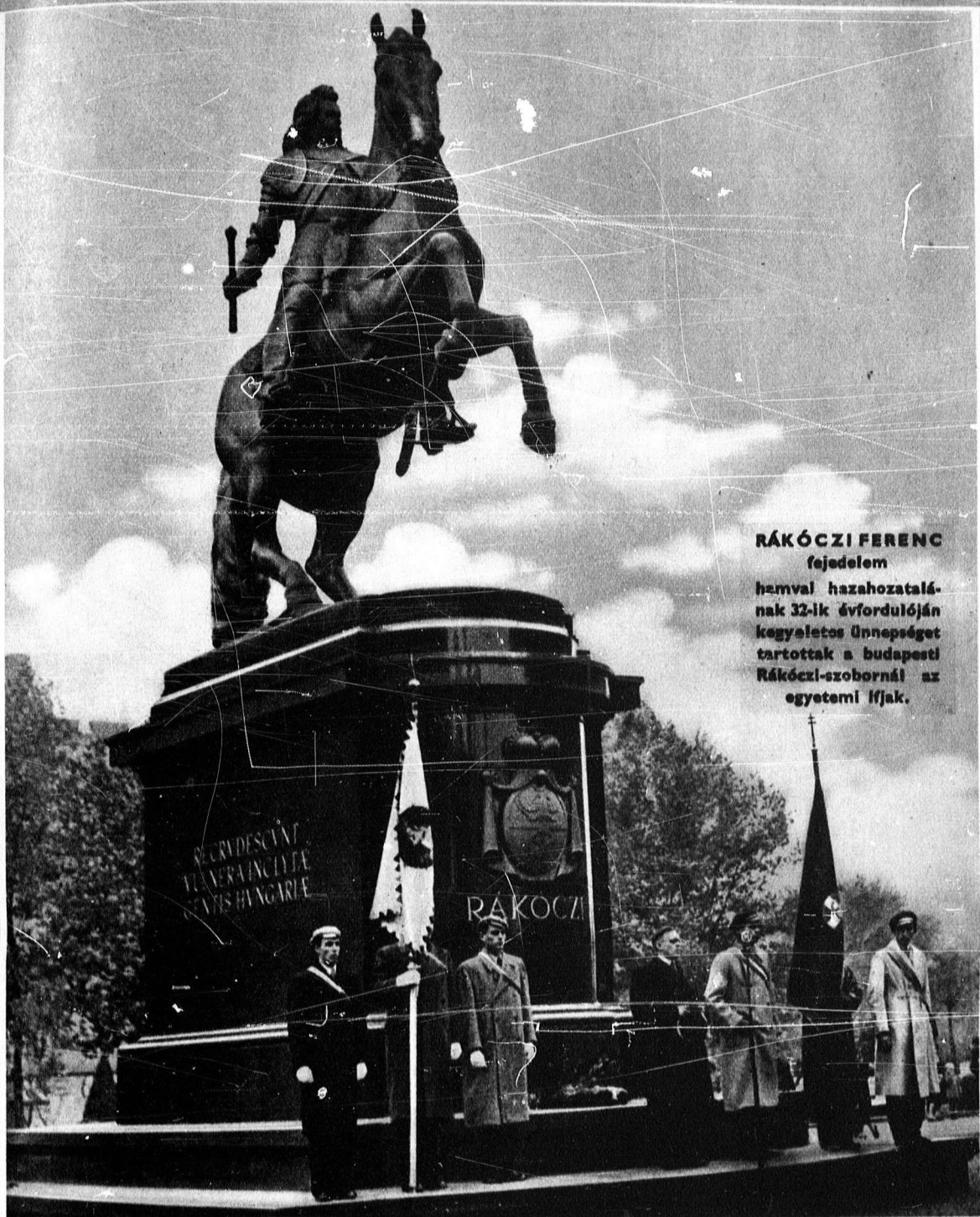
Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

DEBRECZENI UJSÁG

1938 NOVEMBER 6.

**KÉPES
HIRADÓJA**

Ára 10 fillér.

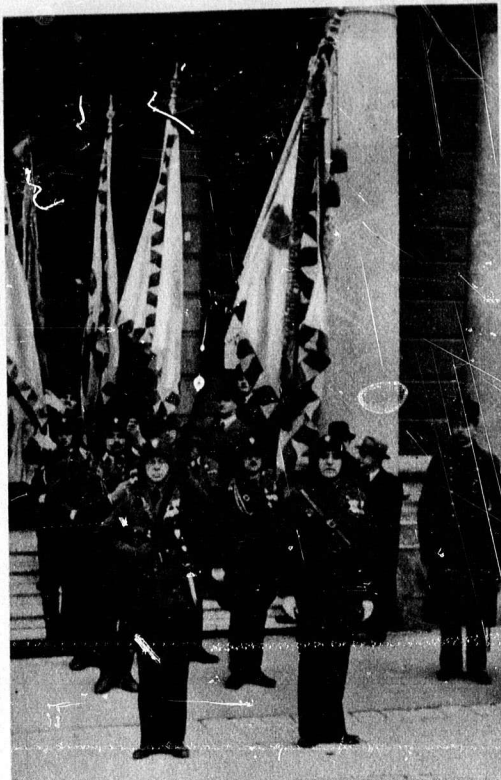
RÁKÓCZI FERENC
fejedelem

hennval hazahozatalá-
nak 32-ik évfordulóján
kegyeletos Unnepeget
tartottak a budapesti
Rákóczi-szobornál az
egyetemi Ifjak.

**Fizessen elő
a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD-re!**

Előfizetési ára egy hónapra 2.50 pengő.

argyarási
kérdéshez h
bor. Zichy
Károly, Rák
Károly, Hu
János és B
ható vita u
tározta, hog
lyes keretel
A parlam
vetkező nap
A Házat k
össze és ez
Korniss
Felvidék
tén
Utána vité
elnök rövl
nyújtja a
A javas
a Ház pé
sága elé

Frontharcos alakulatok viszik a felszabaduló Felvidékre a felvidéki ezredek zászlóit a budapesti Hadtörténeti Múzeumból.

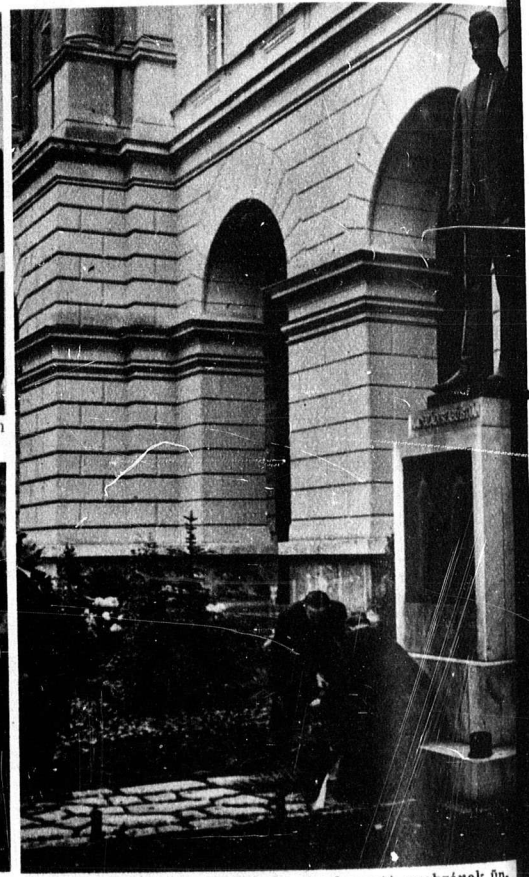
A frontharcosok József királyi herceg előtt tisztelegnek a felvidéki ezredek zászlóival.

Vitéz Imrédy Béláné (x), a miniszterelnök felesége a „Magyar a magyarért” mozgalom céljáról és jelentőségéről beszél a gyűjtő hölgyeknek.

A MOVE új elnökválasztó ülésén báró Feilitsh Berthold beszél, mellette Szeder János, az új elnök (x).

Nagyatádi Szabó István budapesti szobrának ünnepélyes megkoszorúzása halálának évfordulóján.

Ára 10 fillér.

Törley Balint, az új kereskedelmi miniszteri államtitkár fogadja a dunavecsei választókerület küldöttségét, kiknek nevében dr Vértessy István Nep kerületi elnök üdvözlí az új államtitkárt.

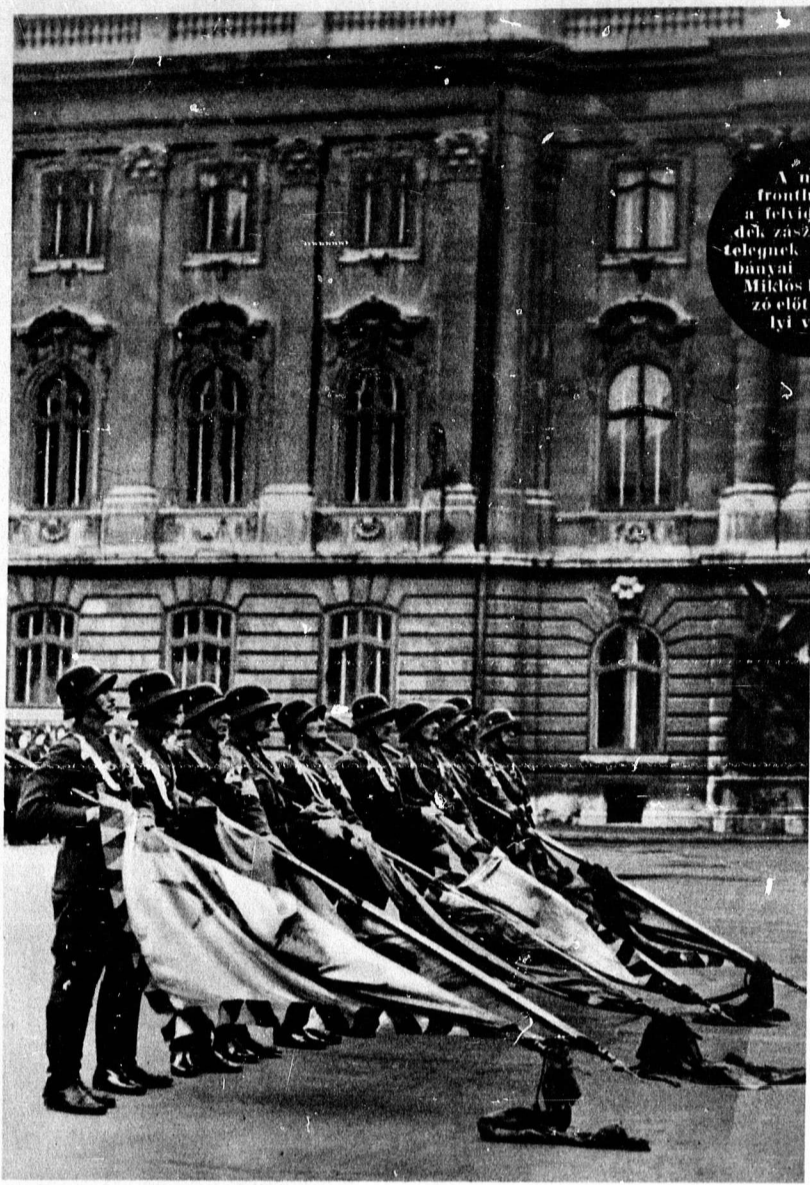

Az „Epol” első házassági kölcsönét dr Antal Lajos elnök ünnepi ülés keretében adta át Hunyadi Andrásnak és feleségének, Honti Máriának.

Jelenet a Budapesten megtartott Ferencváros—Szürke taxi (6:3) mérkőzésről. Jakab lövését a földön fekvő Tóth helyett Miklósi védi.

argyast
kérdéshez h
bor, Zichy
Károly, Rab
Károly, Hu
János és B
ható vita u
tározta, hog
lyes kerete
A parlam
vetkező nap
A Házat k
össze és ez
Korniss
Felvidék
tén
Utána vité
elnök rövl
nyújtja a
A javas
a Ház pé
sága elé

A magyar frontbarcosok a felvidéki ezredes zászlóval tisztelegnek vitéz Nagybanyal Horváth Miklós kormányzó előtt, a királyi várban.

Leszerelnek a német tartalékosok. Utolsó díszlépések — már polgári ruhában.

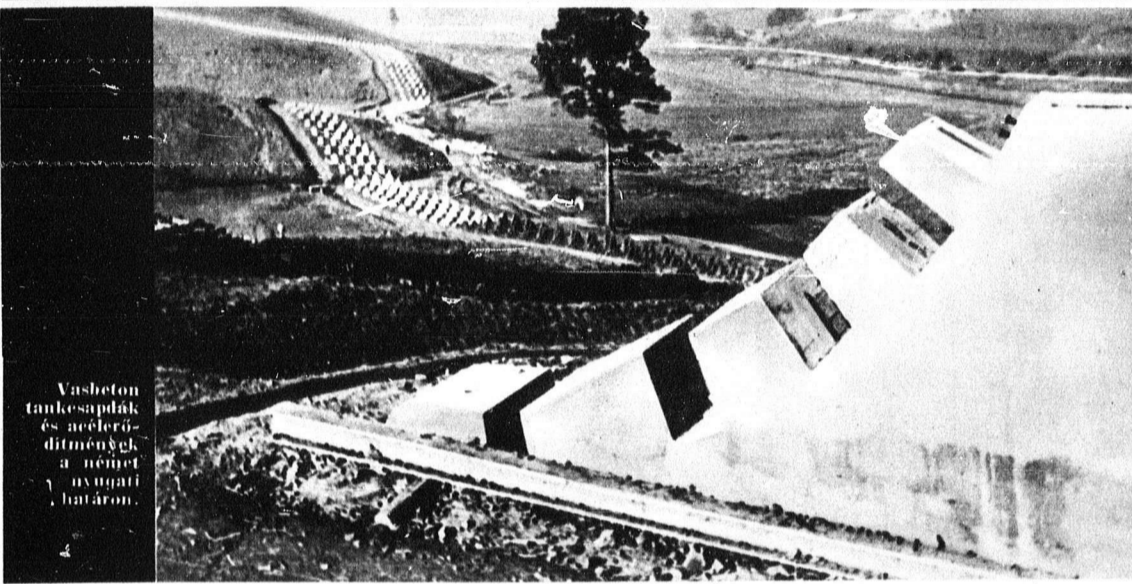

Daladier francia miniszterelnök a francia radikálisok

Ara 10 fillér.

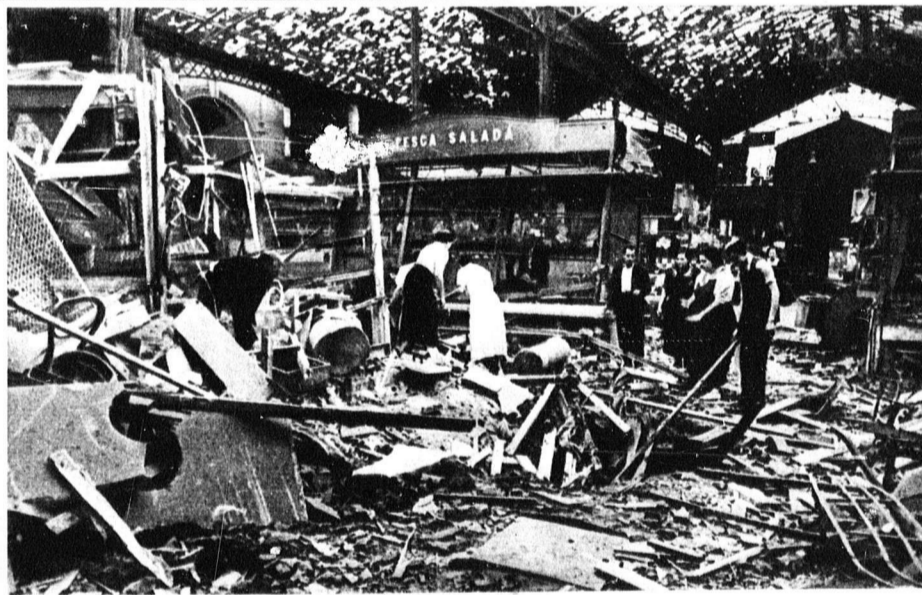
A lemberg-i egyetem Moszicki Lengyel köztársasági elnököt, Rydz Smigly tábornagyot és Beck lengyel külügyminisztert diszdiplomákkal avatta.

Vasheton tankoszpék és nevelőintézmények a német határon.

...terelők a francia radikálisok gyűlésén Marseilleben.

A barcelonai vásárcsarnok a légi bombázás után.

Kérdéshez h
bor, Zichy
Károly, Rak
Károly, Hu
János és B
ható vita u
tározta, hog
lyes keretel
A parlam
vetkező nap
A Házat k
össze és ez
Korniss
Felvidék
tén
Utána vité
elnök rövi
nyujja a
A javas
a Ház pé
sága elé é

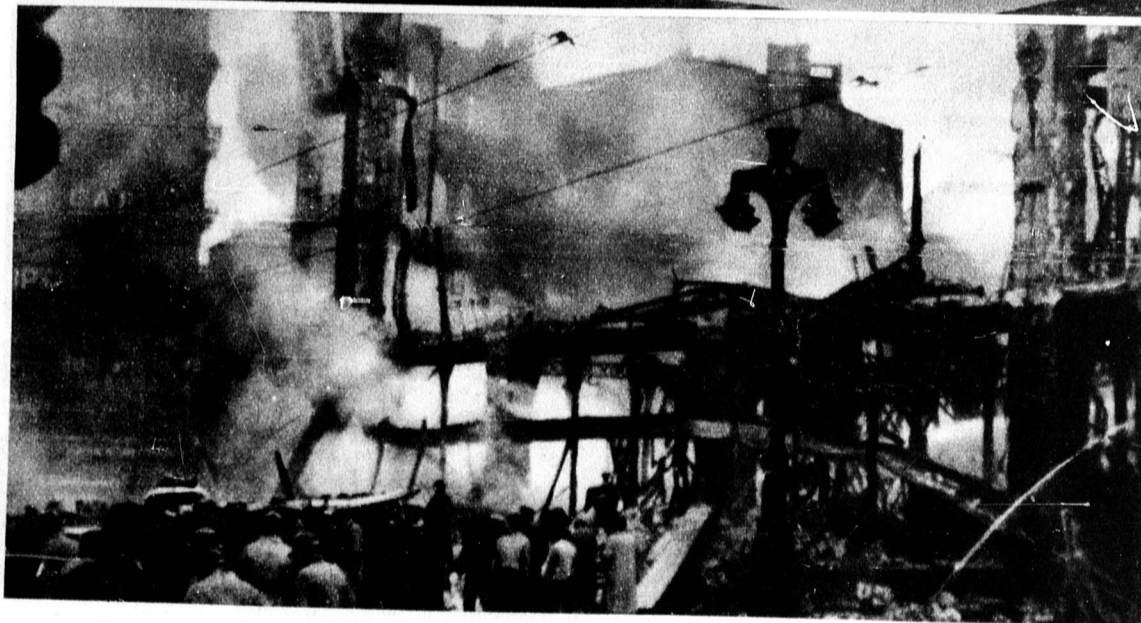
Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano gróf olasz külügyminiszter a nagyfontosságú római tanácskozás után.

Hitler vezér és kancellár Nikolsburgban, a Szudétaföld egyik fontos városában, a német vezérkar tagjaival.

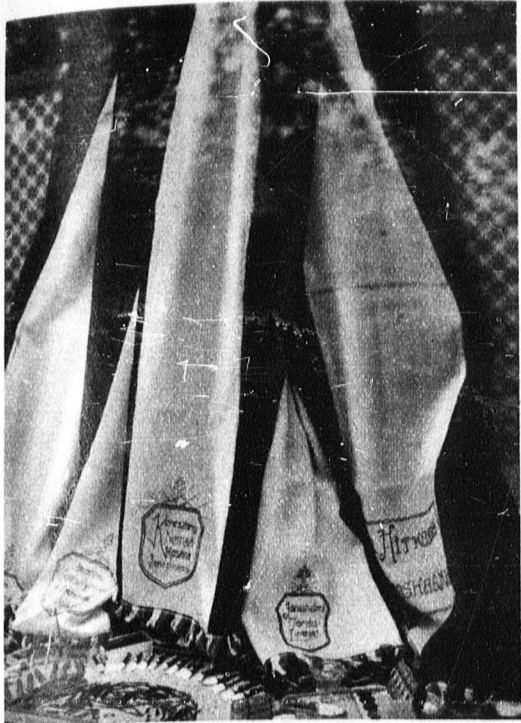

Mussolini távozik a római Szent Péter templomból Bruno fiának esküvőjéről. Karján a menyasszony édesanyja.

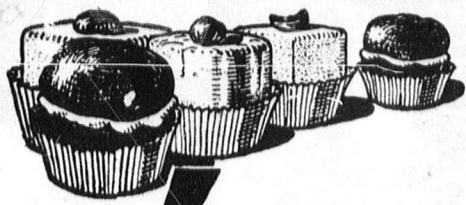

A marseillei borzalmas erejű tűzvész egy részlete.

Ara 10 fillér.

Jánoshalmi zászlók a felszabaduló Felvidékre a Felső-Bácska kirakatában.

100

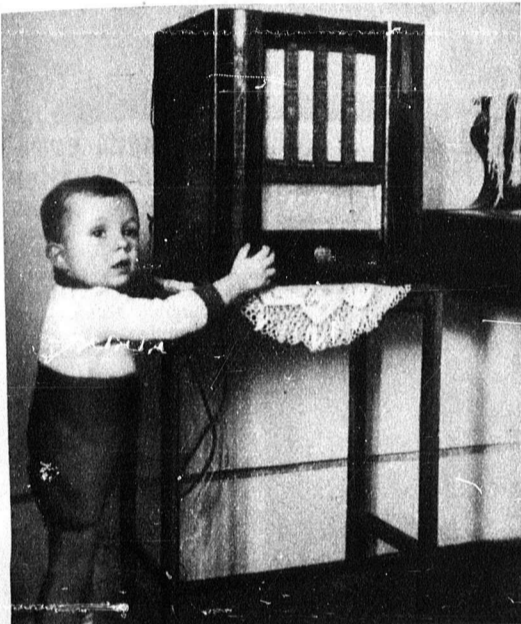
képes kincses recept-
könyvet ingyen
küldünk. Cím:
VÁNCZA GYAR
Budapest, 10-es pósta

VÁNCZA SÜTŐPOR

A békéscsabai tót lakosság hatalmas méretű népgyűlésen tiltakozott a csehek hazugságai ellen.

A szónoki emelvényen balról jobbra: 1. Saguly János, 2. Darida Károly, 3. Meliskó János, 4. Radnai János, 5. Jánovszky János.

Bácskai kis magyar hallgatja a felvidéki híreket.

Zsúfolásig megtelt a Vigadó és az ucca a hatalmas tiltakozó gyűlés közönségével. (Francziszky felvételei.)

Nagy sikerrel nyílt meg Békéscsabán a Körösvidek-bolt gazdagon felszerelt cipőosztálya. (Francziszky felv.)

óra dobozban és tubusban: P.30 - P.2.-ig

tárgyalási re
kérdéshez h
bor, Zichy
Károly, Ra
Károly, Hu
János és B
ható vita u
tározta, hog
lyes keretel
A parlam
veikező nap
A Házat k
össze és ez
Korniss
Felvidék
tén
Utána vité
elnök rövi
nyújtja a
A javas
a Ház pé
sága elé